

Vlaanderen
is ondernemen

Subsidiegids voor de ondernemer

Investeren als kmo

Versie 13 maart 2026

Info & advies
www.vlaio.be

Bel gratis 0800 20 555
of mail naar info@vlaio.be

Inhoud

Voorwoord	2
Waarborgregeling tot 2,25 miljoen euro	3
Cofinanciering	7
Startlening	14
Winwinlening	21
Cofinanciering+	24
Strategische Transformatiesteun	29
Ecologiepremie+	35
GREEN: steun voor groener en efficiënter energiegebruik	39
Energiepremies voor ondernemingen	45
Strategische ecologiesteun	48
De Vlaamse Kredietbemiddelaar	53
CultuurKrediet	55
Investeringsaftrek	58
Verhoogde fiscale aftrek voor bepaalde kosten	74
Vrijstelling doorstorting bedrijfsvoorheffing in steunzones	76
Tax Shelter voor startende ondernemingen	81
Tax Shelter voor scale ups (groeibedrijven)	89
Vrijstelling van roerende voorheffing op interesten van leningen (crowdlending)	95
Waarborgregeling boven 2,25 miljoen euro (Gigarant)	98
Belastingkrediet	100

Europese financieringsmogelijkheden voor ondernemingen	102
Europese Structuur- en investeringsfondsen (ESIF)	105

Voorwoord

Subsidiegidsen voor de ondernemer

De overheid heeft tal van subsidiemaatregelen gecreëerd om het bedrijfsleven te ondersteunen. Met de reeks brochures **Subsidiegidsen voor de ondernemer** biedt VLAIO basisinformatie aan over de belangrijkste subsidiemaatregelen per thema. Omdat de accountmanagers deze thematiek van zeer nabij volgen worden deze brochures zeer snel geactualiseerd.

- Startplannen;
- Investeren als kmo;
- Investeren als grote onderneming;
- Innovatief ondernemen;
- Aanwerven en opleiden;
- Duurzaam ondernemen;
- Internationale ambities.

Subsidiedatabank en nieuwsbrief

Je kan ook zelf op zoek gaan naar de subsidiemaatregelen en andere steunmaatregelen via de Subsidiedatabank: vlaio.be/subsidiedatabank.

De Subsidiegidsen kunnen tevens online worden geraadpleegd. Deze brochures worden automatisch bijgewerkt wanneer de informatie in de Subsidiedatabank wordt aangepast. Hierdoor beschik je op elk moment over de meest actuele brochures, die digitaal kunnen worden geraadpleegd of worden gedownload op de homepage van de Subsidiedatabank vlaio.be/subsidiedatabank.

Via de nieuwsbrief van de Subsidiedatabank wordt de mogelijkheid geboden om op de hoogte te blijven van wijzigingen in de subsidiemaatregelen en steunmaatregelen van de Subsidiedatabank en de Subsidiegidsen. Meer info op de homepage van de Subsidiedatabank vlaio.be/subsidiedatabank.

Meer informatie?

Voor bijkomende informatie of de bespreking van een concreet project kan je vrijblijvend terecht bij de bedrijfsadviseurs van VLAIO.

Bel gratis het nummer 0800 20 555 of stuur ons een mail info@vlaio.be.

Deze uitgave is een algemene informatiebrochure die enkel de grote lijnen van de behandelde materie aangeeft. Zij maakt derhalve geen aanspraak op volledigheid. De gegevens kunnen vrij overgenomen worden mits duidelijke vermelding van de bron.

Waarborgregeling tot 2,25 miljoen euro

Laatst gewijzigd op 8 okt 2025

Wat houdt de maatregel in

Kmo's en grote ondernemingen (incl. vzw's met economische activiteit) die geen financieringsovereenkomst kunnen afsluiten door een gebrek aan voldoende waarborgen, kunnen bij financiële instellingen erkend als waarborghouder, tot 75% van de verbintenissen laten waarborgen door de Vlaamse overheid (PMV). Dit kan tot een maximumbedrag van € 2,25 miljoen. Ook voor bepaalde leasingcontracten geldt deze regeling.

Wie komt in aanmerking

Zowel zelfstandigen, vrije beroepen, kmo's alsook grote ondernemingen kunnen een beroep doen op deze waarborgregeling.

Ook een vzw die een economische activiteit uitoefent kan gebruik maken van de Waarborgregeling. Er is sprake van een economische activiteit op het moment dat er goederen of diensten op de markt worden aangeboden.

Uitgesloten

Bepaalde sectoren zijn uitgesloten van steun op basis van de gewone Europese de-minimisverordening:

- ondernemingen uit de sector visserij en aquacultuur (hiervoor kan desgevallend de de-minimissteun visserij en aquacultuur gebruikt worden)*;
- ondernemingen uit de sector van de productie van landbouwproducten (hiervoor kan desgevallend de de-minimissteun landbouw worden gebruikt)*;
- ondernemingen uit de sector verwerking en afzet van landbouwproducten, in de volgende gevallen: wanneer het waarborgbedrag wordt vastgesteld op basis van de prijs of de hoeveelheid van dergelijke van primaire producenten afgenomen producten die door de betrokken ondernemingen op de markt worden gebracht of wanneer de waarborg afhankelijk wordt gesteld van de voorwaarde dat deze steun geheel of ten dele aan primaire producenten wordt doorgegeven*;
- ondernemingen die een waarborg willen voor werkzaamheden die verband houden met de uitvoer naar derde landen of lidstaten van de EU: namelijk:
 - wanneer de waarborg direct aan de uitgevoerde hoeveelheden is gerelateerd,
 - en waarborgen verleend voor de oprichting en exploitatie van een distributienet of andere lopende uitgaven in verband met werkzaamheden op het gebied van uitvoer.
- wanneer de waarborg afhangt van het gebruik van binnenlandse in plaats van ingevoerde goederen.

*Wanneer een onderneming actief is in één van deze sectoren alsook in één of meer andere sectoren of andere activiteiten verricht, kan een waarborg worden verleend mits ervoor is gezorgd, met passende middelen zoals een scheiding van de activiteiten of een uitsplitsing van de kosten, dat de activiteiten in de van het toepassingsgebied van de de-minimis uitgesloten sectoren geen Waarborgregeling genieten.

Voor deze sectoren kan desgevallend de de-minimissteun visserij en aquacultuur gebruikt worden of de de-minimissteun landbouw.

Waar dient de investering te gebeuren

Het moet gaan om een investering op het grondgebied van het Vlaamse Gewest of activiteiten van een in het Vlaams Gewest gelegen exploitatiezetel van de betrokken onderneming.

Financieringen voor export en de oprichting en uitbating van een distributienet in het buitenland zijn uitgesloten.

Omvang en voorwaarden van de waarborg

Voor welke kredieten

De waarborg kan verkregen worden voor o.a. investeringskredieten, kaskredieten en straight loans, overname, borgstellingskredieten en leasingovereenkomsten.

De waarborg mag niet worden gebruikt om achterstallige of reeds bestaande schulden te betalen.

Een reorganisatie of herschikking van bestaande of toegestane kredieten waarbij het risico verplaatst wordt ten nadele van het Vlaamse Gewest, kan ook niet gewaarborgd worden.

Bedrag

De waarborg kan ten hoogste tot 75% van het kredietbedrag dekken. De waarborg heeft dus een aanvullend en niet-vrijblijvend karakter. Ze komt bovenop de andere zekerheden die de bank of leasingmaatschappij vraagt.

De waarborghouder heeft de mogelijkheid om zelf te beslissen over het gebruik van de Waarborgregeling voor dossiers met een waarborgbedrag tot en met € 1,125 miljoen.

Dit kan worden verhoogd tot en met € 2,25 miljoen na grondig onderzoek van PMV en de goedkeuring door de Vlaamse minister van Economie.

Voor het bekomen van de waarborg dient de onderneming een éénmalige premie te betalen. De premie wordt berekend in functie van de omvang en de looptijd van de waarborg (zie 'Berekening premie').

Looptijd

De maximale looptijd voor waarborgen tot en met € 1,125 miljoen bedraagt 10 jaar, voor waarborgen groter dan € 1,125 miljoen tot en met € 2,25 miljoen bedraagt de maximale looptijd 5 jaar.

Waarborgen boven € 75.000 onder de-minimis landbouw zijn beperkt tot maximum 5 jaar. Waarborgen boven € 112.500 onder de-minimis visserij en aquacultuur zijn beperkt tot maximum 5 jaar.

De-minimis

Deze maatregel valt momenteel onder de toepassing van de Europese de-minimis-regelgeving. Hierdoor mag het totaal aan de-minimissteun dat één onderneming ontvangt over een periode van drie jaar niet meer dan € 300.000 bedragen. Om het bedrag van de de-minimissteun van de waarborg (het zogenaamde Brutosubsidie-equivalent (BSE) te berekenen dient men de volgende formule te hanteren: $BSE = \text{waarborgbedrag} \times 2,666666667\% \times \text{duur van de waarborg}$). Voor de de-minimissteun specifiek voor de sector primaire landbouw en de de-minimissteun specifiek voor de sector visserij en aquacultuur ligt het maximale BSE op respectievelijk € 20.000 en € 30.000 over een periode van drie jaren. Meer informatie kan je raadplegen op onze website [Veelgestelde vragen: de-minimis](#).

Berekening premie

De premie voor de Waarborgregeling wordt berekend volgens de formule: bedrag van de waarborg x duur van de waarborg in jaren x 0,5%.

De kredietnemer dient de premie in één keer te betalen vooraleer de waarborg in werking treedt.

De duurtijd van de waarborgregeling is beperkt tot maximum 10 jaar voor bedragen tot € 1,125 miljoen en tot maximum 5 jaar voor bedragen tot € 2,25 miljoen.

Leasingmaatschappijen dienen voor het doorrekenen van de premie aan de kredietnemer steeds btw aan te rekenen op hun factuur (dit in tegenstelling tot de banken die mogen factureren zonder btw). Btw-plichtigen kunnen die btw geheel of gedeeltelijk (volgens verhoudingsgetal) terugvorderen van de staat via hun btw-aangifte.

Vrije beroepen zijn niet btw-plichtig en kunnen de betaalde btw (net zoals particulieren) niet terugvorderen. Zij zullen dus bovenop hun premie 21% btw betalen die zij niet kunnen terugvorderen.

Wat als het fout loopt

Als je niet meer in staat bent om je krediet terug te betalen, dan kan de financiële instelling het krediet of de leasingovereenkomst opzeggen. In dat geval betaalt PMV haar deel van het openstaande saldo uit aan de waarborghouder bank of leasingmaatschappij, met een maximum van 75%.

Dat wil echter niet zeggen dat je bevrijd bent van schuld.

De financiële instelling dient het kredietdossier uit te winnen, o.a. via verzilvering van de andere zekerheden en zal trachten het door PMV gestorte bedrag te recupereren. Een deel van deze bedragen die de financiële instelling daaruit ontvangt zullen aan PMV doorgestort worden.

Leasingovereenkomsten

De meeste types van leasingovereenkomsten komen in aanmerking voor de Waarborgregeling:

- onroerende leasing (on-/off- balance);
- roerende leasing (on-/off balance);
- huurovereenkomsten gesloten tussen een leasinggever en een kredietnemer, met uitzondering van overeenkomsten betreffende personenauto's, waarbij de leasinggever het bedrijfsmiddel verwerft om het te verhuren aan de kredietnemer met een wedersamenstelling van het kapitaal in hoofde van de kredietnemer voor minstens 90% d.m.v. de huurprijzen.
- full option contracten (inclusief onderhoud en/of diensten) kunnen onder de waarborg worden gebracht, maar enkel en alleen voor het kapitaalgedeelte. Het gedeelte onderhoud en/of diensten is uitgesloten van de Waarborgregeling.

Voor de volgende constructies/activa kan geen waarborgregeling worden bekomen:

- **Personenwagens:** gedefinieerd als elke auto waarvan de binnenruimte uitsluitend is ontworpen en gebouwd voor het vervoer van personen en die, bij gebruik voor het bezoldigde vervoer van personen, ten hoogste acht plaatsen mag bevatten zonder die van de chauffeur.

Verlenging van de waarborg

De Waarborgregeling kan worden gebruikt voor een aantal vormen van overbruggingsfinanciering:

- een verlenging van een bestaande waarborg voor een lijn (bv. kaskrediet) die op eindvervaldag komt;
- een verlenging van de waarborg van een reeds gewaarborgd krediet. De duurtijd van het krediet (bv. de afbetalingsperiode van een investeringskrediet) wordt dan verlengd.

De maximale verlenging van de waarborgtermijn bedraagt vijf jaar (inclusief een eerdere periode van verlenging voor een krediet op bepaalde termijn).

Aanvraagprocedure

Om een beroep te doen op deze maatregel moet de onderneming een financieringsovereenkomst afsluiten bij een financiële instelling, leasingmaatschappij of crowdlendingplatform die werd erkend als waarborghouder:

Financiële instellingen

Beobank; Bank J. Van Breda & Co; Bank Nagelmackers, BNP Paribas Fortis; Belfius Bank; Crelan; Hefboom; ING Belgium; KBC Bank; Socrowd; Triodos Bank; Trividend; Trividend Provincie Antwerpen; VDK Bank en ImpaktEU.

Leasingmaatschappijen

Belfius Lease Services en ES Finance.

Crowdlendingplatformen

[Look&Fin](#)

De lijst van waarborghouders kan je ook terugvinden op de website www.pmv.eu/waarborgen > Voorwaarden.

Cumulatie

De waarborgregeling kan worden gecombineerd met een Startlening, Cofinanciering of Cofinanciering+ op voorwaarde dat de maximumbedragen opgelegd door de Europese de-minimis verordening niet worden overschreden. Dit bedraagt in principe € 300.000. Je kan een uitgewerkt voorbeeld vinden op de website van PMV [Informatie voor financiële instellingen](#) > [Kan ik een waarborg combineren met een Startlening of een Cofinanciering\(+\)?](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

PMV

helpdesk.pmv-standaardwaarborgen@pmv.eu
pmv.eu/product/waarborgen/

Renate Verhoeven

T 02 229 52 77

Cofinanciering

Laatst gewijzigd op 24 nov 2025

Wat houdt de maatregel in

De Cofinanciering van PMV is een achtergestelde lening van maximum € 350.000, bestemd voor starters en bestaande kmo's in hoofdberoep (behalve student-zelfstandige). De lening wordt altijd gecombineerd met een cofinanciering, ofwel van een kredietinstelling, investeringsfonds, crowdfundingplatform of netwerk van investeerders, waarmee PMV een samenwerkingsovereenkomst heeft. Een cofinanciering door meerdere van voornoemde partijen is ook mogelijk. De cofinancier moet instaan voor minstens 20% van de globale financieringsbehoefte. PMV komt tussen voor maximaal 50% van de globale investeringsbehoefte. De looptijd bedraagt drie tot tien jaar en de vaste intrestvoet 3,5%.

Ook vzw's met een economische activiteit komen in aanmerking.

Voor innovatieve startende en jonge bedrijven zonder positieve cashflow of terugbetaalcapaciteit heeft PMV de '[Cofinanciering voor innovatieve starters](#)' gecreëerd, een aparte vorm van de Cofinanciering. Het gaat om een lening van maximaal € 150.000 met een looptijd van maximaal vijf jaar en een vaste intrestvoet van 4,5%.

Heb je nood aan meer dan € 350.000 dan heeft PMV de [Cofinanciering+](#). De looptijd bedraagt drie tot tien jaar en de rentevoet 5,25%.

Sinds 2 december 2024 biedt PMV via de banken het nieuwe financieringsinstrument 'Automatische Cofinanciering' aan. Wie in aanmerking komt voor een lening bij de bank, waarmee PMV een samenwerkingsovereenkomst heeft, en bij die lening gebruikmaakt van een [waarborg via PMV](#), kan voortaan aanvullend ook de 'Automatische Cofinanciering' verkrijgen. Deze achtergestelde lening is beperkt tot de helft van het aangevraagde bankkrediet, met een maximum van € 50.000. Het initiatief moet het vooral voor startende en sterk groeiende ondernemers makkelijker maken om meer financiering te mobiliseren om hun groeiplannen waar te maken. Zie nieuwsbericht van PMV [Automatische Cofinanciering bij bankkrediet met waarborg](#) en [deze nieuwe rubriek](#) in deze maatregel.

Wie komt in aanmerking

Ondernemers in hoofdberoep

De Cofinanciering kan worden aangevraagd door zowel zelfstandigen als rechtspersonen:

- zelfstandigen gevestigd of die zich zullen vestigen in hoofdberoep;
- rechtspersonen die voldoen aan de Europese kmo-definitie (zie verder), waarvan de drager(s) van het project zich moet(en) vestigen als zelfstandige in hoofdberoep. De drager van het project moet bestuurder en aandeelhouder zijn en het dagelijks management als hoofdactiviteit uitoefenen;
- beoefenaars van vrije beroepen (met inbegrip van stagiairs indien zij zich vestigen in hoofdberoep);
- Je dient zelf jouw activiteit of onderneming uit te baten. In geval van aanvraag door een rechtspersoon, dienen de dragers van het project:
 - (co)-zaakvoerders of (co)-gedelegeerd bestuurders van de vennootschap te zijn;
 - (gezaamenlijk) over een belangrijke participatie in het aandelenkapitaal van de vennootschap te beschikken;
 - en het (dagdagelijkse) management van de vennootschap als hoofdactiviteit uit te oefenen;
- als student-zelfstandige kan je ook een Cofinanciering aanvragen. (Dit is het enige statuut dat zich niet dient te vestigen in hoofdberoep om in aanmerking te komen voor deze financiering).

De aanvrager woont of heeft een maatschappelijke zetel in het Vlaamse Gewest. Ligt de woonplaats of de maatschappelijke zetel van de aanvrager niet in het Vlaamse Gewest, maar hebben de gefinancierde activiteiten een duidelijke toegevoegde waarde voor Vlaanderen, dan kan PMV de kredietaanvraag toch in aanmerking nemen.

Vzw's kunnen in aanmerking komen voor zover zij, conform Europees recht, een economische activiteit uitoefenen. Er is

sprake van een economische activiteit op het moment dat er goederen of diensten op de markt worden aangeboden.

Europese kmo-definitie

Enkel ondernemingen die beantwoorden aan de Europese kmo-definitie kunnen een beroep doen op een lening bij PMV:

- tewerkstelling van minder dan 250 werknemers;
- een jaaromzet van maximum € 50 miljoen en/of balanstotaal van maximum € 43 miljoen;
- geen deel uitmaken van een groep die geen kmo is op basis van de regels van de partner- en verbonden ondernemingen voor deelnemingen vanaf 25% (aanbeveling van de Europese Commissie van 6/5/2003).

Een onderneming wordt niet meer als kmo beschouwd indien ze gedurende twee opeenvolgende boekjaren niet meer beantwoordt aan het criterium van tewerkstelling, jaaromzet of balanstotaal. Indien het aantal voltijdse equivalenten echter 250 eenheden of meer bereikt, komt PMV niet tussen, ook al zijn de andere criteria niet overschreden.

Uitgesloten sectoren

Je mag als vennootschap of eenmanszaak niet actief zijn in deze uitgesloten activiteiten:

- visserij en aquacultuur;
- de primaire productie (teelt) van landbouwproducten (bedrijven die naast de teelt ook landbouwproducten verwerken, komen wél in aanmerking voor financiering);
- wapenhandel, tabak-, gok- of pornografische industrie (kranten-, nacht- en andere winkels waarvan de verkoop van de betrokken producten slechts een beperkt deel van de brutomarge uitmaakt, komen wél in aanmerking voor financiering);
- economische activiteiten die illegaal zijn volgens de Belgische of internationale wetgeving;
- de productie of distributie van gedistilleerde dranken indien minder dan 75% van de productie in Vlaanderen plaatsvindt (kranten-, nacht- en andere winkels waarvan de drankenverkoop slechts een beperkt deel van de brutomarge uitmaakt, komen wél in aanmerking voor financiering);
- IT voor onrechtmatige toegang tot datanetwerken en illegaal downloaden;
- klonen van mensen voor research of therapeutische toepassingen;
- genetisch gemanipuleerde organismen.

Bekijk 'alle voorwaarden' in de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de website van PMV.

Wat komt in aanmerking

Financiering van investeringen en behoefte aan bedrijfskapitaal

De Cofinanciering is bestemd voor de financiering van materiële, immateriële en financiële investeringen, evenals voor de financiering van de behoefte aan bedrijfskapitaal bij de start of uitbouw van de activiteit.

PMV financiert enkel nieuwe investeringen (ook vervangingsinvesteringen, tweedehandsmateriaal) maar aanvaardt geen aanvragen voor herfinanciering van verbintenissen bij andere kredietinstellingen, noch voor herfinanciering of betaling van andere bestaande schulden, al dan niet achterstallig. Een openstaande schuld van minder dan drie maanden oud op het moment van ontvangst van de aanvraag beschouwt PMV niet als een bestaande schuld.

Uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling (definitie zie uitsluitingen) komen in principe niet in aanmerking maar een uitzondering is voorzien voor reeds gevestigde ondernemingen met bewezen winstgevendheid en een gezonde financiële structuur. Aanpassingen die gedaan moeten worden aan een (werkend) basisproduct/software in functie van de concrete noden van een klant worden niet als onderzoek en ontwikkeling beschouwd. De producten en/of diensten moeten zich in de commercialisatiefase bevinden (dit is de succesvolle afronding van de testfase, de technische testen van het prototype en dergelijke) en de markttractie dient bewezen te zijn.

In projecten waar de financiering deels gebeurt via de tussenkomst van een of meerdere business angels, zal ook het innovatief karakter van het project meegenomen worden bij de evaluatie van het dossier, zonder dat dit evenwel een

vereiste is (de definitie van 'een project met innovatief karakter' vind je in de [handleiding van de Cofinanciering](#) bij rubriek 2. Toegelaten investeringen).

Voor investeringen in onroerende goederen komt PMV enkel tussen voor het beroepsgedeelte van het onroerend goed voor eigen beroepsmatig gebruik. Het beroepsgedeelte van een onroerend goed moet blijken uit een expertiseverslag. Eventueel kan er worden aanvaard dat een klein gedeelte van een gebouw aan derden verhuurd wordt.

De financiering van vastgoedprojecten (inclusief projectontwikkeling) uitsluitend bestemd voor verkoop aan derden of projecten (hoofdzakelijk) bestemd voor verhuur op lange termijn aan derden komen niet in aanmerking. Bedrijvencentra komen wel in aanmerking, als zij ook een aantal logistieke diensten bieden aan de ondernemingen die er zich vestigen.

Overnamefinanciering

Er kan met de Cofinanciering ook de overname van een handelsfonds gefinancierd worden, dan wel de overname van de aandelen van een bestaande vennootschap. In dat laatste geval moet je de meerderheid van de aandelen overnemen of meerderheidsaandeelhouder worden, en moet je het dagelijks beheer uitoefenen.

De overname moet ook betrekking hebben op een onderneming die aan de Europese kmo-definitie voldoet.

Uitgesloten

Je mag de financiering niet aanwenden voor deze doeleinden:

- de herfinanciering van bestaande schulden die ouder zijn dan drie maanden (voorbeeld: leveranciersschuld) op het moment van de aanvraag van het krediet – bankkredieten worden niet geherfinancierd;
- de financiering van tradingactiviteiten (de verhandeling van goederen die zich hoofdzakelijk in een import/-exportomgeving afspeelt, al dan niet met een speculatief oogmerk);
- de financiering van middelen die dienen als onderpand voor (het bekomen van) een waarborg;
- de financiering van vastgoedprojecten bestemd voor verkoop of verhuur aan derden (financiering van bedrijvencentra, (de uitbating van) hotels, vakantieparken enz. komt wel in aanmerking omwille van verhuurdiensten aan derden op korte termijn, net zoals de financiering van vastgoedprojecten bestemd voor verhuur aan verbonden vennootschappen eveneens in aanmerking komt);
- de financiering van onderzoek en ontwikkeling (voor reeds bestaande ondernemingen met een bewezen trackrecord van positieve resultaten, kan wel financiering van bedrijfskapitaal voor O&O-doeleinden overwogen worden in het kader van de uitbreiding van de activiteiten);
- de financiering van producten of diensten die nog niet commercialiseerbaar zijn: de succesvolle afronding van de testfase, de technische testen van het prototype en dergelijke;
- de financiering van de verwerving van een minderheidsbelang bij de overname van aandelen (de meerderheid van de aandelen moet verworven worden of door het verwerven van bijkomende aandelen, moet de meerderheid bekomen worden);
- de financiering van de overname van een gedeelte van een handelsfonds (het handelsfonds moet steeds integraal worden overgenomen);
- de financiering van de oprichting en uitbating van een verkoopnetwerk in het buitenland;
- de financiering van export;
- de financiering van verrichtingen waarbij de aanvrager verschijnt aan beide zijden van de verrichting;
- de financiering van rollend materieel wanneer dat niet aan [bepaalde voorwaarden](#) beantwoordt.

Bekijk 'alle voorwaarden' in de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de [website van PMV](#).

Wat zijn de financieringsvoorwaarden

Maximum bedrag

Het maximumbedrag van de Cofinanciering is gelijk aan het kleinste van de volgende bedragen:

- viermaal de eigen inbreng;
- 50% van de voor tussenkomst van PMV in aanmerking komende investeringsbehoeften;
- € 350.000.

Daarnaast gelden volgende criteria:

- de eigen inbreng moet minstens 10% van de totale financieringsbehoefte bedragen;
- de tussenkomst van de cofinancier (investeringskrediet van de bank, investeringsfonds, netwerk van investeerders, crowdfundingplatform) moet minstens 20% van de globale investeringsbehoefte bedragen.

Het minimumbedrag van de Cofinanciering is € 7.500.

Eigen inbreng

Voor een natuurlijk persoon is de eigen inbreng het persoonlijk aandeel in geld van de aanvrager in de financiering van het te realiseren investeringsproject. Deze inbreng mag eveneens afkomstig zijn van een [Winwinlening](#) afkomstig van een familielid tot de tweede graad, toegekend aan de aanvrager, of een (converteerbare) lening met enige of eerste vervaldag na de einddatum van het door PMV toegekend krediet.

Reeds gedane investeringen kunnen mee in rekening genomen worden als eigen inbreng. Deze investeringen dienen gedocumenteerd te zijn (factuur, in voorkomend geval ook het betalingsbewijs).

Een inbreng in natura kan aanvaard worden. Een verslag van de bedrijfsrevisor voor de waardebepaling is daarbij steeds vereist. Reeds gedane investeringen met eigen middelen gerealiseerd voor de datum van aanvraag komen in aanmerking tot zes maanden teruggaand vanaf het moment van aanvraag en mits ze kaderen in het project en opgenomen zijn in de investeringen.

Voor een rechtspersoon kan de eigen inbreng worden gerealiseerd op volgende manieren:

- onder de vorm van kapitaal of vermogen al naar gelang de vennootschapsvorm;
- onder de vorm van achtergestelde (aandeelhouders) leningen. Deze lening moet achtergesteld zijn aan de Cofinanciering. Hierbij gelden nog een aantal voorwaarden (zie rubriek 4. Eigen Inbreng in de [handleiding van de Cofinanciering](#));
- een achter te stellen [Winwinlening](#) toegekend aan de aanvrager, afkomstig van een familielid tot de tweede graad van de drager van het project, die eenmalig op eindvervaldatum wordt terugbetaald;
- een inbreng in natura (hiervoor zal na goedkeuring van de aanvraag een verslag van een bedrijfsrevisor moeten worden voorgelegd);
- door middel van autofinanciering: onder autofinanciering wordt begrepen de liquide middelen die de onderneming vrij beschikbaar heeft. De liquide middelen worden geacht op korte termijn vrij beschikbaar te zijn voor zover de current ratio groter is dan 1 en dan slechts voor het gedeelte van de vlottende activa dat het vreemd vermogen op korte termijn overtreft. Bovendien moet het gaan om liquide middelen die de onderneming zelf gegenereerd heeft, dus om opgebouwd eigen vermogen, en niet om door de onderneming zelf geleende middelen.

De eigen inbreng komt in aanmerking voor zover deze uiterlijk zes maanden voor de ontvangst van de kredietaanvraag bij PMV heeft plaatsgevonden.

De solvabiliteit na investering moet ten minste 10% bedragen (zie rubriek 5. Solvabiliteit in de [handleiding van de Cofinanciering](#)).

Looptijd

De looptijd van de lening is minimaal drie en maximaal tien jaar, afhankelijk van de aard van de investering.

De looptijd van de begeleidende cofinanciering in de vorm van investeringskredieten mag hoogstens twee jaar korter zijn dan de looptijd van de Cofinanciering.

Intrestvoet

De intrestvoet voor een Cofinanciering bedraagt momenteel 3,5%. Deze is vast voor de voor de ganse duur van de lening.

De rentevoet wordt verhoogd voor de ganse duur van het krediet met 0,25% indien de periode van vrijstelling van aflossing van kapitaal langer is dan een jaar. Indien de periode van vrijstelling van aflossing van kapitaal langer is dan twee jaar dan wordt de rentevoet verhoogd met 0,50%.

Terugbetaling

De terugbetaling gebeurt door maandelijkse constante aflossingen (kapitaal + intrest).

Op vraag van de ondernemer is ook een vrijstelling in kapitaalsaflossing van één of twee jaar mogelijk. Bij cofinanciering met één of meerdere business angels, waarvan minstens één lid is van een door PMV erkend netwerk van business angels, en een Cofinanciering in het kader van de financiering van een overname kan een aflossingsvrije periode van drie jaar toegekend worden.

De vrijstellingsperiode begint te lopen vanaf de eerste maand van effectieve opname.

Achtergesteld

Door het achtergestelde karakter van de Cofinanciering, kunnen andere kredietverstrekkers deze beschouwen als een uitbreiding van het eigen vermogen, wat het bekomen van een bankfinanciering in principe gemakkelijker zou moeten maken.

De Cofinanciering is in geval van samenloop van schuldeisers achtergesteld in recht van betaling aan alle kredieten van financiële instellingen.

De achterstelling geldt niet wanneer de vordering van PMV opeisbaar wordt vooraleer er samenloop (tussen de schuldeisers) ontstaan is. Dit zal onder meer het geval zijn wanneer PMV haar krediet opzegt vooraleer er faillissement van de kredietnemer is.

De-minimis

Deze maatregel valt onder de toepassing van de Europese de-minimisverordening. Door deze verordening mag het totaal aan de-minimissteun dat een onderneming ontvangt over een periode van drie jaar niet meer dan € 300.000 bedragen. Om het bedrag van de de-minimissteun van een Cofinanciering (het zogenaamde Brutosubsidie-equivalent (BSE)) te berekenen dien je de volgende formule te hanteren: $BSE = \text{het gemiddelde uitstaande kapitaal (zie hiervoor de aflossingstabel van de Lening)} \times [(\text{referentie-intrestvoet} - \text{rente lening}) + 6,5\%]$. Voor meer info zie [Veelgestelde vragen > de-minimis](#).

Waarborgen

PMV stelt zich soepel op inzake bewaarborging van de Cofinanciering. Dit aspect wordt project per project geëvalueerd, zoals gebruikelijk is in de financiële sector. De waarborgen worden bepaald in functie van het kredietrisico en slaan enkel op de elementen die betrekking hebben op het project.

Indien er waarborgen worden gevraagd, dan wordt erop gelet dat de kosten ervan voor de klant zo beperkt mogelijk worden gehouden (bijvoorbeeld: een hypothecair mandaat in plaats van een hypothecaire inschrijving). Solidaire borgstelling wordt beperkt tot de borgstelling van de actieve vennoten.

Automatische Cofinanciering

Wie in aanmerking komt voor een lening bij de bank en bij die lening gebruikmaakt van een waarborg via PMV, kan er automatisch een achtergesteld krediet bij krijgen van PMV.

Hierbij de belangrijkste voorwaarden:

- Je krijgt een lening van de bank, waarmee PMV een samenwerkingsovereenkomst heeft, én bij die lening wordt gebruik gemaakt van een [waarborg via PMV](#).
- De Automatische Cofinanciering is beperkt tot de helft van het aangevraagde bankkrediet, met een maximum van

€ 50.000.

- Er is geen eigen inbreng nodig om dit te bekomen.
- De banken nemen de aanvraag van de Automatische Cofinanciering voor hun rekening. Dat gebeurt via het PMV-platform voor de waarborgregeling waarop ook de Automatische Cofinanciering kan worden aangemeld. Terwijl een reguliere Cofinanciering wordt toegekend door een kredietcomité bij PMV, na analyse van de via het platform ingebrachte cijfers en documenten, vallen die stappen weg bij dit financieringsinstrument. Wanneer de voorwaarden voor het krediet zijn vervuld, wordt het meteen toegekend en treedt het automatisch in werking.

Cumulatie

De Cofinanciering kan enkel gecumuleerd worden met een [Startlening](#) als de natuurlijke persoon die de Startlening aanvraagt, een geldig attest Startlening kan voorleggen op het moment van de aanvraag. Het bedrag van beide leningen samen mag niet hoger zijn dan € 350.000.

In geval van combinatie van een Startlening en een Cofinanciering, dient de norm van eigen inbreng ten belope van 10% van de totale financieringsbehoefte gerespecteerd te worden.

Aanvraagprocedure

Aanbrengers

Je kan een aanvraag indienen via de kredietwebaanvraag-module. Dit kan rechtstreeks door de aanvrager of zijn/haar vertegenwoordiger of via volgende aanbrengers waarmee PMV een samenwerkingsovereenkomst heeft:

- kredietinstellingen: [Bank J. Van Breda](#), [Bank Nagelmackers](#), [Belfius Bank](#), [Beobank](#), [BNP Paribas Fortis](#), [Crelan](#); [Fintro](#), [ING Belgium](#) en [KBC Bank](#);
- netwerken van investeerders: [BAN Flanders](#) en [BE ANGELS](#);
- andere aanbrengers: [Fit4finance](#), [GrowPilot](#), [Horeca Partners](#), [Meesters Accountants](#), [Moore](#), [Resolvus Agency](#), [SBB Accountants & Adviseurs](#), [Titeca Pro Accountants & Experts](#) en [Vandelanotte Accountancy](#).

Erkende cofinanciers

Voor de cofinanciering kan je een beroep doen op volgende erkende cofinanciers:

- kredietinstellingen: [Bank J. Van Breda](#), [Bank Nagelmackers](#), [Belfius Bank](#), [Beobank](#), [BNP Paribas Fortis](#), [Crelan](#), [Fintro](#), [ING Belgium](#), [KBC Bank](#) en [Triodos](#);
- netwerken van investeerders: [BAN Flanders](#), [BE ANGELS](#) en [The Harbour](#);
- crowdfundingplatform: [Bolero Crowdfunding](#) en [Winwinner](#);
- investeringsfondsen: [Imec istart](#), [Pichdrive Fund III](#), [RDY Ventures](#), [Vectis Private Equity IV](#).

Bekijk ook de checklist financiering voor natuurlijke personen en vennootschappen op de website van PMV om na te gaan of jouw aanvraag in aanmerking komt voor deze lening!

Evaluatieprocedure

Zodra PMV een dossier volledig ontvangt, krijgt de aanvrager/aanbrenger per mail een ontvangstbevestiging. Vervolgens wordt nagegaan of het dossier ontvankelijk is en wordt bij het ontbreken van informatie of onduidelijkheden contact opgenomen met de aanbrenger of de aanvrager (bij rechtstreekse indiening).

Alle beslissingen worden genomen door het Kredietcomité, dat minstens tweemaal per week plaatsvindt. Keurt het kredietcomité jouw aanvraag goed, dan krijg je een leningsvoorstel, dat een maand geldig is.

Als jouw aanvraag wordt geweigerd of niet ontvankelijk wordt verklaard, dan ontvang je hiervan een mail met de redenen.

Wat je kan doen bij weigering kan je terugvinden in de handleiding.

Dossierkosten

PMV vraagt geen dossierkosten bij een eerste analyse en het eerste kredietvoorstel. Indien na een goedkeuring van het krediet wijzigingen optreden, kan PMV wel dossierkosten aanrekenen. De kost hangt af van het gevraagde kredietbedrag: € 150 (kredieten tot en met € 50.000), € 250 (kredieten tot en met € 100.000) en € 500 (kredieten boven € 100.000).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie kan je bekomen bij PMV of een partner waarmee een samenwerkingsovereenkomst werd gesloten.

Meer informatie (definitie eigen inbreng, solvabiliteit, voorbeelden, enz.) kan je terugvinden in de [handleiding](#).

PMV

pmv.eu/product/cofinanciering/

Tom De Keersmaecker

pmv-standaardleningen@pmv.eu

T 02 229 53 10

Startlening

Laatst gewijzigd op 24 nov 2025

Wat houdt de maatregel in

De Startlening van PMV (vroeger PMV/z) is een achtergestelde lening voor alle starters (werkzoekenden én anderen) die nog niet of gedurende hoogstens vier jaar actief zijn (als zelfstandige) in hoofdberoep. Er kan tot maximum € 100.000 geleend worden. De lening heeft een looptijd van 3 tot 10 jaar en de rentevoet bedraagt 3% per jaar. De eigen inbreng bedraagt minimaal 25%.

Ook vzw's met een economische activiteit komen in aanmerking.

Wie komt in aanmerking

Starters in hoofdberoep (<4 jaar)

De Startlening is bestemd voor alle starters, zowel natuurlijke personen (leenmanszaken) als rechtspersonen (vennootschappen):

- De starter oefent zijn zelfstandige activiteit nog niet langer uit dan vier jaar in hoofdberoep. Als natuurlijke persoon, betekent dit dat je ofwel nog nooit hebt gewerkt als zelfstandige in hoofdberoep, ofwel je huidige zelfstandige activiteit ten hoogste vier jaar uitoefent. Hetzelfde geldt voor een rechtspersoon, waarbij er rekening wordt gehouden met de voorgeschiedenis van de vennoten.
- Een ondernemer die in het verleden zelfstandige was in hoofdberoep en na een onderbreking van significante duur (in principe twee jaar als loontrekkende, werkloze) een nieuwe zelfstandige activiteit, al dan niet verschillend van de vroegere activiteit als zelfstandige, wil opstarten, kan in principe een Startlening aanvragen.
- Een ondernemer die reeds langer dan vier jaar gevestigd is als zelfstandige in hoofdberoep en zich heroriënteert door te starten met een nieuwe activiteit, wordt als starter beschouwd op voorwaarde dat de nieuwe activiteit substantieel verschillend is van de vorige en zich in een andere sector bevindt.
- Als stagiair in het kader van de uitoefening van een vrij beroep kom je enkel in aanmerking bij de vestiging als zelfstandige in hoofdberoep.
- Student-zelfstandige (zie ook VLAIO pagina [Statuut van student-zelfstandige](#)) is het enige statuut dat zich niet dient te vestigen in hoofdberoep om in aanmerking te komen voor een Startlening.
- Indien je als starter een 'geldig attest Startlening' kan voorleggen, gelden er specifieke voorwaarden en extra's: dit is ofwel een niet-werkende werkzoekende sedert drie maanden, ofwel een volledig uitkeringsgerechtigde werkloze ofwel een begunstigde van een inschakelingsuitkering of leefloon (zie rubriek Werkzoekenden met geldig attest Startlening).

Om in aanmerking te komen voor een Startlening moet je zelf je activiteit of onderneming uitbaten. Indien er een vennootschap wordt opgericht, moet je in principe meerderheidsaandeelhouder zijn en het dagelijkse beheer waarnemen. Hiervan kan soms worden afgeweken (zie 5. Overige Ontvankelijkheidscriteria in de [handleiding van de Startlening](#)).

De Startlening wordt verstrekt aan natuurlijke en/of rechtspersonen in het kader van de financiering van investeringen op het grondgebied van het Vlaamse Gewest of van activiteiten van een in het Vlaamse Gewest gelegen exploitatiezetel van de betrokken onderneming. Om voor financiering in aanmerking te komen, dienen deze activiteiten een duidelijke toegevoegde waarde voor Vlaanderen te hebben.

Vzw's komen in aanmerking voor zover zij, conform Europees recht, een economische activiteit uitoefenen. Er is sprake van een economische activiteit op het moment dat er goederen of diensten op de markt worden aangeboden.

Europese kmo-definitie

Als je leent bij PMV, moet je beantwoorden aan de Europese kmo-definitie:

- minder dan 250 voltijds equivalenten;

- een jaaromzet van maximum € 50 miljoen en/of een balanstotaal van maximum € 43 miljoen;
- de onderneming maakt geen deel uit van een groep die geen kmo is op basis van de regels van de partner- en verbonden ondernemingen voor deelnemingen vanaf 25% (aanbeveling van de Europese Commissie van 6/5/2003).

Aan deze criteria moet voldaan zijn op het moment van de aanvraag voor tussenkomst bij PMV-Standaardleningen, dan wel bij de start van de activiteiten (starter).

De onderneming wordt niet meer als kmo beschouwd indien ze gedurende twee opeenvolgende boekjaren niet meer beantwoordt aan het criterium van tewerkstelling, jaaromzet of balanstotaal. Indien het aantal voltijdse equivalenten echter 250 eenheden of meer bereikt, komt PMV niet tussen, ook al zijn de andere criteria niet overschreden.

In moeilijkheden

Een aanvraag is niet ontvankelijk als deze wordt ingediend door:

- een natuurlijke persoon die betrokken is als gefailleerde bij een niet-afgesloten faillissement of die in het kader van een eerder faillissement niet verschoonbaar verklaard werd. Dit geldt ook voor een rechtspersoon wanneer de drager van het project betrokken is in een niet-afgesloten faillissement als gefailleerde of als bestuurder van een rechtspersoon die zich in staat van faillissement bevindt;
- een begunstigde in moeilijkheden: de begunstigde/economische drager (natuurlijk persoon of rechtspersoon) waartegen een collectieve insolventieprocedure loopt of die voldoet aan de criteria om, op verzoek van zijn schuldeisers, aan een collectieve insolventieprocedure te worden onderworpen, komt niet in aanmerking voor financiering door PMV-Standaardleningen.

Uitgesloten

Komen niet in aanmerking:

- natuurlijke personen die zich vestigen in bijberoep of het statuut van meewerkende echtgenoot/echtgenote aannemen;
- natuurlijke personen, die gebruik maken van het voordeel van het traject "Springplank naar Zelfstandige", tenzij de betrokken persoon/personen zich vestigt/vestigen als zelfstandige in hoofdberoep.

Bekijk alle voorwaarden in de [handleiding van de Startlening](#) (zie 5. Overige Ontvankelijkheidscriteria).

Je mag als vennootschap of eenmanszaak niet actief zijn in deze uitgesloten activiteiten:

- visserij en aquacultuur;
- de primaire productie (teelt) van landbouwproducten (bedrijven die naast de teelt ook landbouwproducten verwerken, komen wél in aanmerking voor financiering);
- wapenhandel, tabak-, gok- of pornografische industrie (kranten-, nacht- en andere winkels waarvan de verkoop van de betrokken producten slechts een beperkt deel van de brutomarge uitmaakt, komen wél in aanmerking voor financiering);
- economische activiteiten die illegaal zijn volgens de Belgische of internationale wetgeving;
- de productie of distributie van gedistilleerde dranken indien minder dan 75% van de productie in Vlaanderen plaatsvindt (kranten-, nacht- en andere winkels waarvan de drankenverkoop slechts een beperkt deel van de brutomarge uitmaakt, komen wél in aanmerking voor financiering);
- IT voor onrechtmatige toegang tot datanetwerken en illegaal downloaden;
- klonen van mensen voor research of therapeutische toepassingen;
- genetisch gemanipuleerde organismen.

Bekijk 'alle voorwaarden' in de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de [website van PMV](#).

Wat komt in aanmerking

Financiering van investeringen & behoefte aan bedrijfskapitaal

De Startlening is bestemd voor de financiering van materiële, immateriële en financiële investeringen, evenals voor de behoefte aan bedrijfskapitaal bij de start van de activiteit of de realisatie van het betrokken investeringsproject of uitbouw van de activiteit.

PMV financiert enkel nieuwe investeringen (ook vervangingsinvesteringen, tweedehandsmateriaal) maar aanvaardt geen aanvragen voor herfinanciering van verbintenissen bij andere kredietinstellingen, noch voor herfinanciering of betaling van andere bestaande schulden, al dan niet achterstallig. Een openstaande schuld van minder dan drie maanden oud op het moment van ontvangst van de aanvraag beschouwt PMV niet als een bestaande schuld.

Voor investeringen in onroerende goederen komt PMV enkel tussen voor het beroepsgedeelte van het onroerend goed voor eigen beroepsmatig gebruik. Het beroepsgedeelte van het onroerend goed moet blijken uit een expertiseverslag. PMV komt niet tussen voor vastgoed dat (gedeeltelijk en) al dan niet beroepsmatig wordt verhuurd. Eventueel kan er worden aanvaard dat een klein gedeelte van een gebouw aan derden verhuurd wordt.

Bedrijvencentra die bepaalde logistieke diensten voorzien komen wel in aanmerking.

Overnamefinanciering

Je kan met de Startlening ook de overname van een (deel van een) handelsfonds financieren, dan wel de overname van de aandelen van een bestaande vennootschap. In dat laatste geval moet je de meerderheid van de aandelen overnemen of meerderheidsaandeelhouder worden, en moet de overnemer het dagelijks beheer uitoefenen.

Uitgesloten

Je mag de financiering niet aanwenden voor deze doeleinden:

- de herfinanciering van bestaande schulden die ouder zijn dan drie maanden (voorbeeld: leveranciersschuld) op het moment van de aanvraag van het krediet – bankkredieten worden niet geherfinancierd;
- de financiering van tradingactiviteiten (de verhandeling van goederen die zich hoofdzakelijk in een import/-exportomgeving afspeelt, al dan niet met een speculatief oogmerk);
- de financiering van middelen die dienen als onderpand voor (het bekomen van) een waarborg;
- de financiering van vastgoedprojecten bestemd voor verkoop of verhuur aan derden (financiering van bedrijvencentra, (de uitbating van) hotels, vakantieparken enz. komt wel in aanmerking omwille van verhuurdiensten aan derden op korte termijn, net zoals de financiering van vastgoedprojecten bestemd voor verhuur aan verbonden vennootschappen eveneens in aanmerking komt);
- de financiering van onderzoek en ontwikkeling (voor reeds bestaande ondernemingen met een bewezen trackrecord van positieve resultaten, kan wel financiering van bedrijfskapitaal voor O&O-doeleinden overwogen worden in het kader van de uitbreiding van de activiteiten);
- de financiering van producten of diensten die nog niet commercialiseerbaar zijn: de succesvolle afronding van de testfase, de technische testen van het prototype en dergelijke;
- de financiering van de verwerving van een minderheidsbelang bij de overname van aandelen (de meerderheid van de aandelen moet verworven worden of door het verwerven van bijkomende aandelen, moet de meerderheid bekomen worden);
- de financiering van de overname van een gedeelte van een handelsfonds (het handelsfonds moet steeds integraal worden overgenomen);
- de financiering van de oprichting en uitbating van een verkoopnetwerk in het buitenland;
- de financiering van export;
- de financiering van verrichtingen waarbij de aanvrager verschijnt aan beide zijden van de verrichting;
- de financiering van rollend materieel (personenauto's, bestelwagens, enz...) wanneer dat niet aan [bepaalde voorwaarden](#) beantwoordt.

Bekijk 'alle voorwaarden' in de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de website van PMV.

Wat zijn de financieringsvoorwaarden

Maximumbedrag

Het maximumbedrag van de lening is gelijk aan het kleinste van volgende bedragen:

- viermaal de eigen inbreng;
- € 100.000.

Het minimumbedrag van een startlening is € 5.000.

Eigen inbreng

De eigen inbreng is het persoonlijk aandeel in geld van de aanvrager in de financiering van het te realiseren investeringsproject. Ook een [Winwinlening](#) komt in aanmerking als (gedeeltelijke) eigen inbreng, indien deze geen tussentijdse aflossingen omvat (bulletkrediet), deze afkomstig is van een familielid tot de tweede graad en deze wordt achtergesteld aan de terugbetaling van de Startlening.

Een inbreng in natura kan aanvaard worden, mits de activa met eigen middelen verworven werden maximaal zes maanden voor de ontvangst van de aanvraag van de startlening bij PMV. Deze investeringen moeten voldoende gedocumenteerd zijn. Een verslag van de bedrijfsrevisor voor de waardebepaling is daarbij steeds vereist.

Reeds gedane investeringen kunnen mee in rekening genomen worden als eigen inbreng, op voorwaarde dat deze uiterlijk zes maanden voor de ontvangst van de kredietaanvraag bij PMV hebben plaatsgevonden. Deze investeringen dienen gedocumenteerd te zijn (factuur, in voorkomend geval ook het betalingsbewijs).

Indien de aanvrager over een geldig attest Startlening beschikt mag maximum € 10.000 van de eigen inbreng geleend worden: via een lening bij een bank of een instelling voor microkrediet.

Dus hier mag de eigen inbreng voor het gedeelte van de gevraagde Startlening dat € 40.000 te boven gaat, niet ontleend worden, al kan voor een Winwinlening een uitzondering gemaakt worden.

Voor vennootschappen kan de eigen inbreng zowel onder de vorm van kapitaal als onder de vorm van achtergestelde aandeelhoudersleningen gerealiseerd worden. Vennootschappen kunnen de eigen inbreng (gedeeltelijk) met een inbreng in natura realiseren.

Looptijd

De duur van de lening is minimaal drie en maximaal tien jaar.

Interestvoet

De interestvoet is vast en bedraagt momenteel 3% per jaar.

Opname

Je beschikt over een periode van een jaar te rekenen vanaf de datum van goedkeuring van de leningsaanvraag door PMV om de lening op te nemen. Op aanvraag kan de opnametermijn verlengd worden met maximaal zes maanden (twaalf maanden voor nieuwbouw). PMV-Standaardleningen kan in concrete situaties uitzonderingen toestaan.

Terugbetaling

Intrestbetalingen en terugbetalingen van kapitaal gebeuren uitsluitend op maandelijkse basis en op basis van vaste mensuraliteiten (variabel kapitaal en degressieve intresten). In uitzonderlijke gevallen en mits motivering kan betaling op driemaandelijkse basis voorzien worden.

Tijdens het eerste jaar betaal je ook enkel de intresten terug. Mits gemotiveerde aanvraag kan je dit verlengen tot twee jaar, of ervan afzien, en het kapitaal ook al vanaf het eerste jaar terugbetalen.

De terugbetaling van het kapitaal start na afloop van de vrijstellingsperiode voor kapitaalsaflossing. De eventuele vrijstellingsperiode begint te lopen vanaf de eerste maand van effectieve opname.

Achtergesteld

Door het achtergesteld karakter van de Startlening kunnen andere kredietverstrekkers deze lening beschouwen als een uitbreiding van het eigen vermogen, wat het bekomen van bankfinanciering in principe gemakkelijker zou moeten maken.

De Startlening is in geval van samenloop van schuldeisers achtergesteld in recht van betaling aan alle kredieten van financiële instellingen.

De achterstelling geldt niet wanneer de vordering van PMV opeisbaar wordt vooraleer er samenloop (tussen de schuldeisers) ontstaan is. Dit zal onder meer het geval zijn wanneer PMV haar krediet opzegt vooraleer er faillissement van de kredietnemer is.

De-minimis

Deze maatregel valt onder de toepassing van de Europese de-minimisverordening. Door deze verordening mag het totaal aan de-minimissteun dat een onderneming ontvangt over een periode van drie jaar niet meer dan € 300.000 bedragen. Om het bedrag van de de-minimissteun van een startlening (het zogenaamde Brutosubsidie-equivalent (BSE)) te berekenen dien je de volgende formule te hanteren: $BSE = \text{het gemiddelde uitstaande kapitaal (zie hiervoor de aflossingstabel van de Lening)} \times [(\text{referentie-intrestvoet} - 3\%) + 10\%]$. Voor meer info zie [Veelgestelde vragen: de-minimis](#).

Waarborgen

PMV stelt zich soepel op inzake bewaarborging van de Startlening.

Dit aspect wordt project per project geëvalueerd, zoals gebruikelijk is in de financiële sector. De waarborgen worden bepaald in functie van het kredietrisico en slaan enkel op de elementen die betrekking hebben op het project.

Indien er waarborgen worden gevraagd, dan wordt erop gelet dat de kosten ervan voor de klant zo beperkt mogelijk worden gehouden (bijvoorbeeld: een hypothecair mandaat in plaats van een hypothecaire inschrijving). Solidaire borgstelling wordt beperkt tot de borgstelling van de actieve vennoten.

Cumulatie

De Startlening kan enkel worden gecumuleerd met een [Cofinanciering](#) indien de natuurlijke persoon die de Startlening aanvraagt een geldig attest Startlening voorlegt op het moment van de aanvraag. Het bedrag van beide leningen samen mag niet hoger zijn dan € 350.000.

Wie reeds een financiering heeft lopen bij LRM kan niet in aanmerking komen voor een financiering van PMV-Standaardleningen. Desgevallend dient de lening van LRM integraal terugbetaald te zijn vooraleer PMV-Standaardleningen haar krediet kan toekennen/uitbetalen.

Werkzoekenden met geldig attest Startlening

Indien je als werkzoekende een geldig attest Startlening kan voorleggen kan je genieten van bepaalde extra's. Je bent dan ofwel een niet-werkende werkzoekende sedert drie maanden, ofwel een volledig uitkeringsgerechtigde werkloze ofwel een begunstigde van een leefloon (de volledige definitie kan je terugvinden bij 1.1 Natuurlijk persoon met attest Startlening in de [handleiding van de Startlening](#)):

- de looptijd van je lening als werkzoekende bedraagt minimum vijf jaar;
- PMV vraagt geen waarborgen als je werkzoekende bent;
- de eigen inbreng mag geheel of gedeeltelijk gefinancierd worden met leningen voor maximaal € 10.000;
- je behoudt het recht op werkloosheidsuitkering bij stopzetting voor om het even welke reden binnen de 15 jaar volgend op de start van de zelfstandige activiteit;
- indien de zaak of onderneming wordt stopgezet, dan kan zelfs een schuld tot € 40.000 worden kwijtgescholden. Je moet hiertoe als kredietnemer het bewijs van gebrek aan leefbaarheid van de activiteit leveren binnen drie maanden na de stopzetting;
- in alle andere gevallen van stopzetting moet je het bedrag van de Startlening terugbetalen en kan PMV de nodige maatregelen nemen om de invordering te bewerkstelligen.

Een geldig attest Startlening kan je bekomen bij:

- de RVA (levert het attest vanaf de eerste dag dat je volledig uitkeringsgerechtigd werkloos bent);
- de VDAB (levert het attest aan de niet-werkende werkzoekende die sinds ten minste drie maanden ingeschreven is bij de gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling);
- het OCMW (levert het attest voor de begunstigde van een leefloon).

Aanvraagprocedure

Je kan een aanvraag indienen via de kredietwebaanvraag-module. Dit kan:

- door een aanbrengrer waarmee PMV samenwerkt:
 - kredietinstellingen: [Bank J. Van Breda](#), [Bank Nagelmackers](#), [Belfius Bank](#), [Beobank](#), [BNP Paribas Fortis](#), [Crelan](#), [Fintro](#), [ING Belgium](#) en [KBC Bank](#);
 - verschaffers van microkredieten: [microStart](#);
 - business angels netwerken: [BAN Flanders](#) en [BE Angels](#);
 - andere aanbrengrers: Aslan Consulting, Fit4Finance, GrowPilot, Horeca Partners, Meesters Accountants, Moore, Resolvus Agency, SBB Accountants & Adviseurs, Starterslabo, Stebo (Starterslabo Limburg), Titeca Pro Accountants & Experts, Unizo, Vandelanotte Accountancy en Voka. Vermits de contactpersonen voor deze categorie verschillend kunnen zijn per provincie verwijzen we je voor meer informatie naar de website van pmv.eu/product/startlening (rubriek Aanbrengrers);
- rechtstreeks door de aanvrager of zijn/haar vertegenwoordiger.

Het volgen van een begeleidingsprogramma voor en na opstart van de activiteit in het kader van een door VLAIO ondersteund traject wordt aanbevolen. Je kan deze begeleidingstrajecten terugvinden op www.vlaio.be/nl/begeleiding-advies/expertisedatabank.

Bekijk ook de [checklist financiering voor natuurlijke personen en vennootschappen](#) op de website van PMV om na te gaan of jouw aanvraag in aanmerking komt voor deze lening!

Evaluatieprocedure

Zodra PMV een dossier volledig ontvangt, ontvangt de aanvrager/aanbrengrer een ontvangstbevestiging per mail. Vervolgens wordt nagegaan of het dossier ontvankelijk is en wordt bij het ontbreken van informatie of onduidelijkheden contact opgenomen met de aanbrengrer of de aanvrager (bij rechtstreekse indiening).

Alle beslissingen worden genomen door het Kredietcomité, dat minstens tweemaal per week plaatsvindt. Keurt het kredietcomité jouw aanvraag goed, dan krijg je een leningsvoorstel, dat een maand geldig is.

Als jouw aanvraag wordt geweigerd of niet ontvankelijk wordt verklaard, dan ontvang je hiervan een mail met de redenen. Wat je kan doen bij weigering kan je terugvinden in de handleiding.

Dossierkosten

PMV vraagt geen dossierkosten bij een eerste analyse en het eerste kredietvoorstel. Indien na een goedkeuring van het krediet wijzigingen optreden, kan PMV wel dossierkosten aanrekenen. De kost hangt af van het gevraagde kredietbedrag: € 150 (kredieten tot en met € 50.000), € 250 (kredieten tot en met € 100.000) en € 500 (kredieten boven € 100.000).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie kan je bekomen bij PMV of een partner/aanbrengrer waarmee een samenwerkingsovereenkomst werd

gesloten (zie www.pmv.eu/product/startlening - rubriek Aanbrengers).

Meer informatie kan je ook terugvinden in de [handleiding](#) (definitie starter, eigen inbreng, enz) op de website van PMV.

PMV

pmv.eu/product/startlening

Tom De Keersmaecker

pmv-standaardleningen@pmv.eu

T 02 229 53 10

Winwinlening

Laatst gewijzigd op 16 jan 2026

Wat houdt de maatregel in

Met de Winwinlening van PMV moedigt de Vlaamse overheid particulieren aan om een achtergestelde lening te verstrekken aan kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's). Een particulier kan tot € 75.000 lenen aan een Vlaamse kmo gedurende een looptijd van vijf tot tien jaar. De kredietgever krijgt hiervoor een jaarlijks belastingkrediet van 2,5% op het openstaande kapitaal van de Winwinlening. Als de kredietnemer niet kan terugbetalen, kan de kredietgever daarnaast 30% van het verschuldigde bedrag terugkrijgen via een eenmalig belastingkrediet. Een kmo kan tot een bedrag van € 300.000 Winwinleningen aangaan.

Ook vzw's met een economische activiteit komen in aanmerking.

Een Winwinlening kan gecombineerd worden met het [Vriendenaandeel](#) tot een plafond van € 75.000 (voor de kredietgever) en € 300.000 (voor de kredietnemer).

De wettelijke intrestvoet voor 2026 is 4,5%. Hierdoor ligt de rente van een Winwinlening afgesloten in 2026 tussen 2,25% en 4,5%.

Wie komt in aanmerking

Als kredietnemer

Als kredietnemer komen alle kmo's (ook zelfstandigen en vrije beroepers) met een economische activiteit die in Vlaanderen gevestigd zijn in aanmerking, ook binnen de sector van de sociale economie. Deze kmo's moeten voldoen aan de Europese kmo-definitie:

- met minder dan 250 werknemers;
- jaaromzet niet hoger dan € 50 miljoen en/of balanstotaal niet hoger dan € 43 miljoen;
- voldoen aan het zelfstandigheids criterium: dat wil zeggen dat de geconsolideerde cijfers – als er een deelnemingsrelatie bestaat met andere ondernemingen van 25% of meer van het kapitaal of van de stemrechten – moeten voldoen aan bovenvermelde criteria. Een groter aandeelhouderschap door risicokapitaalmaatschappijen, universiteiten of onderzoekscentra zonder winsttoegmerk, is wel toegestaan.

Een onderneming die één van deze criteria overschrijdt, wordt beschouwd als grote onderneming.

Een exploitatiezetel dient in Vlaanderen gelegen te zijn.

Vzw's zijn ook toegelaten als deze een economische activiteit uitoefenen. Er is sprake van een economische activiteit op het moment dat er goederen of diensten op de markt worden aangeboden. Ook activiteiten binnen de sociale economie passen hierin.

Heb je een ondernemingsnummer en ben je aangesloten bij een sociale kas voor zelfstandigen, dan kan je ook in bijberoep van een Winwinlening genieten.

Als kredietgever

Op de datum waarop de Winwinlening gesloten wordt, moet de kredietgever voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de kredietgever moet een natuurlijk persoon zijn die deze lening afsluit buiten het kader van zijn handels- of beroepsactiviteiten;
- deze natuurlijke persoon woont in het Vlaamse Gewest of moet er gelokaliseerd zijn voor de personenbelasting;
- deze natuurlijke persoon mag geen werknemer zijn van de kredietnemer;
- als de kredietnemer een zelfstandige is, dan kan de kredietgever niet de echtgenoot, de echtgenote of de wettelijk samenwonende partner van de kredietnemer zijn;

- als de kredietnemer een rechtspersoon is, kan de kredietgever noch de echtgenoot, de echtgenote of de wettelijk samenwonende partner van de kredietgever, benoemd zijn of optreden als bestuurder, zaakvoerder of in een vergelijkbaar mandaat binnen die rechtspersoon;
- als de kredietnemer een vennootschap is, kan de kredietgever noch de echtgenoot, de echtgenote of de wettelijk samenwonende partner van de kredietgever rechtstreeks of onrechtstreeks houder zijn van:
 - meer dan 5% van de aandelen of de stemrechten van deze vennootschap;
 - rechten of effecten waarvan de uitoefening, omwisseling of conversie de overschrijding van die drempel van 5% (vermeld in punt 1.), tot gevolg zou hebben.

Gedurende de hele looptijd van de Winwinlening mag de kredietgever geen kredietnemer zijn bij een andere Winwinlening.

Bedrag van het fiscaal voordeel voor de kredietgever

Het fiscaal voordeel voor de kredietgever bestaat uit:

- Een jaarlijks belastingkrediet voor de hele looptijd van de lening:
 - als berekeningsbasis wordt het rekenkundig gemiddelde genomen van alle uitgeleende bedragen op 1 januari en op 31 december van het belastbare tijdperk, met een maximum van € 75.000 per belastingplichtige;
 - het belastingkrediet bedraagt 2,5% van de berekeningsbasis (wat neerkomt op een belastingkrediet van maximum € 1.875 per jaar).
- De mogelijkheid tot een eenmalig belastingkrediet van 30% van het openstaand kapitaal van de lening dat definitief is verloren gegaan als:
 - de kredietnemer tijdens of binnen maximaal zes maanden na de looptijd van de Winwinlening failliet gaat of als hij zich bevindt in staat van kennelijk onvermogen (= betalingsachterstand van minimum drie maanden) of vrijwillige of gedwongen ontbinding of vereffening;
 - en als de kredietnemer ten gevolge daarvan een deel of het geheel van de Winwinlening niet kan terugbetalen;
 - en als de kredietgever de Winwinlening opeisbaar heeft gesteld.

Voorwaarden

De belangrijkste eigenschappen zijn:

- het is een achtergestelde lening, zowel ten aanzien van bestaande als van toekomstige schulden, met een vaste looptijd van vijf tot tien jaar;
- je kan kiezen tussen verschillende aflossingsmogelijkheden:
 - terugbetaling in één keer op de eindvervaldag;
 - maandelijkse, driemaandelijkse, zesmaandelijkse of jaarlijkse aflossingen (er is een simulatie mogelijk op de website);
 - een eenmalige vervroegde terugbetaling van het volledige openstaande saldo is eveneens mogelijk (dit moet worden voorzien in de akte);
- De begindatum van de lening valt het best op de dag van de terbeschikkingstelling van de gelden aan de kredietnemer, nooit ervoor;
- het totale openstaande bedrag, in hoofdsom, dat een kredietgever in het kader van één of meer Winwinleningen aan één of meer kredietnemers kan uitlenen, kan ten hoogste € 75.000 bedragen;
- het totale openstaande bedrag, in hoofdsom, dat één kredietnemer in het kader van verschillende Winwinleningen kan ontfangen van verschillende kredietgevers, kan ten hoogste € 300.000 bedragen;
- de rentevoet is gebaseerd op de wettelijke rentevoet die van kracht is op de datum waarop de Winwinlening gesloten wordt:
 - de rentevoet bedraagt maximum deze wettelijke rentevoet en minimum de helft van diezelfde rentevoet;
 - deze rentevoet wordt elk jaar in januari bekend gemaakt;
 - een Winwinlening afgesloten in 2026 moet zich situeren tussen 2,25% en 4,5%;
 - deze rentevoet is vast en is een bruto-rentevoet (hierop is roerende voorheffing verschuldigd).

- Winwinleningen kunnen gecombineerd worden met Vriendenaandelen tot een plafond van € 75.000 (voor de Vriendenaandeelhouder-kredietgever) en € 300.000 (voor de emittent-kredietnemer).

Aanvraagprocedure

De Winwinlening moet je opmaken op basis van een model van de akte en de aflossingstabel die beschikbaar zijn op de website pmv.eu/product/winwinlening (zie Aanvragen).

De akte en aflossingstabel worden in drievoud afgedrukt en ondertekend, waarvan één bestemd is voor de kredietgever, één voor de kredietnemer en één binnen de 3 maanden moet worden bezorgd aan PMV.

De ondertekende akte en de aflossingstabel verstuur je bij voorkeur digitaal naar winwinlening@pmv.eu. Als je niet in de mogelijkheid bent om de documenten digitaal over te maken, kunnen ze verstuurd worden naar: Winwinlening, Oude Graanmarkt 63, 1000 Brussel.

Een Winwinlening kan door PMV niet worden geregistreerd als de getekende akte en aflossingstabel niet worden overgemaakt.

Na ontvangst van de gehandtekte akte en aflossingstabel duurt het ongeveer tien werkdagen alvorens de kredietgever de registratiebrief van PMV ontvangt die als fiscaal attest dienst doet en dus ter beschikking van de fiscale controle moet worden gehouden.

De voortzetting en het behoud van de Winwinlening kan bewezen worden door de voorlegging van de bankrekeninggittreksels waarop de ontvangen intresten van de Winwinlening staan.

De kredietnemer is verplicht de roerende voorheffing, berekend tegen het correcte tarief, in te houden op de verschuldigde interesten. Die voorheffing dient binnen de 15 dagen na de vervaldag opgenomen te worden in een aangifte roerende voorheffing en gestort aan de dienst Roerende Voorheffing van het belastingkantoor, gebruik makend van formulier 273 (Aangifte in de Roerende Voorheffing Inkomsten van Roerende Goederen en Kapitalen).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie over o.m. de belastingaangifte, de betaling van de roerende voorheffing, wat bij overlijden kredietgever, wat bij stopzetting van de activiteit, overgang van eenmanszaak naar vennootschap, enz... kan je terugvinden in de rubriek "Veel gestelde vragen over de Winwinlening" op de website pmv.eu/product/winwinlening.

PMV

T 02 229 52 77

winwinlening@pmv.eu

pmv.eu/product/winwinlening

Audrey De Pauw

Cofinanciering+

Laatst gewijzigd op 24 nov 2025

Wat houdt de maatregel in

De Cofinanciering+ van PMV (vroeger PMV/z) is een achtergestelde lening van minimum € 350.000 en maximum € 700.000, bestemd voor bestaande kmo's met een track-record van positieve cashflows. De lening wordt altijd gecombineerd met een cofinanciering, ofwel van een bank, investeringsfonds of crowdfundingplatform waarmee PMV een samenwerkingsovereenkomst heeft afgesloten. Een cofinanciering door meerdere van vornoemde partijen is ook mogelijk.

De cofinancier moet instaan voor minstens 20% van de globale financieringsbehoefte. PMV komt tussen voor maximaal 50% van de globale financieringsbehoefte. De looptijd bedraagt drie tot tien jaar en de rentevoet is 5,25%.

Ook vzw's met een economische activiteit komen in aanmerking.

Wie komt in aanmerking

Bestaande kmo's met positieve cashflow in hoofdberoep

De Cofinanciering+ is bedoeld voor bestaande ondernemingen (zowel natuurlijke personen als rechtspersonen) die al een positieve cashflow genereren:

- Voor natuurlijke personen (zelfstandige, zaakvoerder of bestuurder van een onderneming, beoefenaar van een vrij beroep of stagiair in het kader van de uitoefening van een vrij beroep), geldt dat zij zich moeten vestigen als zelfstandige in hoofdberoep om een beroep te kunnen doen op de Cofinanciering+.
- Je dient zelf jouw activiteit of onderneming uit te baten. In geval van aanvraag door een rechtspersoon, dienen de dragers van het project:
 - (co)-zaakvoerders of (co)-gedelegeerd bestuurders van de vennootschap te zijn;
 - (gezamenlijk) over een belangrijke participatie in het aandelenkapitaal van de vennootschap te beschikken;
 - en het (dagdagelijkse) management van de vennootschap als hoofdactiviteit uit te oefenen.

De aanvrager woont of heeft een maatschappelijke zetel in het Vlaamse Gewest. Ligt de woonplaats of de maatschappelijke zetel van de onderneming niet in het Vlaamse Gewest maar hebben de gefinancierde activiteiten een duidelijke toegevoegde waarde voor Vlaanderen, dan kan PMV de kredietaanvraag toch in aanmerking nemen.

Vzw's kunnen in aanmerking komen voor zover zij, conform Europees recht, een economische activiteit uitoefenen. Er is sprake van een economische activiteit op het moment dat er goederen of diensten op de markt worden aangeboden.

Europese kmo-definitie

Enkel ondernemingen die beantwoorden aan de Europese kmo-definitie kunnen een beroep doen op een lening bij PMV:

- tewerkstelling van minder dan 250 werknemers;
- een jaaromzet van maximum € 50 miljoen en/of balanstotaal van maximum € 43 miljoen;
- geen deel uitmaken van een groep die geen kmo is op basis van de regels van de partner- en verbonden ondernemingen voor deelnemingen vanaf 25% (aanbeveling van de Europese Commissie van 6/5/2003).

Een onderneming wordt niet meer als kmo beschouwd indien ze gedurende twee opeenvolgende boekjaren niet meer beantwoordt aan het criterium van tewerkstelling, jaaromzet of balanstotaal. Indien het aantal voltijdse equivalenten echter 250 eenheden of meer bereikt, komt PMV niet tussen, ook al zijn de andere criteria niet overschreden.

Uitgesloten sectoren

Je mag als vennootschap of eenmanszaak niet actief zijn in deze uitgesloten activiteiten:

- visserij en aquacultuur;
- de primaire productie (teelt) van landbouwproducten (bedrijven die naast de teelt ook landbouwproducten verwerken, komen wél in aanmerking voor financiering);
- wapenhandel, tabak-, gok- of pornografische industrie (kranten-, nacht- en andere winkels waarvan de verkoop van de betrokken producten slechts een beperkt deel van de brutomarge uitmaakt, komen wél in aanmerking voor financiering);
- economische activiteiten die illegaal zijn volgens de Belgische of internationale wetgeving;
- de productie of distributie van gedistilleerde dranken minder dan 75% van de productie in Vlaanderen plaatsvindt (kranten-, nacht- en andere winkels waarvan de drankenverkoop slechts een beperkt deel van de brutomarge uitmaakt, komen wél in aanmerking voor financiering);
- IT voor onrechtmatige toegang tot datanetwerken en illegaal downloaden;
- klonen van mensen voor research of therapeutische toepassingen;
- genetisch gemanipuleerde organismen.

Bekijk 'alle voorwaarden' in de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de website van PMV.

Wat komt in aanmerking

Financiering van investeringen & behoefte aan bedrijfskapitaal

De Cofinanciering+ is bestemd voor de financiering van materiële, immateriële en financiële investeringen, evenals voor de financiering van de behoefte aan bedrijfskapitaal die gepaard gaat met de start of uitbouw van de activiteit.

PMV financiert enkel nieuwe investeringen (ook vervangingsinvesteringen, tweedehandsmateriaal) maar aanvaardt geen aanvragen voor herfinanciering van verbintenissen bij andere kredietinstellingen, noch voor herfinanciering of betaling van andere bestaande schulden, al dan niet achterstallig. Een openstaande schuld van minder dan drie maanden oud op het moment van ontvangst van de aanvraag beschouwt PMV niet als een bestaande schuld.

Voor investeringen in onroerende goederen komt PMV enkel tussen voor het beroepsgedeelte van het onroerend goed voor eigen beroepsmatig gebruik. Het beroepsgedeelte van een onroerend goed moet blijken uit een expertiseverslag. PMV komt niet tussen voor vastgoed dat (gedeeltelijk en) al dan niet beroepsmatig verhuurd wordt.

Overnamefinanciering

Er kan met de Cofinanciering+ ook de overname van een handelsfonds gefinancierd worden, dan wel de overname van de aandelen van een bestaande vennootschap. In dat laatste geval moet je de meerderheid van de aandelen overnemen of meerderheidsaandeelhouder worden en moet je het dagelijks beheer uitoefenen.

De overname moet ook betrekking hebben op een onderneming die aan de Europese kmo-definitie voldoet.

Uitgesloten

Je mag de financiering niet aanwenden voor deze doeleinden:

- de herfinanciering van bestaande schulden die ouder zijn dan drie maanden (voorbeeld: leveranciersschuld) op het moment van de aanvraag van het krediet – bankkredieten worden niet geherfinancierd;
- de financiering van tradingactiviteiten (de verhandeling van goederen die zich hoofdzakelijk in een import/-exportomgeving afspeelt, al dan niet met een speculatief oogmerk);
- de financiering van middelen die dienen als onderpand voor (het bekomen van) een waarborg;
- de financiering van vastgoedprojecten bestemd voor verkoop of verhuur aan derden (financiering van bedrijvent centra, (de uitbating van) hotels, vakantieparken enz. komt wel in aanmerking omwille van verhuurdiensten aan derden op korte termijn, net zoals de financiering van vastgoedprojecten bestemd voor verhuur aan verbonden vennootschappen eveneens in aanmerking komt);
- de financiering van onderzoek en ontwikkeling (voor reeds bestaande ondernemingen met een bewezen trackrecord van positieve resultaten, kan wel financiering van bedrijfskapitaal voor O&O-doeleinden overwogen worden in het kader van de uitbreiding van de activiteiten);

- de financiering van producten of diensten die nog niet commercialiseerbaar zijn: de succesvolle afronding van de testfase, de technische testen van het prototype en dergelijke;
- de financiering van de verwerving van een minderheidsbelang bij de overname van aandelen (de meerderheid van de aandelen moet verworven worden of door het verwerven van bijkomende aandelen, moet de meerderheid bekomen worden);
- de financiering van de overname van een gedeelte van een handelsfonds (het handelsfonds moet steeds integraal worden overgenomen);
- de financiering van de oprichting en uitbating van een verkoopnetwerk in het buitenland;
- de financiering van export;
- de financiering van verrichtingen waarbij de aanvrager verschijnt aan beide zijden van de verrichting;
- de financiering van rollend materieel wanneer dat niet aan [bepaalde voorwaarden](#) beantwoordt.

Bekijk 'alle voorwaarden' in de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de [website van PMV](#).

Wat zijn de financieringsvoorwaarden

Maximum bedrag

Het maximumbedrag van de Cofinanciering+ is gelijk aan het kleinste van de volgende bedragen:

- viermaal de eigen inbreng;
- € 700.000.

Daarnaast gelden volgende criteria:

- de eigen inbreng moet minstens 10% van de totale financieringsbehoefte bedragen;
- de solvabiliteit na investering dient minimaal 10% te bedragen;
- de tussenkomst van de cofinancier (investeringskrediet bank, investeringsfonds, crowdfundingplatform) moet minstens 20% van de totale financieringsbehoefte bedragen;
- PMV komt tussen voor maximaal 50% van de globale investeringsbehoeften.

Het minimumbedrag van de Cofinanciering+ is € 350.000.

Eigen inbreng

Voor een natuurlijk persoon is de eigen inbreng het persoonlijk aandeel in geld van de aanvrager in de financiering van het te realiseren investeringsproject. Deze inbreng mag eveneens afkomstig zijn van een [Winwinlening](#) afkomstig van een familielid tot de tweede graad, toegekend aan de aanvrager, of een (converteerbare) lening met enige of eerste vervaldag na de einddatum van het door PMV toegekend krediet.

Een inbreng in natura kan aanvaard worden. Een verslag van de bedrijfsrevisor voor de waardebepaling is daarbij steeds vereist. Reeds gedane investeringen met eigen middelen gerealiseerd voor de datum van aanvraag komen in aanmerking tot zes maanden teruggaand vanaf het moment van aanvraag en mits ze kaderen in het project en opgenomen zijn in de investeringen.

Voor een rechtspersoon kan de eigen inbreng worden gerealiseerd op volgende manieren:

- onder de vorm van kapitaal of vermogen al naar gelang de vennootschapsvorm;
- onder de vorm van achtergestelde (aandeelhouders) leningen. Deze lening moet achtergesteld zijn aan de Cofinanciering+. Hierbij gelden nog een aantal voorwaarden (zie rubriek 4. Eigen Inbreng in de [handleiding van de Cofinanciering](#));
- een achter te stellen [Winwinlening](#) toegekend aan de aanvrager, afkomstig van een familielid tot de tweede graad van de drager van het project, met enige of eerste vervaldag na de einddatum van het door PMV toegekend krediet;
- een inbreng in natura (hiervoor zal na goedkeuring van de aanvraag een verslag van een bedrijfsrevisor moeten worden voorgelegd);

- door middel van autofinanciering: onder autofinanciering wordt begrepen de liquide middelen die de onderneming vrij beschikbaar heeft. De liquide middelen worden geacht op korte termijn vrij beschikbaar te zijn voor zover de current ratio groter is dan 1 en dan slechts voor het gedeelte van de vlottende activa dat het vreemd vermogen op korte termijn overtreft. Bovendien moet het gaan om liquide middelen die de onderneming zelf gegenereerd heeft, dus om opgebouwd eigen vermogen, en niet om door de onderneming zelf geleende middelen.

De eigen inbreng komt in aanmerking voor zover deze uiterlijk zes maanden voor de ontvangst van de kredietaanvraag bij PMV heeft plaatsgevonden.

De solvabiliteit na investering zal ten minste 10% moeten bedragen (zie rubriek 5. Solvabiliteit in de [handleiding van de Cofinanciering](#)).

Looptijd

De looptijd van de lening is minimaal drie en maximaal tien jaar, afhankelijk van de aard van de investering.

De looptijd van de begeleidende cofinanciering mag hoogstens twee jaar korter zijn dan de looptijd van de Cofinanciering+.

Intrestvoet

De intrestvoet die PMV toepast is momenteel 5,25 %. Indien de periode van vrijstelling van kapitaalflossing langer is dan één jaar stijgt de intrestvoet met 0,25% per extra gratieperiode.

Terugbetaling

De terugbetaling gebeurt door maandelijkse constante aflossingen (kapitaal + intrest).

Op vraag van de ondernemer is ook een vrijstelling in kapitaalflossing van één of twee jaar mogelijk (drie jaar bij overnamefinanciering).

Bij een verlenging van de vrijstellingsperiode (de gratieperiode) van één naar twee of drie jaar stijgt de intrestvoet met 0,25% per extra gratieperiode.

De vrijstellingsperiode begint te lopen vanaf de eerste maand van effectieve opname.

Achtergesteld

Door het achtergestelde karakter van de Cofinanciering+, kunnen andere kredietverstrekkers deze beschouwen als een uitbreiding van het eigen vermogen, wat het bekomen van een bankfinanciering in principe gemakkelijker zou moeten maken.

De-minimis

Deze maatregel valt onder de toepassing van de Europese de-minimisverordening. Door deze verordening mag het totaal aan de-minimissteun dat een onderneming ontvangt over een periode van drie jaar niet meer dan € 300.000 bedragen. Om het bedrag van de de-minimissteun van een Cofinanciering+ (het zogenaamde Brutosubsidie-equivalent (BSE)) te berekenen dien je de volgende formule te hanteren: $BSE = \text{het gemiddelde uitstaande kapitaal (zie hiervoor de aflossingstabel van de Lening)} \times [(\text{referentie-intrestvoet} - \text{rente lening}) + 6,5\%]$. Voor meer info zie [Veelgestelde vragen > de-minimis](#).

Waarborgen

PMV stelt zich soepel op inzake bewaarborging van Cofinanciering+. Dit aspect wordt project per project geëvalueerd, zoals gebruikelijk is in de financiële sector. De waarborgen worden bepaald in functie van het kredietrisico en slaan enkel op de elementen die betrekking hebben op het project.

Indien er waarborgen worden gevraagd, dan wordt erop gelet dat de kosten ervan voor de klant zo beperkt mogelijk worden gehouden (bijvoorbeeld: een hypothecair mandaat in plaats van een hypothecaire inschrijving). Solidaire borgstelling wordt beperkt tot de borgstelling van de actieve vennoten.

Aanvraagprocedure

Een aanvraag voor een Cofinanciering+ kan ingediend worden via dezelfde aanbrengrers als de Cofinanciering. Zie [Aanvraagprocedure Cofinanciering](#) in de Subsidiedatabank.

Bekijk ook de checklist financiering voor natuurlijke personen en vennootschappen op de website van PMV om na te gaan of jouw aanvraag in aanmerking komt voor deze lening!

Evaluatieprocedure

Zodra PMV een dossier volledig ontvangt, krijgt de aanvrager/aanbrenger per mail een ontvangstbevestiging. Vervolgens wordt nagegaan of het dossier ontvankelijk is en wordt bij het ontbreken van informatie of onduidelijkheden contact opgenomen met de aanbrenger of de aanvrager (bij rechtstreekse indiening).

Alle beslissingen worden genomen door het Kredietcomité, dat minstens tweemaal per week plaatsvindt. Keurt het kredietcomité jouw aanvraag goed, dan krijg je een leningsvoorstel, dat een maand geldig is.

Als jouw aanvraag wordt geweigerd of niet ontvankelijk wordt verklaard, dan ontvang je hiervan een mail met de redenen.

Wat je kan doen bij weigering kan je terugvinden in de handleiding.

Dossierkosten

PMV vraagt geen dossierkosten bij een eerste analyse en het eerste kredietvoorstel. Indien na een goedkeuring van het krediet wijzigingen optreden, kan PMV wel dossierkosten aanrekenen. De kost hangt af van het gevraagde kredietbedrag: € 150 (kredieten tot en met € 50.000), € 250 (kredieten tot en met € 100.000) en € 500 (kredieten boven € 100.000).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie kan je bekomen bij PMV of een partner waarmee een samenwerkingsovereenkomst werd gesloten. Meer informatie (definitie eigen inbreng, voorbeelden, enz.) kan je ook terugvinden in de [handleiding van de Cofinanciering](#). Er is geen aparte handleiding beschikbaar voor de Cofinanciering+.

PMV

pmv.eu/product/cofinanciering-2/

Tom De Keersmaecker

pmv-standaardleningen@pmv.eu

Strategische Transformatiesteun

Laatst gewijzigd op 12 mrt 2026

Wat houdt de maatregel in

Ondernemingen (geen vzw's) of groepen van ondernemingen, kunnen voor de uitvoering van een strategisch transformatieproject met een sterk innovatief karakter (investerings- én/of opleidingsinspanningen) in het Vlaams Gewest financieel worden ondersteund door VLAIO. De minimum investerings- en opleidingsdrempels variëren in functie van de grootte van de onderneming en bedragen minstens € 1 miljoen voor investeringen en € 100.000 voor opleidingen.

Als grote onderneming kan je enkel investeringssteun aanvragen indien jouw vestiging gelegen is in een gemeente die opgenomen is op de Europese regionale steunkaart 2022-2027 (zie rubriek [Wie komt in aanmerking](#)).

In het project staan innovatie, internationale economische competitiviteit, tewerkstellingscreatie, kennisdisseminatie en aandacht voor verduurzaming centraal.

Wie komt in aanmerking

Zowel individuele ondernemingen alsook minstens drie samenwerkende ondernemingen kunnen een dossier indienen. Bij samenwerking mogen de ondernemingen geen partner- of verbonden ondernemingen zijn in de zin van de definitie van kleine en middelgrote ondernemingen. Ze mogen dus geen deel uitmaken van dezelfde bedrijvengroep.

Voor opleidingssteun komen zowel kmo's als grote ondernemingen uit gans het Vlaams Gewest in aanmerking.

Voor investeringssteun wordt er een onderscheid gemaakt tussen kmo's en grote ondernemingen:

Kmo's

In geheel Vlaanderen komen kleine ondernemingen (ko's) en middelgrote ondernemingen (mo's) in aanmerking voor investeringssteun, op voorwaarde dat ze cumulatief aan de volgende voorwaarden voldoen (gedurende de laatste 2 opeenvolgende boekjaren voorafgaand aan het moment van indiening):

Criteria	ko	mo
Tewerkstelling	minder dan 50	minder dan 250
ofwel jaaromzet	maximum €10 miljoen	maximum €50 miljoen
ofwel balanstotaal	maximum €10 miljoen	maximum €43 miljoen

Zelfstandigheids criterium

Zelfstandigheid uit zich in het samentellen van de data van de steunvragende onderneming met deze van de participerende (vanaf meer dan 25% participatie) en verbonden (vanaf meer dan 50% participatie) ondernemingen (zie [Is jouw onderneming een kmo ?](#))

Wanneer één van deze criteria wordt overschreden is men een grote onderneming.

Grote ondernemingen

Grote ondernemingen komen voor opleidingssteun in geheel Vlaanderen in aanmerking. Voor investeringssteun komen ze enkel in aanmerking wanneer ze gevestigd zijn in een gemeente die voorkomt op de door Europa goedgekeurde 'regionale steunkaart'. Investeringsprojecten van grote ondernemingen mogen ook geen betrekking hebben op dezelfde of vergelijkbare activiteit van de onderneming in het betrokken steungebied.

Indien jouw onderneming onder de classificatie van grote onderneming valt (zie tabel hierboven), wordt aangeraden om ook op de website van VLAIO de verdere voorwaarden af te toetsen (op de website [Strategische transformatiesteun > Voorwaarden](#) wordt nl. in detail verduidelijkt wat beschouwd wordt als een 'initiële investering ten behoeve van nieuwe economische activiteiten').

De 'regionale steunkaart 2022 - 2027' (waarin ook grote ondernemingen investeringssteun mogen krijgen) bevat de onderstaande gemeenten:

Limburg	Beringen, Bilzen, Dilsen-Stokkem, Genk, Ham, Hechtel-Eksel, Heers, Hoeselt, Houthalen-Helchteren, Lanaken, Leopoldsburg, Lommel, Lummen, Maasmechelen, Oudsbergen, Pelt, Tessenderlo, Tongeren, Zutendaal;
Oost-Vlaanderen	Geraardsbergen, Ninove, Ronse
West-Vlaanderen	Diksmuide, Middelkerke, Oostende

Bijkomende voorwaarden

Enkel kmo's en grote ondernemingen die een [aanvaardbare hoofdactiviteit](#) uitoefenen kunnen steun aanvragen. Algemeen kan gesteld worden dat het overgrote deel van de economische sectoren in aanmerking komt voor deze steunmaatregel. De activiteit moet opgenomen zijn als activiteit in de Kruispuntbank van Ondernemingen onder de RSZ- of btw-NACE-code. Vzw's komen niet in aanmerking.

Grote ondernemingen uit de vervoersector komen evenwel niet in aanmerking voor deze regionale investeringssteun.

Een [onderneming in moeilijkheden](#) wordt uitgesloten van steun ingevolge Europese regelgeving.

Wat komt in aanmerking

Aangezien de Vlaamse regering de subsidies voor ondernemingen gericht wil inzetten, ondersteunt ze met deze maatregel risicovolle projecten die een onderneming in het kader van een geplande transformatie opzet.

Transformatieproject

Als transformatieproject wordt beschouwd:

- een gepland veranderingsproces in een onderneming of in een groep van samenwerkende ondernemingen, dat betrekking heeft op de implementatie van de strategie in de processen en de organisatie van de onderneming of ondernemingen wat betreft innovatie, internationalisering en verduurzaming;
- een transformatieproject werkt in op de bedrijfspraktijken zoals de implementatie en de vermarkting van innovaties, de invoering van nieuwe businessmodellen, de samenwerking met andere bedrijven of kennisinstellingen, het bewerken van nieuwe internationale markten met groeipotentieel, het efficiënter werken met materialen en energie en met een meer optimale benutting van menselijk potentieel;
- het transformatieproject draagt bij tot een duurzame versterking van het economische weefsel in Vlaanderen en leidt tot een versterking van de diverse waardeketens of clusters en zorgt voor een duurzame werkgelegenheid.

Transformatieplan

Het plan dat deze transformatie beschrijft, moet bestaan uit vijf onderdelen:

- een managementsamenvatting;
- een voorstelling van de onderneming of van alle samenwerkende ondernemingen waarin het transformatieproject wordt gerealiseerd;
- de omschrijving van het transformatieproject zelf, dat altijd een investeringsdeel, een opleidingsdeel, een deel financieringsmiddelen, een deel duurzaamheid en een deel tewerkstelling in het Vlaamse Gewest dient te bevatten;

- de beschrijving van het stimulerende effect en de noodzaak van de steun;
- de beschrijving van de wijze waarop de individuele onderneming of samenwerkende ondernemingen de verschillende beoordelingscriteria van het transformatieproject concreet zullen invullen.

Het transformatieplan moet worden opgesteld conform de 'Leidraad voor de opmaak van het transformatieplan', die je kan terugvinden in de rubriek 'aanvraagprocedure' op de website van VLAIO (zie hiervoor stap 1 'aanvraag door de ondernemer').

Minimum instapdrempels

De aanvaarde opleidingskosten en investeringsbedragen moet over een periode van 3 jaar minstens gelijk zijn aan bepaalde instapdrempels. De instapdrempels variëren van het soort steun (opleiding- of investeringssteun), de grootte van de onderneming en van het feit of de steunaanvraag al dan niet wordt ingediend door samenwerkende ondernemingen:

Project ingediend door	Min. in aanmerking komende opleidingskosten over 3 jaar	Min. in aanmerking komend investeringsbedrag over 3 jaar
een individuele ko	€ 100.000 per onderneming	€ 1 miljoen per onderneming
een individuele mo	€ 200.000 per onderneming	€ 2 miljoen per onderneming
een individuele go	€ 300.000 per onderneming	€ 3 miljoen per onderneming
samenwerkende ondernemingen, allemaal ko	€ 300.000 per project*	€ 3 miljoen per project**
samenwerkende ondernemingen, waaronder minstens één mo	€ 400.000 per project*	€ 4 miljoen per project**
samenwerkende ondernemingen, waaronder minstens één go	€ 700.000 per project*	€ 7 miljoen per project**

* minimum € 50.000 per onderneming ** minimum € 500.000 per onderneming

Welke investeringen en opleidingen

Enkel de investeringen en opleidingen die essentieel zijn voor het doorvoeren van het transformatieproject komen in aanmerking.

De investeringen moeten onder de posten 21 t.e.m. 27 op de balans worden geactiveerd: 21. immateriële vaste activa (enkel activa die de technologieoverdracht inhouden door de verwerving van octrooirechten, licenties, knowhow of niet-geoctrooieerde technische kennis.), 22. deels: gebouwen, 23. installaties, machines en uitrusting, 24. meubilair en rollend materiaal, 25. (on balance) leasing en soortgelijke rechten, 26. overige materiële vaste activa, 27. activa in aanbouw en vooruitbetalingen.

Niet subsidiabel zijn: grond, alsook getrokken materieel voor goederenvervoer over de weg voor derden (tenzij dit materieel bestemd is voor gecombineerd vervoer waarbij verschillende transportmodi betrokken zijn).

De opleidingskosten die in aanmerking komen zijn:

- personeelskosten van de opleiders;
- verplaatsingskosten van opleiders en opgeleiden;
- andere lopende uitgaven voor materieel en benodigdheden;
- afschrijvingen van werktuigen en uitrusting;

- kosten van diensten voor begeleiding en advisering;
- personeelskosten van de opgeleiden, ten belope van maximaal het bedrag van de vorige rubrieken samengeteld.

Startdatum: De opleidingen en investeringen dienen te starten uiterlijk zes maanden na de datum van ontvangstmelding. De vroegst mogelijke startdatum van het project is de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin de steunaanvraag wordt ingediend.

Omvang steun

De steun bedraagt 8% voor investeringen en 20% voor opleidingen.

De steun wordt geplafonneerd op maximum € 500.000 per aanvragende onderneming en per kalenderjaar. Voor transformatieprojecten met een uitzonderlijk belang op vlak van duurzaamheid of klimaat wordt het plafond opgetrokken tot € 1 miljoen.

Wanneer meerdere verbonden ondernemingen elk een aparte aanvraag indienen voor deelprojecten die passen in één globaal transformatieplan, dan zal de totale steun over de verschillende aanvragen ook worden beperkt tot € 500.000 of uitzonderlijk € 1 miljoen zoals eerder vermeld.

Aanvraagprocedure

De steun moet worden aangevraagd via het online aanvraagformulier, beschikbaar op de website van VLAIO [Hoe vraag je een subsidie strategische transformatiesteun aan?](#) (Stap 1).

Bij elke aanvraag is het verplicht om een 'toelichting van het klimaatplan' ofwel het klimaatplan bij te voegen, alsook een grondige recent uitgevoerde concurrentieanalyse.

VLAIO verstuurt na aanmelding een link naar de onderneming. Via deze link kan de aanvraag verder aangevuld worden en kan het transformatieplan (binnen de 15 werkdagen) worden opgeladen via de webapplicatie.

De aanvraag moet worden ingediend vóór de start van het transformatieproject. De vroegst mogelijke startdatum van het project is de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin de steunaanvraag wordt ingediend.

Beoordelingscriteria

Het transformatieproject wordt beoordeeld op basis van de volgende criteria:

1. de mate waarin het project innovatief is;
2. de mate waarin het project bijdraagt tot de internationale competitiviteit van de onderneming;
3. de mate waarin het project bijdraagt tot de verduurzaming op ecologisch vlak of tot het terugdringen van de broeikasgasuitstoot of aan de adaptie aan klimaatverandering en tot de verduurzaming op sociaal vlak;
4. de mate waarin het project bijdraagt tot de verankering van de onderneming en de tewerkstelling en de algemene versterking van de onderneming in haar interne en externe waardeketen;
5. de mate waarin het project bijdraagt tot de versterking van de waardeketen of cluster die voor Vlaanderen van strategisch belang is en tot de versterking van de Vlaamse economie.

Bij de beoordeling van de dossiers wordt rekening gehouden met de grootte van de vestigingseenheid (Kleine vestiging (KV)-Middelgrote vestiging (MG)-Grote vestiging (GV)) waarin het transformatieproject wordt uitgevoerd. Hoe groter de vestiging, hoe strenger de beoordelingscriteria zijn. Scores die kunnen worden toegekend per beoordelingsparameter zijn 'negatief', 'neutraal', 'goed' en 'excellent'.

Projecten die niet op elke parameter minstens de vereiste basisscore behalen (zie tabel) komen niet in aanmerking voor steun.

Parameter	KV (< 50 VTE)	MV (50-249 VTE)	GV (>= 250 VTE)
1.Innovatief	goed	excellent	excellent
2.Internationale competitiviteit	goed	excellent	excellent
3.Verduurzaming	goed	goed	excellent
4.Verankering en tewerkstellingseffect	goed	goed	goed
5.versterkend effect in Vlaanderen	neutraal	goed	goed

Het volledige beoordelingskader voor de transformatietoets kan je vinden in de [bijlage van het Ministerieel Besluit](#), aangepast door het [Ministerieel Besluit van 18 juli 2023](#).

Cumulatie

Strategische transformatiesteun kan enkel worden toegekend voor investeringen die geen andere staatssteun hebben of zullen ontvangen.

Hierdoor kan deze maatregel niet worden gecombineerd met de [Vrijstelling van de doorstorting van bedrijfsvoorheffing bij investeringen in een steunzone](#).

Uitbetalingsprocedure

De onderneming dient de uitbetaling aan te vragen ten laatste binnen twaalf maanden na het beëindigen van het totale transformatieproject. De uitbetaling van de basissteun verloopt in drie schijven:

- een eerste schijf (30%): uitbetaling ten vroegste 30 dagen na de beslissing tot toekenning van de steun en nadat de onderneming heeft aangetoond dat 30% van het transformatieproject is gerealiseerd;
- een tweede schijf (30%): uitbetaling ten vroegste 30 dagen na de beslissing tot toekenning van de steun en nadat de onderneming heeft verklaard dat 60% van het transformatieproject is gerealiseerd;
- een derde schijf (40%): uitbetaling ten vroegste 30 dagen na de beslissing tot toekenning van de steun en wanneer de in aanmerking komende transformatieopleidingen en de in aanmerking komende transformatie-investeringen volledig zijn gerealiseerd, wat moet blijken uit een controle door VLAIO.

Indien één van de 5 beoordelingscriteria, inclusief het tewerkstellingscriterium, niet wordt gerealiseerd zoals beschreven in het transformatieplan, dan zal de steun volledig worden teruggevorderd. Dit zal ook gebeuren indien het uiteindelijke investerings- of opleidingsbedrag onder de minimum drempels zou uitkomen voor deze steunmaatregel.

Als de voorziene opleidingen of investeringen niet volledig zijn gerealiseerd, wordt de steun voor de opleidingen of investeringen pro rata verminderd en gedeeltelijk niet uitbetaald of geheel of gedeeltelijk teruggevorderd.

Vrijgesteld van vennootschapsbelasting

Sinds 1 januari 2006 geldt er een vrijstelling van vennootschapsbelasting voor kapitaal- en interestsubsidies die door de gewesten in het kader van de economische expansiewetgeving toegekend worden aan ondernemingen om “immateriële en materiële vaste activa aan te schaffen of tot stand te brengen”.

Ook voor deze maatregel geldt deze vrijstelling voor de investeringssteun. Voor meer informatie zie [Veelgestelde vragen: welke subsidies worden vrijgesteld van belasting](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Een overzicht van de fysieke kantoren van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon. Toch iets via de post bezorgen? Alle VLAIO-kantoren hebben voortaan het onderstaande postadres.

VLAIO

Afdeling Bedrijfs- en omgevingssteun

T 0800 20 555

strategischesteun@vlaanderen.be

vlaio.be/strategische-transformatiesteun

Ecologiepremie+

Laatst gewijzigd op 19 jan 2026

Wat houdt de maatregel in

Met de ecologiepremie+ wil de Vlaamse overheid ondernemingen stimuleren om hun processen duurzaam, klimaatvriendelijk, circulair en energiezuinig te organiseren. Vlaanderen neemt een deel van de extra investeringskosten die zo'n investering met zich meebrengt voor haar rekening. Steun is mogelijk voor investeringen die op een limitatieve technologieënlijst (LTL) zijn vermeld. De technologieën zijn in de lijst ingedeeld onder de thema's koeling, transport, warmte/verwarming, water en diverse.

Naast de ecologiepremie+ verstrekt VLAIO ook de [Strategische ecologiesteun](#), bedoeld voor ondernemingsspecifieke investeringsprojecten vanaf € 1,5 miljoen. Daarnaast is er de subsidie [GREEN](#) voor ondernemingsspecifieke investeringsprojecten rond vergroening, elektrificatie en bepaalde energie-efficiëntie-investeringen (vanaf € 50.000 projectkosten). Via GREEN worden technologieën gesteund die niet op de LTL van de ecologiepremie+ staan, of die er wel op staan, maar waarvoor de doelgroep niet in aanmerking komt voor de ecologiepremie+, zoals vzw's met een economische activiteit en grote ondernemingen (voor sommige technologieën).

De Limitatieve technologieënlijst (LTL) van Ecologiepremie+ (EP+) werd op 1 januari 2026 aangepast. Alle wegtransporttechnologieën, behalve de off-road werktuigen, werden geschrapt. Daarnaast werden ook een aantal koeltechnologieën verwijderd. Hier kan je de [dynamische lijst](#) terugvinden en de [lijst in pdf](#) downloaden. Een overzicht van alle wijzigingen vind je in de rubriek '[Recente wijzigingen](#)'.

Wie komt in aanmerking

Zowel kmo's als grote ondernemingen

Alle kmo's en grote ondernemingen (go) die investeren in een (toekomstige) exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest en een aanvaardbare rechtsvorm (zie [Toelichting bij aanvaardbare rechtsvorm](#)) hebben, komen in aanmerking. Deze moet als vestiging zijn ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen:

- Wie nog geen vestiging heeft bij de steunaanvraag, moet deze hebben tijdens het uitvoeren van de ecologie-investeringen.
- Als je tot de doelgroep van [EBO Vlaanderen](#) behoort, moet je ook toegetreden zijn tot de energiebeleidsovereenkomst en de energiebeleidsovereenkomsten naleven.

Voor de omvang van de ecologiesteun wordt er een onderscheid gemaakt tussen kmo's en grote ondernemingen. Hierbij dient de onderneming te beantwoorden aan de [Europese kmo-definitie](#) met het zelfstandigheidscriterium.

Criteria	kmo	go
Tewerkstelling	minder dan 250 VTE	vanaf 250 VTE
ofwel jaaromzet	maximum €50 miljoen	meer dan €50 miljoen
ofwel balanstotaal	maximum €43 miljoen	meer dan €43 miljoen

Zelfstandigheidscriterium

Zelfstandigheid uit zich in het samentellen van de data van de steunaanvragende onderneming met deze van de participerende (vanaf meer dan 25% participatie) en verbonden (vanaf meer dan 50% participatie) ondernemingen (zie ook [de Europese kmo-definitie](#)).

Wanneer één van deze criteria wordt overschreden is men een grote onderneming. Voor de bepaling van de grootte van de onderneming wordt gekeken naar de twee neergelegde jaarrekeningen voorafgaand aan het moment van indiening.

Financiering via een patrimoniumvennootschap is mogelijk [onder bepaalde voorwaarden](#).

De aanvrager kan de ecologie-investeringen uitvoeren en exploiteren in een vestiging van een andere onderneming (derde partijfinanciering). De aanvrager mag de ecologie-investeringen enkel uitvoeren en exploiteren ten gunste van één andere onderneming, gedurende minstens vijf jaar. [Check hier alle voorwaarden](#).

Uitgesloten

- [Ondernemingen in moeilijkheden](#) worden uitgesloten van steun ingevolge Europese regelgeving.
- Ondernemingen met een overheidsaandeel vanaf 50%. Dit geldt niet voor investeringen in warmtenetten, walstroom, energiedelen en industriële waterzuivering die via private middelen worden gefinancierd.
- Vzw's zijn geen aanvaardbare juridische vorm voor de ecologiepremie+. Vzw's met een economische activiteit die in aanmerking komen voor GREEN steun kunnen voor groene warmte en energie-efficiëntie technologieën vermeld op de LTL Ecologiepremie+, [GREEN](#) steun aanvragen.
- Ondernemingen die zich in een rechtstoestand van ontbinding, stopzetting, faillissement of vereffening bevinden, een insolventieprocedure lopende hebben of ondernemingen tegen wie een Europese procedure voor terugvordering van steun loopt.
- Grote ondernemingen die uitgesloten zijn voor een groene warmte of energie-efficiëntietechnologie vermeld op de LTL Ecologiepremie+ kunnen voor deze technologie steun verkrijgen via [GREEN](#).
- Investerings voor de primaire sector (landbouw, visserij en aquacultuur) zijn uitgesloten. Ondernemingen met een hoofdactiviteit in de primaire sector kunnen wel steun krijgen voor een investering voor een andere activiteit dan de primaire sector (dit kan het geval zijn voor sommige ondersteunende diensten of nevenactiviteiten, denk bijvoorbeeld aan een B&B of een zuivelwinkel).

Wat komt in aanmerking

Thema's

Een ecologiepremie+ wordt toegekend aan de technologieën die opgenomen zijn in een limitatieve technologieënlijst (afgekort LTL EP+). Voor aanvragen ingediend vanaf 1 januari 2026 zijn er 27 technologieën steunbaar. Hier kan je de [dynamische lijst](#) terugvinden alsook de [lijst in pdf](#) downloaden.

De technologieën werden onderverdeeld in onderstaande categorieën:

- [koeling](#);
- [transport](#);
- [warmte/verwarming](#);
- [water](#);
- [diverse](#).

De volledige LTL EP+ kan je vinden op www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/limitatieve-technologieen.

Je kan op de lijst o.m. volgende investeringen vinden: geothermische warmtepompen, thermische zonne-energiesystemen, warmteproductie uit biogas via vergisting, energierugwinningseenheid voor expansie-energie bij koelinstallaties, ORC (Organic Rankine Cycle) op procesrestwarmte, walstroomvoorziening scheepszijde binnenvaart, autonoom elektrisch koelaggregaat, chemische warmtepomp, ...

Uitgesloten

- Investerings die wettelijk verplicht zijn, komen niet in aanmerking voor steun. Denk hierbij aan investeringen om te voldoen aan:
 - Europese of Vlaamse normen (bijv. VLAREM, RED III);

- verplichtingen in het kader van [energiebeleid Vlaanderen](#) (bijv. energieplan, energie-audit, energiebalans, energieprestatieregelgeving);
- de voorwaarden opgenomen in de omgevingsvergunning.
- Ecologie-investeringen die niet voor beroepsdoeleinden worden gebruikt of die enkel verhuurd worden, komen niet in aanmerking.

Aanpassingen LTL lijst

Een overzicht van de aanpassingen t.o.v. de vorige lijst kan je hier vinden: [Wat > rubriek Recente wijzigingen](#).

Omvang steun

De ecologiepremie+ wordt toegekend in de vorm van een subsidie. Het bedrag van de ecologiepremie wordt bepaald door het vermelde nettosteunpercentage op het investeringsbedrag van de vermelde essentiële componenten van de technologie dat afhankelijk is van de grootte van de onderneming (kmo of go).

De steun is steeds van toepassing op het beroepsmatig deel van de essentiële componenten exclusief installatiekosten behalve waar vermeld bij de technologie. De investeringen moeten steeds geactiveerd worden op de balans en over minimum drie jaar afgeschreven worden. De investeringen moeten ook minimum vijf jaar na realisatie in de onderneming behouden blijven.

Het totale bedrag aan toegekende ecologiepremie+ bedraagt maximaal € 1 miljoen per onderneming over een periode van drie jaar te rekenen van de indieningsdatum van de eerste positief besliste steunaanvraag.

Cumulatieverbod

Deze subsidie kan niet gecumuleerd worden met enige andere overheidssteun. Dat betekent dat de onderneming geen steun mag aanvragen voor dezelfde in aanmerking komende investeringskosten. Er is dus geen overlap toegestaan met andere steun bij VLAIO, subsidies van VEKA (Vlaams Energie- en Klimaatagentschap), de [investeringsaftrek](#), [Ecoboostlening](#), [Mijn verbouwpremie](#), enz...).

Aanvraagprocedure

Je kan de ecologiepremie+ doorlopend aanvragen. Alle informatie kan je vinden op de pagina [Aanvraagprocedure](#). Je kan er een demo vinden met alle stappen van de aanvraag.

- Je kan via het [aanmeldingsformulier](#) jouw ecologische plannen toetsen. Vertel hierin wat jouw investeringsplannen zijn. Dan bekijken we samen of jouw investeringsplannen in aanmerking komen voor steun en waar de aandachtspunten liggen voor het opmaken van een goede steunaanvraag.
- De subsidieaanvraag gebeurt online op de VLAIO website www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/ecologiepremie > roze knop 'Aanvragen'. Je komt dan terecht op e-loketondernemers.

Opgelet

- Een project mag pas starten vanaf de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de subsidieaanvraag werd ingediend. Onder start van het project wordt begrepen:
 - de datum van de engineeringfactuur of eerste factuur van aankoop;
 - de datum van de ondertekening van een financiële leasingovereenkomst.
 Bijvoorbeeld: je dient de subsidieaanvraag in op 24 juli. In dat geval mag de investering ten vroegste starten op 1 augustus. Dien je in op 8 augustus, dan mag de investering ten vroegste beginnen op 1 september. Dat staat los van een eventuele goedkeuring van de subsidie.
- Het project dient te starten binnen de twaalf maanden na goedkeuring van de subsidie. Als deze termijn overschreden wordt, kan mits grondige motivatie de minister beslissen over de verlenging van deze termijn.
- Het project moet uitgevoerd zijn ten laatste drie jaar na beslissingsdatum tot steuntoekenning.

Check alle voorwaarden in de 'Handleiding' en de 'Toelichting bij technische vragen ecologiepremie+' vooraleer je indient (zie rubriek [documenten](#)).

Uitbetalingsprocedure

De steun wordt na goedkeuring uitbetaald in drie schijven (ten vroegste één maand na de beslissing tot toekenning):

- een eerste schijf (30%) nadat 30% van de investeringen zijn gerealiseerd;
- een tweede schijf (30%) nadat 60% van de investeringen zijn gerealiseerd;
- een derde schijf (40%) na beëindiging van de investeringen en na controle van het dossier.

De uitbetaling van een schijf moet je aanvragen via de webapplicatie.

Opgelet! De steun moet ten laatste twaalf maanden na het beëindigen van het investeringsproject (laatste factuurdatum bij aankoop of ondertekeningsdatum financieel leasecontract) opgevraagd worden.

Vrijgesteld van vennootschapsbelasting

Sinds 1 januari 2006 geldt er een vrijstelling van vennootschapsbelasting voor kapitaal- en interestsubsidies die door de gewesten in het kader van de economische expansiewetgeving toegekend worden aan ondernemingen om "immateriële en materiële vaste activa aan te schaffen of tot stand te brengen". Ondernemingen als natuurlijke persoon (zelfstandigen, éénmanszaken, ...) zijn niet vrijgesteld van belasting op de ecologiepremie+.

Ook voor deze maatregel geldt deze vrijstelling. Voor meer informatie zie [Veelgestelde vragen: welke subsidies worden vrijgesteld van belasting](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Een overzicht van de fysieke kantoren en het postadres van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon.

VLAIO

T 0800 20 555

ecologiepremie@vlaio.be

www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/ecologiepremie

GREEN: steun voor groener en efficiënter energiegebruik

Laatst gewijzigd op 5 feb 2026

Wat houdt de maatregel in

Met deze subsidie biedt VLAIO financiële steun aan ondernemingen die investeren in de transitie van fossiele brandstoffen naar hernieuwbare energiebronnen (vergroening en elektrificatie). Daarnaast kan ook steun worden verkregen voor investeringen in energie-efficiëntie, op voorwaarde dat het gaat om specifieke, innovatieve aanpassingen binnen het productieproces.

Deze steun is er zowel voor kmo's, grote ondernemingen als vzw's met een economische activiteit.

De GREEN- oproep werd verlengd, waardoor ondernemingen ook in 2026 opnieuw steun kunnen aanvragen.

Wie komt in aanmerking

Zowel kmo's als grote ondernemingen

Alle kmo's en grote ondernemingen (go) die investeren in een (toekomstige) exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest en een aanvaardbare rechtsvorm (zie [Toelichting bij aanvaardbare rechtsvorm](#)) hebben, komen in aanmerking. Deze moet als vestiging zijn ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen:

- Wie nog geen vestiging heeft bij steunaanvraag, moet deze hebben tijdens het uitvoeren van de ecologie-investeringen.
- Als je tot de doelgroep van [EBO Vlaanderen](#) behoort, moet je ook toegetreden zijn tot de energiebeleidsovereenkomst en de energiebeleidsovereenkomsten naleven.
- Vzw's met een economische activiteit komen ook in aanmerking.

Voor de omvang van de ecologiesteun wordt er een onderscheid gemaakt tussen kmo's en grote ondernemingen. Hierbij dient de onderneming te beantwoorden aan de [Europese kmo-definitie](#) met het zelfstandigheidscriterium.

Criteria	kmo	go
Tewerkstelling	minder dan 250 VTE	vanaf 250 VTE
ofwel jaaromzet	maximum € 50 miljoen	meer dan € 50 miljoen
ofwel balanstotaal	maximum € 43 miljoen	meer dan € 43 miljoen

Zelfstandigheidscriterium

Zelfstandigheid uit zich in het samentellen van de data van de steunaanvragende onderneming met deze van de participerende (vanaf meer dan 25% participatie) en verbonden (vanaf meer dan 50% participatie) ondernemingen. (zie ook [de Europese kmo-definitie](#))

Wanneer één van deze criteria wordt overschreden is men een grote onderneming. Voor de bepaling van de grootte van de onderneming wordt gekeken naar de twee neergelegde jaarrekeningen voorafgaand aan het moment van indiening.

Financiering via een patrimoniumvennootschap is mogelijk [onder bepaalde voorwaarden](#).

De aanvrager kan de ecologie-investeringen uitvoeren en exploiteren in een vestiging van een andere onderneming (derde

partijfinanciering). De aanvrager mag de ecologie-investeringen enkel uitvoeren en exploiteren ten gunste van één andere onderneming, gedurende minstens vijf jaar. [Check alle voorwaarden](#).

Uitgesloten

- [Ondernemingen in moeilijkheden](#), (op basis van Europese regelgeving is steun aan OIM niet mogelijk).
- Ondernemingen met een overheidsaandeel vanaf 50%. Dit geldt niet voor investeringen in warmtenetten, walstroom, energiedelen en waterzuivering die via private middelen worden gefinancierd.
- Ondernemingen die zich in een rechtstoestand van ontbinding, stopzetting, faillissement of vereffening bevinden, een insolventieprocedure lopende hebben of ondernemingen tegen wie een Europese procedure voor terugvordering van steun loopt.
- Investeringen voor de primaire sector (landbouw, visserij en aquacultuur) zijn uitgesloten. Ondernemingen met een hoofdactiviteit in de primaire sector kunnen wel steun krijgen voor een investering voor een andere activiteit dan de primaire sector (dit kan het geval zijn voor sommige ondersteunende diensten of nevenactiviteiten, denk bijvoorbeeld aan een B&B of een zuivelwinkel).

Wat komt in aanmerking

Je kan een subsidie aanvragen voor investeringen in vergroening, elektrificatie of energie-efficiëntie.

Vergroening

Bij 'vergroening' investeer je als onderneming om over te schakelen van fossiele brandstoffen (zoals aardgas, diesel, stookolie, ...) naar een groene energiebron.

Heel wat mogelijkheden worden al gesteund via de ecologiepremie+, check dus eerst de mogelijkheden via [het thema warmte van de ecologiepremie+](#).

Staat jouw ecologie-investering niet op de technologieënlijst van de ecologiepremie+? Dan is het mogelijk om binnen GREEN steun te krijgen, als je één van de volgende energiebronnen aanwendt:

- thermische zonne-energie (geen fotonvoltaïsche (PV) zonnepanelen);
- geothermie (bodem);
- aquathermie (water);
- biomassa die voldoet aan de duurzaamheidscriteria van de meest recente EU Renewable Energy Directive;
 - Houtverbranding is niet steunbaar.
- omgevingslucht, in geval van industriële warmtepompen voor proceswarmte (hier vallen toepassingen zoals sanitair warm water productie of zwembadverwarming niet onder);
- groene waterstof: waterstof geproduceerd uit groene stroom;
- restwarmte.

CCU (Carbon Capture and Utilization) is het gebruik van afgevangen CO₂. Dit kan in aanmerking komen voor steun, als de afgevangen CO₂ ingezet wordt in het productieproces van je onderneming (in een vestiging in Vlaanderen) om zo de koolstofkringloop te sluiten. De onderneming moet aantonen dat de oorsprong van CO₂ niet vermeden kan worden door alternatieve mitigerende maatregelen (bijv. afstappen van de verbranding van fossiele brandstoffen). Voor CCU-projecten is het aangeraden om een vooraanmelding in te dienen.

Zijn uitgesloten:

- luchtgebaseerde warmtepompen voor klimatisatietoepassingen, de productie van sanitair warm water of zwembadverwarming;
- PV-panelen, windturbines of andere technologieën om elektriciteit te produceren die al als standaard beschouwd worden of die al financieel ondersteund worden;
- CCS (Carbon Capture and Storage). Bij [Strategische ecologiesteun](#) is steun voor CCS, onder bepaalde voorwaarden, wel mogelijk.

Elektrificatie

Bij 'elektrificatie' investeert je als onderneming in een elektrische variant van een (deel)proces dat standaard op fossiele brandstoffen (bijv. aardgas, stookolie, ...) werkt.

Zijn uitgesloten:

- nieuwe hybride installaties kunnen geen GREEN-investeringssteun krijgen (bijv. een oven die zowel op elektriciteit als aardgas kan werken). Elektrificatie (add-on) van een bestaand fossiel proces komt wel in aanmerking.
- installaties die standaard elektrisch zijn, worden niet gesteund (bijv. kleinere bakovens).

Energie-efficiëntie

Duurzamer energiegebruik betekent ook minder energie verbruiken. Investeringssteun om de energie-efficiëntie van je bedrijfsprocessen te verhogen, komen daarom ook in aanmerking. Denk bijvoorbeeld aan vernieuwende aanpassingen aan het productieproces, warmteopslag,

Wat klimatisatie betreft, is er enkel steun mogelijk voor bepaalde technologieën en enkel als het gaat om klimatisatie van niet-residentiële gebouwen (of woonzorgcentra).

Zijn uitgesloten:

- via GREEN kan je alleen investeringssteun krijgen voor technologieën die verder gaan dan wat ingeburgerd is. Daarom kan je geen steun krijgen voor standaardinvesteringen zoals thermische isolatie, aanpak gebouwschil, hoogrendementsglas, efficiëntere verlichting, toerentalregeling van compressoren, elektrische wagens, energiemanagementsystemen (EMS) voor de sturing van gebouwen (o.a. HVAC, zonnepanelen, ...), ...
- klimatisatie-investeringen in residentiële gebouwen is niet mogelijk via VLAIO. In de subsidiedatabank maatregel [Warmtepompen steun](#) kan je vinden waarvoor je wel steun kan krijgen.

Bekijk eerst de mogelijkheden via de ecologiepremie+ binnen [het thema warmte en koeling](#). Als je niet in aanmerking komt voor de ecologiepremie+, bekijk dan of je voldoet aan de voorwaarden voor GREEN investeringssteun.

Zijn algemeen uitgesloten

- Investeringssteun die wettelijk verplicht zijn, komen niet in aanmerking voor GREEN-steun. Denk hierbij aan investeringen om te voldoen aan:
 - Europese of Vlaamse normen (bijv. VLAREM, RED III);
 - verplichtingen in het kader van [energiebeleid Vlaanderen](#) (bijv. energieplan, energie-audit, energiebalans, energieprestatieregelgeving);
 - de voorwaarden opgenomen in de eventuele omgevingsvergunning.
- Ecologie-investeringen die niet voor beroepsdoeleinden worden gebruikt of die enkel verhuurd worden.

Omvang steun

De steun is afhankelijk van de grootte van de onderneming (kmo of go) en van de ecolasse. De nettosteun is het steunpercentage op de meerkost van subsidiabele kosten ten opzichte van de kosten van een standaardinvestering.

Steunpercentages

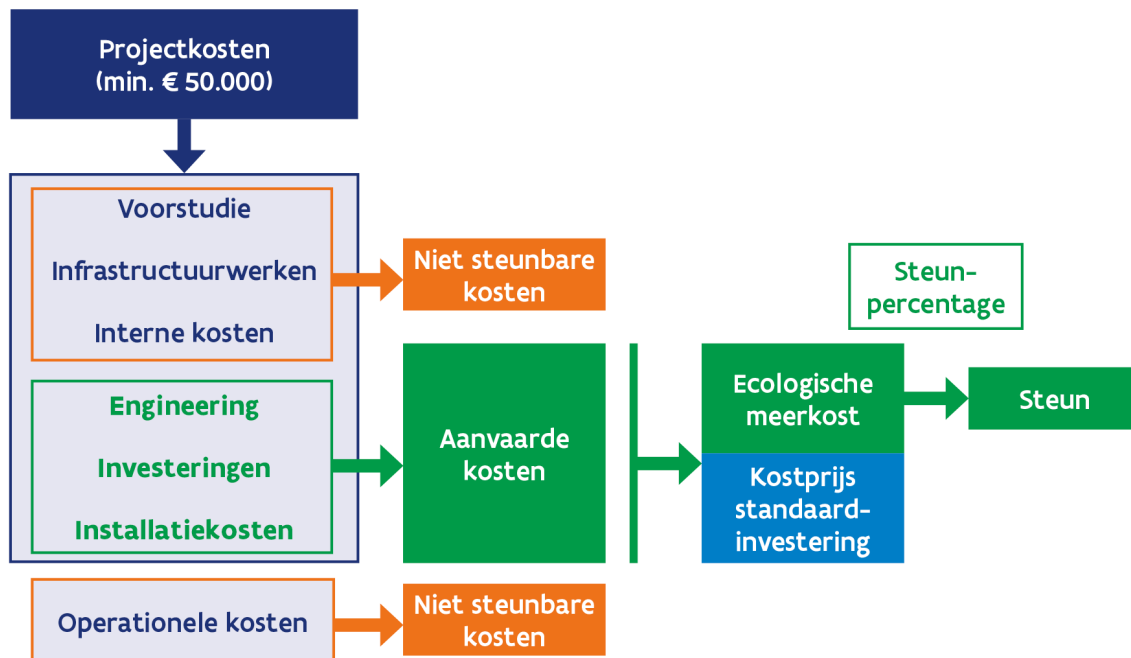
	kmo		go	
Toepassingsgebied / ecolklasse	A	B	A	B
2-afvang en -gebruik	40%	30%	30%	20%
Energie-efficiëntie	40%	30%	30%	20%
Productie van hernieuwbare energie	55%	45%	45%	35%
Elektrificatie	40%	30%	30%	20%

De ecolklasse wordt bepaald door de kosteneffectiviteit. De kosteneffectiviteit beïnvloedt het steunpercentage:

- Ecolklasse A: projecten die een hoge kosteneffectiviteit (KE) behalen (hoge milieubaten per geïnvesteerde euro, $KE \geq 1,5$) behoren tot ecolklasse A en krijgen een hoger steunpercentage.
- Ecolklasse B: projecten die een lagere (maar nog steeds voldoende) kosteneffectiviteit behalen (iets lagere milieubaten per geïnvesteerde euro, $KE < 1,5$ maar > 0) behoren tot ecolklasse B en krijgen een lager steunpercentage.

Subsidiabele kosten

De projectkosten moeten minstens € 50.000 bedragen. Enkel engineering, investeringen en installatiekosten worden weerhouden als 'aanvaarde kosten'. Van deze 'aanvaarde kosten' wordt de kostprijs van een standaardinvestering in mindering gebracht om de ecologische meerkost te bekomen. De steun wordt uiteindelijk berekend als percentage op de ecologische meerkost. De figuur hieronder licht dit verder toe:

De aanvaarde kosten omvatten de volgende componenten:

- engineeringskosten: berekeningen en dimensioneringen van de gekozen technologie;
- investeringskosten: de effectieve kost van de technologie;
- installatiekosten: de kosten om de installatie te plaatsen.

De investeringen moeten afgeschreven worden conform de boekhoudwetgeving en dit minstens over een termijn van drie

jaar.

Niet-aanvaarde kosten zijn: operationele kosten en studiekosten, kosten voor infrastructuur werken. Een volledig overzicht vind je op de pagina [Wat is het steunpercentage en welke kosten worden aanvaard?](#)

Berekening ecologische meerkost

Ecologische investering - standaardinvestering = ecologische meerkost.

De ecologische meerkost is het verschil in kostprijs (exclusief btw) tussen de ecologische investering (noodzakelijk voor het verwezenlijken van de milieudoelstellingen) en de standaardinvestering.

Een standaardinvestering is een investering die in technisch opzicht vergelijkbaar is en eenzelfde productiecapaciteit heeft, maar die niet dezelfde milieuvoordelen heeft. Voorbeeld: de investering in een industriële warmtepomp kan worden vergeleken met een condenserende aardgasketel (=standaardinvestering).

Berekening steunbedrag

Steunbedrag = ecologische meerkost x subsidiepercentage.

De steun bedraagt per onderneming maximum € 1 miljoen in totaal in de steunperiode van GREEN. Dit kan worden verdeeld over meerdere steunaanvragen.

Cumulatieverbod

Deze subsidie kan niet gecumuleerd worden met enige andere overheidssteun. Dat betekent dat de onderneming geen steun mag aanvragen voor dezelfde in aanmerking komende investeringskosten. Er is dus geen overlap toegestaan met andere steun bij VLAIO, subsidies van VEKA (Vlaams Energie- en Klimaatagentschap), de [investeringsaftrek](#), [Ecoboostlening](#), [Mijn verbouwpremie](#), enz...).

Aanvraagprocedure

Aanvraag in twee stappen

Je kan GREEN-investeringssteun aanvragen tot het budget uitgeput is.

- Je vraagt via het [aanmeldingsformulier](#) eerst een voorbespreking aan. Tijdens dit gesprek wordt nagegaan of jouw investeringsplannen kans maken op subsidiëring. Na dit gesprek ken je de aandachtspunten zodat een goede subsidieaanvraag kan worden opgemaakt.
- De subsidieaanvraag gebeurt online op de VLAIO website www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/green-investeringssteun > roze knop 'Aanvragen'. Je komt dan terecht op het e-loketondernemers. Daar laad je een projectbeschrijving, een projectbegroting en het document met de bepaling van de grootte van de onderneming op. Je vindt deze documenten en meer informatie op de pagina [Aanvraagprocedure](#).

Opgelet

- Een project mag pas starten vanaf de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de subsidieaanvraag werd ingediend. Onder start van het project wordt begrepen:
 - de datum van de engineeringfactuur of eerste factuur van aankoop;
 - de datum van de ondertekening van een financiële leasingovereenkomst.Bijvoorbeeld: je dient de subsidieaanvraag in op 24 juli. In dat geval mag de investering ten vroegste starten op 1 augustus. Dien je in op 8 augustus, dan mag de investering ten vroegste beginnen op 1 september. Dat staat los van een eventuele goedkeuring van de subsidie.
- Het project dient te starten binnen de twaalf maanden na goedkeuring van de subsidie. Als deze termijn overschreden wordt, kan mits grondige motivatie de minister beslissen over de verlenging van deze termijn.
- Het project moet uitgevoerd zijn ten laatste drie jaar na beslissingsdatum tot steuntoekenning. Als deze termijn overschreden wordt, kan de minister, mits grondige motivatie, beslissen over de verlenging van deze termijn.

Check alle voorwaarden in de handleiding vooraleer je indient (zie rubriek [documenten](#)).

Uitbetalingsprocedure

Jouw project zal worden beoordeeld op basis van vijf beoordelingscriteria: zie de rubriek [Vervolgstappen](#) op de VLAIO website.

De steun wordt na goedkeuring uitbetaald in twee schijven van 50% op basis van de aangereikte facturen en/of financiële leasecontracten en de bewijsstukken van activering van de uitgaven (de afschrijvingstabellen of een uittreksel uit de grootboekrekeningen van de steunaanvrager).

Opgelet! De aanvrager vraagt ten laatste twaalf maanden na beëindiging van het gesteunde investeringsproject de uitbetaling van de tweede schijf aan.

Vrijgesteld van vennootschapsbelasting

Sinds 1 januari 2006 geldt er een vrijstelling van vennootschapsbelasting voor kapitaal- en interestsubsidies die door de gewesten in het kader van de economische expansiewetgeving toegekend worden aan ondernemingen om “immateriële en materiële vaste activa aan te schaffen of tot stand te brengen”.

Ook voor deze maatregel geldt deze vrijstelling. Voor meer informatie zie [Veelgestelde vragen: welke subsidies worden vrijgesteld van belasting](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Een overzicht van de fysieke kantoren en het postadres van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon.

VLAIO

T 0800 20 555

green@vlaio.be

www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/green-investeringssteun

Energiepremies voor ondernemingen

Laatst gewijzigd op 3 mrt 2026

Wat houdt de maatregel in

Ondernemingen en organisaties kunnen via Fluvius een aantal premies ontvangen wanneer zij investeren in energiebesparing en hernieuwbare energie in bestaande niet-residentiële gebouwen. Daarnaast is er ook de premie van VEKA voor investeringen na uitvoering van een energiestudie/-audit in bestaande niet-residentiële gebouwen.

De klanten van Elia in het Vlaamse Gewest, aangesloten op het lokaal vervoersnet met een spanningsniveau tot en met 70 kV, kunnen een aanvraag indienen voor een [investeringspremie](#) na de uitvoering van een energiestudie.

Wie komt in aanmerking

De premies van de Vlaamse overheid en Fluvius voor ondernemingen richten zich tot professionele energieverbruikers voor energie-investeringen in bestaande niet-woongebouwen. Dit zijn dus kmo's en grote ondernemingen alsook organisaties (incl. vzw's) aangesloten op het elektriciteitsnet van Fluvius.

De premie van Elia richt zich tot energieverbruikers aangesloten op het lokaal vervoersnet met een spanningsniveau van 26 kV tot en met 70 kV.

Wat komt in aanmerking

Energiepremies via Fluvius en VEKA

Volgende acties zijn gericht naar ondernemingen (premies niet-woongebouwen):

- premie* voor relighting;
- premie* voor asbestverwijdering van niet-verwarmde gebouwen mét plaatsing van zonnepanelen voor minstens 10% van de oppervlakte van het verwijderde dak;
- premie** voor investeringen na uitvoering van een energieaudit/-studie in niet-residentiële gebouwen ([meer info](#)).

Deze premies* vraag je aan via Fluvius.

Deze premie** vraag je aan via de Vlaamse overheid (VEKA).

Opgelet! Ingevolge besparingen van de Vlaamse overheid is er geen 'Mijn VerbouwPremie' meer vanaf 1 maart 2026 voor niet-woongebouwen.

Premie van Elia als netbeheerder

De klanten van Elia in het Vlaamse Gewest, aangesloten op het lokaal vervoersnet met een spanningsniveau van 26 kV tot en met 70 kV, kunnen een aanvraag indienen om een investeringspremie te verkrijgen bij de uitvoering van maatregelen die een primaire energiebesparing beogen. Hiertoe dient vooraf een energiestudie uitgevoerd te worden. Meer info op www.elia.be/nl/klanten/rationeel-energiegebruik.

Omvang steun

Energiepremies Fluvius

De grootte van de premie varieert in functie van het type technologie en kan je nagaan op de website van [Fluvius](#).

Premie voor investeringen na uitvoering van een energieaudit/-studie van de Vlaamse overheid (VEKA) en Elia

Wanneer een uitgevoerde energiestudie of energieaudit aantoont dat een bepaalde investering een belangrijke energiebesparing oplevert in vergelijking met de bestaande situatie, en men deze investering daadwerkelijk uitvoert, kan

men hiervoor een premie krijgen. Deze premie is dus niet afhankelijk van het type investeringen, maar van de interne rentevoet na belastingen (IRR) van de investering.

De premie wordt berekend als een percentage van de meerkosten van de investering ten opzichte van de standaardinvestering:

- bij een vervangingsinvestering wordt het louter vervangen van de bestaande situatie gezien als de standaardinvestering; de meerkosten zijn hier dan de extra kosten die gemaakt worden om meer energiebesparing te realiseren of energie-efficiëntie te verhogen ten opzichte van een standaard vervanging;
- bij een nieuwe installatie wordt de volledige investering beschouwd als meerkosten.

De premie is afhankelijk van de berekende interne rentevoet na belastingen (IRR) van de investering in de energiestudie of energieaudit.

Het steunpercentage wordt als volgt geplafonneerd:

- IRR > 13%: steun bedraagt 0%;
- 10% < IRR < 13%: de steun bedraagt $(13 - \text{IRR}) \times 20\%$;
- IRR < 10%: 60%.

De premie van [de Vlaamse overheid](#) met Fluvius als netbeheerder bedraagt maximaal € 100.000 per investering met een maximaal cumulatief plafond van € 100.000 voor drie opeenvolgende belastingjaren per eindafnemer. De premie als netbeheerder [Elia](#) bedraagt maximaal € 200.000 per maatregel en maximum € 200.000 voor drie opeenvolgende belastingjaren per eindafnemer.

De-minimis

Deze premies vallen onder de toepassing van de Europese de-minimis regelgeving. Hierdoor mag de de-minimissteun aan bedrijven over drie jaar gespreid niet meer dan € 300.000 bedragen. Voor meer info zie [Veelgestelde vragen: de-minimis](#).

Cumulering

De premies kunnen gecumuleerd worden met de [basisaftrek van de investeringsaftrek](#), maar niet met de verhoogde thematische investeringsaftrek voor 'Investerings in efficiënt energieverbruik en hernieuwbare energie'.

De premies kunnen niet gecumuleerd worden met de Ecologiepremie+ , GREEN- en STRES-steun van VLAIO.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA)

T 02 553 46 00

veka@vlaanderen.be

www.vlaanderen.be/veka

Fluvius

[Fluvius energiepremies](#)

Elia

[Elia rationeel energiegebruik](#)

Strategische ecologiesteun

Laatst gewijzigd op 23 dec 2025

Wat houdt de maatregel in

Ondernemingen kunnen bij VLAIO steun aanvragen voor grootschalige, innovatieve projecten die aanzienlijke milieuvoordelen opleveren en strategisch belangrijk zijn voor zowel de onderneming als Vlaanderen. De minimale investering bedraagt € 1,5 miljoen. Het steunpercentage ligt tussen 20% tot 55%, afhankelijk van de gebruikte technologie, de grootte van de onderneming en de aanvaarde meerkost van de essentiële componenten. Vzw's komen niet in aanmerking.

Deze steunregeling vormt een aanvulling op de [Ecologiepremie+](#). Bij die premie kiest een onderneming uit een lijst van gestandaardiseerde technologieën (limitatieve technologieënlijst), terwijl de Strategische ecologiesteun gericht is op specifieke, grotere investeringsprojecten. Daarnaast is er GREEN-steun voor investeringen vanaf € 50.000 projectkosten in de thema's vergroening, elektrificatie en energie-efficiëntieverhoging.

Om in aanmerking te komen, moet het project passen binnen één van deze thema's: transitie naar een circulaire economie, energie-efficiëntiemaatregelen en elektrificatie van bedrijfsprocessen, hernieuwbare energie, opvang en gebruik van CO₂, warmtenetten, walstroominstallaties, milieubescherming en milieustudies.

Wie komt in aanmerking

Zowel kmo's als grote ondernemingen

Alle kmo's en grote ondernemingen (go) die investeren in een (toekomstige) exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest en een aanvaardbare rechtsvorm hebben, (zie [Toelichting bij aanvaardbare rechtsvorm](#)) komen in aanmerking. Deze moet als vestiging zijn ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen:

- Wie nog geen vestiging heeft bij de steunaanvraag, moet deze hebben tijdens het uitvoeren van de ecologie-investeringen.
- Behoor je tot de doelgroep van [EBO Vlaanderen](#)? Dan moet je toegetreden zijn tot een energiebeleidsovereenkomst. Bovendien geldt: alle vestigingen van de steunaanvragende onderneming die onder deze doelgroep vallen, moeten ook toegetreden zijn én de overeenkomst naleven.
- De onderneming moet tot vijf jaar na het beëindigen van de ecologie-investering voldoen aan de regelgeving die van toepassing is in het Vlaams Gewest.
- De ecologie-investering moet gedurende vijf jaar door de steunaanvragende onderneming geëxploiteerd worden en behouden blijven.

Voor de omvang van de ecologiesteun wordt een onderscheid gemaakt tussen kmo's en grote ondernemingen. Hierbij dient de onderneming te beantwoorden aan de [Europese kmo-definitie](#) met het zelfstandigheids criterium.

Criteria	kmo	go
Tewerkstelling	minder dan 250 VTE	vanaf 250 VTE
ofwel jaaromzet	maximum €50 miljoen	meer dan €50 miljoen
ofwel balanstotaal	maximum €43 miljoen	meer dan €43 miljoen

Zelfstandigheids criterium

Zelfstandigheid wordt bepaald door het samenvoegen van de gegevens van de steunaanvragende onderneming met die van ondernemingen waarin zij participeert (van of meer dan 25% participatie) en ondernemingen waarmee zij verbonden is (van of meer dan 50% participatie).

Financiering via een patrimoniumvennootschap en derde partij financiering is mogelijk [onder bepaalde voorwaarden](#).

De aanvrager kan de ecologie-investeringen uitvoeren en exploiteren in een vestiging van een andere onderneming. De aanvrager mag de ecologie-investeringen enkel uitvoeren en exploiteren ten gunste van één andere onderneming, gedurende minstens vijf jaar. [Check alle voorwaarden](#).

Uitgesloten

- [Ondernemingen in moeilijkheden](#) worden uitgesloten van steun ingevolge Europese regelgeving.
- Vzw's zijn geen aanvaardbare juridische vorm. Als vzw kan je wel terecht bij andere oproepen, bijvoorbeeld GREEN.
- Ondernemingen met een overheidsaandeel vanaf 50%. Dit geldt niet voor investeringen in warmtenetten, walstroom, energiedelen en waterzuivering die via private middelen worden gefinancierd.
- Ondernemingen die zich in een rechtstoestand van ontbinding, stopzetting, faillissement of vereffening bevinden, een insolventieprocedure lopende hebben of ondernemingen tegen wie een Europese procedure voor terugvordering van steun loopt.
- Investeringen voor de primaire sector (landbouw, visserij en aquacultuur) zijn uitgesloten. Ondernemingen met een hoofdactiviteit in de primaire sector kunnen wel steun krijgen voor een investering bedoeld voor een andere activiteit dan de primaire sector.

Wat komt in aanmerking

Strategische ecologische-investeringen

Enkel strategische ecologie-investeringen van een individueel of gemeenschappelijk project, met een minimum aanvaardbaar investeringsbedrag van € 1,5 miljoen, komen in aanmerking. Strategische ecologiesteun richt zich enkel op grote projecten met een uitgesproken innovatief karakter, een omvangrijk milieuvoordeel en belangrijke strategische troeven voor de onderneming en voor Vlaanderen. Investeringsprojecten kunnen in aanmerking komen voor strategische ecologiesteun als ze vallen binnen één van de onderstaande acht thema's:

- transitie naar een circulaire economie: hoogwaardige recyclage van afvalstoffen, grondstoffen-efficiëntie, circulair watergebruik, ...
- energie-efficiëntiemaatregelen en elektrificatie van bedrijfsprocessen;
- hernieuwbare energie;
- opvang en gebruik van CO₂;
- warmtenetten;
- walstroominstallaties;
- milieubescherming;
- milieustudies.

Uitgesloten

De volgende ecologie-investeringen komen niet voor steun in aanmerking:

- investeringen die op de technologieënlijst van de ecologiepremie+ staan;
- investeringen die wettelijk verplicht zijn;
- ecologie-investeringen die op een periode van minder dan drie jaar worden afgeschreven;
- ecologie-investeringen die niet voor beroepsdoeleinden worden gebruikt of die enkel verhuurd worden.

Omvang steun

De hoogte van de steun is afhankelijk van:

- performantie van de technologie: ecoklasse A of B (op basis van de berekende positieve kosteneffectiviteit);
- grootte van de onderneming: kmo of go ([Europese definitie](#)), voor de bepaling van de bedrijfsgrootte wordt gekeken naar de cijfers van de twee boekjaren die voorafgaan aan de indiening van de steunaanvraag;
- aanvaarde meerkost van de essentiële componenten.

Sinds 1 juli 2024 gelden volgende steunpercentages:

Toepassingsgebied	kmo	kmo	GO	go
Ecoklasse	A	B	A	B
milieubescherming	50%	40%	40%	30%
CO ₂ -afvang en -gebruik	40%	30%	30%	20%
energie-efficiëntie	40%	30%	30%	20%
productie van hernieuwbare energie	55%	45%	45%	35%
elektrificatie	40%	30%	30%	20%
warmtenetten	55%	45%	45%	35%
walstroom	55%	45%	45%	35%
circulaire economie	50%	40%	40%	30%
milieustudies	70%	nvt	60%	nvt

Welke investeringen en kosten er worden aanvaard, kan je vinden op de pagina [Wat is het steunpercentage en welke kosten worden aanvaard?](#)

De ecologische meerkost is het verschil in kostprijs (exclusief btw) tussen de ecologische investering (noodzakelijk voor het verwezenlijken van de milieudoelinden) en de standaardinvestering. Het steunpercentage wordt toegepast op de ecologische meerkost. Dit resulteert in het steunbedrag.

De projectkosten bedragen minstens € 1,5 miljoen.

De steun per onderneming is beperkt tot maximum € 500.000 per drie jaar.

Cumulatieverbod

Deze subsidie kan niet gecumuleerd worden met enige andere overheidssteun. Dat betekent dat de onderneming geen steun mag aanvragen voor dezelfde in aanmerking komende investeringskosten. Er is dus geen overlap toegestaan met andere steun bij VLAIO, subsidies van VEKA (Vlaams Energie- en Klimaatagentschap), de [investeringsaftrek](#), [Ecoboostlening](#), [Mijn verbouwpremie](#), ...

Aanvraagprocedure

Aanvraag in twee stappen

- Vraag een voorbespreking aan via stres@vlaio.be. Tijdens dit gesprek wordt bekeken of jouw investeringsplannen in aanmerking komen voor subsidiëring. Na afloop weet je precies waar je op moet letten om een sterke subsidieaanvraag op te stellen.
- Een steunaanvraag gebeurt via de de roze knop 'Aanvragen' op www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/strategische-ecologiesteun. Je komt dan terecht op e-loketondernemer. Daar laad je een projectbeschrijving, een projectbegroting en het document met de bepaling van de grootte van de onderneming op. Je vindt deze documenten en meer informatie op de pagina [Aanvraagprocedure](#).

Opgelet

- Een project mag pas starten vanaf de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de subsidieaanvraag werd ingediend. Onder start van het project wordt begrepen:
 - de datum van de engineeringfactuur of eerste factuur van aankoop;
 - de datum van de ondertekening van een financiële leasingovereenkomst.Bijvoorbeeld: je dient de subsidieaanvraag in op 24 juli. In dat geval mag de investering ten vroegste starten op 1 augustus. Dien je in op 8 augustus, dan mag de investering ten vroegste beginnen op 1 september. Dat staat los van een eventuele goedkeuring van de subsidie.
- Het project moet starten binnen de twaalf maanden na goedkeuring van de subsidie.
- Het project moet uitgevoerd zijn ten laatste drie jaar na beslissingsdatum tot steuntoekenning.

Check alle voorwaarden in de handleiding vooraleer je indient (zie rubriek [documenten](#)).

Uitbetalingsprocedure

VLAIO zal de aanvragen beoordelen op basis van bepaalde beoordelingscriteria: zie de rubriek [Vervolgstappen](#) op de VLAIO website.

De steun wordt uitbetaald in drie schijven:

- De eerste schijf van 30% na realisatie van 30% van de investeringen.
- De tweede schijf van 30% na realisatie van 60% van de investeringen.
- De derde schijf van 40% na realisatie van de investeringen en na inspectie.

Opgelet! De steun moet ten laatste twaalf maanden na de beëindiging van de investering (laatste factuur) opgevraagd worden.

Vrijgesteld van vennootschapsbelasting

Sinds 1 januari 2006 geldt er een vrijstelling van vennootschapsbelasting voor kapitaal- en interestsubsidies die door de gewesten in het kader van de economische expansiewetgeving toegekend worden aan ondernemingen om "immateriële en materiële vaste activa aan te schaffen of tot stand te brengen".

Ook voor deze maatregel geldt deze vrijstelling. Voor meer informatie zie [Veelgestelde vragen: welke subsidies worden vrijgesteld van belasting](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Een overzicht van de fysieke kantoren en het postadres van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij

voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon.

VLAIO

T 0800 20 555

ecologiepremie@vlaio.be

vlaio.be/strategische-ecologiesteun

De Vlaamse Kredietbemiddelaar

Laatst gewijzigd op 3 jul 2025

Wat houdt de maatregel in

Elke ondernemer met een goed project maar met een complex financieringsprobleem dat niet eenvoudig opgelost raakt, kan terecht bij de Vlaamse Kredietbemiddelaar van VLAIO. De Kredietbemiddelaar probeert door zijn neutrale aanpak mee te werken aan een oplossing voor het dossier. De tussenkomst van de Vlaamse Kredietbemiddelaar is vertrouwelijk, neutraal en gratis. Deze dienst zoekt mee naar een oplossing die voor beide partijen aanvaardbaar is, maar kan geen succes garanderen.

Wie komt in aanmerking

De dienstverlening van de Vlaamse Kredietbemiddelaar is toegankelijk voor iedere Vlaamse onderneming (incl. vzw's) die bij de bank(en) moeilijkheden ondervindt om een probleem met bestaande en/of met het bekomen van nieuwe professionele kredieten op te lossen. Dit betekent dat de ondernemer reeds contact had met de bank omtrent het financieringsprobleem.

Wat komt in aanmerking

Er zijn verschillende situaties waarbij je een beroep kan doen op de Vlaamse Kredietbemiddelaar:

- Moeilijkheden bij de aanvraag van een nieuw krediet: het kan o.a. gaan over de financiering van je nieuwe onderneming, de behoefte aan bedrijfskapitaal of de financiering van een nieuwe investering voor je bedrijf.
- Bestaande kredieten: je ervaart als ondernemer problemen rond de terugbetaling van je krediet, je wenst je huidige lening te herschikken, je krediet is opgezegd of dreigt opgezegd te worden.
- Communicatie: de dialoog met je bankier verloopt slecht of is zelfs onmogelijk geworden. Vaak loopt de communicatie fout door onduidelijkheid: verwachtingen en/of behoeftes zijn misschien te vaag geformuleerd. Of het communicatieprobleem vindt haar oorsprong in het niet naleven van de financiële verbintenissen van de ondernemer.

Wat doet de Vlaamse Kredietbemiddelaar

De Vlaamse Kredietbemiddelaar helpt je als ondernemer in alle vertrouwen bij het zoeken naar een oplossing van je specifiek financieringsprobleem. Doel is het vinden van een oplossing die voor beide partijen aanvaardbaar is. De Kredietbemiddelaar neemt hierbij steeds een neutrale positie in. Door zich in te spannen om de bank te overtuigen van de ernst en de haalbaarheid van het project, tracht de Kredietbemiddelaar het dossier in een positieve richting te sturen. De Vlaamse Kredietbemiddelaar kan geen dwingende kracht uitoefenen op de bank en kan zich niet verzetten tegen haar beslissingen.

De Vlaamse Kredietbemiddelaar:

- helpt je je kredietaanvraag te verbeteren door de sterke punten in je dossier te benadrukken. Ook zoekt de dienst naar elementen die een nieuwe wending aan je dossier kunnen geven.
- helpt de dialoog met de bank te herstellen.
- reikt alternatieve financieringsmogelijkheden en overheidsmaatregelen aan.

De verschillende stappen van kredietbemiddeling vind je terug op de website.

Aanvraagprocedure

Een aanvraag voor kredietbemiddeling kan rechtstreeks worden ingediend via het online aanvraagformulier dat terug te vinden is op www.vlaio.be/kredietbemiddelaar.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Een overzicht van de fysieke kantoren en het postadres van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon.

VLAIO

De Vlaamse Kredietbemiddelaar

T 0800 20 555

kredietbemiddelaar@vlaio.be

www.vlaio.be/kredietbemiddelaar

CultuurKrediet

Laatst gewijzigd op 1 okt 2025

Wat houdt de maatregel in

Ondernemingen, kunstenaars en organisaties actief in de culturele en creatieve sector die geen krediet (meer) kunnen krijgen bij een bank, kunnen voor zowel investeringen, werkingskosten en de realisatie van bepaalde projecten een CultuurKrediet aanvragen van € 5.000 tot € 125.000 bij Hefboom. De maximale rentevoet bedraagt momenteel 4%. In sommige gevallen is het krediet zelfs renteloos.

Je kan deze steun bekomen als je gevestigd bent in het Vlaams Gewest of Brussel.

Wie komt in aanmerking

Professionele actoren actief binnen de cultuursector die geen krediet kunnen krijgen bij een bank kunnen genieten van deze lening. Dat kunnen rechtspersonen en zelfstandigen (in bij- en hoofdberoep) zijn, maar evenzeer natuurlijke personen die culturele prestaties leveren tegen een vergoeding.

Zowel startende initiatieven, groeiprojecten als mature organisaties kunnen beroep doen op een CultuurKrediet op voorwaarde dat men actief is in één van de volgende culturele sectoren:

- Audiovisuele sector: zenders, productiehuisen voor radio- en televisieprogramma's, licht en geluid,...
- Boekenvak: boekverkopers (boekenwinkels, online boekenverkoop), uitgevers en uitgeverijen, schrijvers van boeken,...
- Vormgeving: design- en modeontwerpers, grafische vormgevers, drukkerijen, fotografie, illustratoren,...
- Gaming: ontwikkelaars, uitgeverijen, producenten,...
- Beeldende Kunsten en nieuwe mediakunst: individuele kunstenaars, galleries, musea,...
- Podiumkunsten: theaterhuizen, operahuizen, musicalproducenten, dansgezelschappen, acteurs, dansers, (straat)theatergezelschappen, poppentheater,...
- Muziek: auteurs, producenten, uitgeverijen, concertorganisatoren, concertzalen, festivals, muziekgroepen, instrumentenbouwers en verkopers,...
- Architectuur: architectuur, landschaparchitectuur, interieurarchitectuur,...
- Cultureel roerend erfgoed: schilderijen, wandtapijten, meubelstukken, juwelen, werktuigen, gebruiksvoorwerpen, voertuigen, ... maar evengoed documenten, archiefstukken of foto's.
- Circuskunsten: Daaronder verstaan we clowns, goochelaars, circusgroepen,...
- Sociaal-cultureel Volwassenenwerk: organisaties die werken rond aanpak van maatschappelijke thema's en uitdagingen, levensbreed leren, de creatie van engagement en verbinding en het bouwen van bruggen naar wie anders is.
- Amateurkunsten: organisaties die ondersteuning bieden aan amateurkunstenaars en -gezelschappen.

Je kan deze steun bekomen als je gevestigd bent in het Vlaams Gewest of Brussel.

Wat komt in aanmerking

Deze lening kan bekomen worden voor bijna alles wat betrekking heeft op cultuurwerking.

Ze kan worden gebruikt voor investeringen of als werkkapitaal voor de organisatie zelf of voor een specifiek project.

Voor volgende doeleinden kan een Cultuurkrediet evenwel niet aangewend worden:

- Herfinanciering van bestaande schulden;
- Financiering van beleggingen;
- Financiering van financieel vaste activa, met uitzondering van waarborgen;
- Financiering van fiscale en parafiscale schulden en achterstallen.

Wat zijn de financieringsvoorwaarden

Een CultuurKrediet is een krediet vanaf € 5.000 tot maximaal € 125.000.

De rentevoet is afhankelijk van het kredietbedrag en onder welke statuut je professioneel actief bent.

Bedrag	€ 5.000 tot € 15.000	€ 15.001 tot € 50.000	€ 50.001 tot € 125.000
Doelgroep	culturele professionals zonder ondernemingsnummer, eenmanszaken en rechtspersonen	eenmanszaken en rechtspersonen	enkel rechtspersonen
Rentevoet	• Culturele professionals zonder ondernemingsnummer en eenmanszaken: 0%, • Rechtspersonen: 3%	3%	4%
Looptijd	1 tot 3 jaar	1 tot 4 jaar	1 tot 5 jaar
Opnameperiode	3 maanden	6 maanden	
Maximale aflossingsvrije periode	6 maanden	9 maanden	
Aflossing	vaste mensualiteiten		
Dossierkosten (maximaal)	€ 150	€ 250	€ 500
Wederbeleggingsvergoeding in geval van vervroegde terugbetaling	3 maanden, als de rentevoet van toepassing is	3 maanden intrest	

CultuurKredieten vergen geen zekerheden (waarborgen), noch van jezelf, noch van je organisatie.

Aanvraagprocedure

Een CultuurKrediet wordt aangevraagd bij Hefboom, die deze opdracht van de Vlaamse overheid uitvoert.

De beoordeling gebeurt op basis van een onderbouwd inhoudelijk en financieel plan van aanpak. Hiervoor kan je gebruik maken van de sjablonen beschikbaar bij het Cultuurloket. Ook voor hulp bij het opstellen van je plan van aanpak of je financieel plan met het oog op een CultuurKrediet, kan je terecht bij het [Cultuurloket](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO?
Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Hefboom

hefboom.be/financiering/cultuurkrediet/

Ben Peeters

ben.peeters@hefboom.be

T 02 205 17 35

Cultuurloket

www.cultuurloket.be/kennisbank/inleiding/financieren-van-cultuur

Investeringsaftrek

Laatst gewijzigd op 11 mrt 2026

Wat houdt de maatregel in

Ondernemingen kunnen voor de uitvoering van bepaalde nieuwe investeringen een bepaald percentage van de aanschaffings- of beleggingswaarde van de investeringen aftrekken van de belastbare winst.

Er bestaat een basisaftrek van 10% (die kan worden verdubbeld voor bepaalde digitale investeringen) die kan toegepast worden door kleine ondernemingen. Daarnaast bestaat er een verhoogde thematische aftrek van 40% (vanaf aanslagjaar 2027) en een technologieaftrek van 13,5%. Je kan voor éénzelfde vast activa slechts één aftrekcategorie kiezen.

Als de winst onvoldoende is, mag de investeringsaftrek onder bepaalde voorwaarden worden overgedragen op de winsten van een volgend belastbaar tijdperk.

1. De gewesten staan in voor de technische beoordeling en attestering van investeringen op de energie- en milieu-investeringslijsten van de 'Verhoogde thematische aftrek'. Op 6 maart 2026 heeft de Vlaamse Regering een eerste principiële goedkeuring gegeven voor instemming met het wetgevend en uitvoerend 'Samenwerkingsakkoord over de energie- en milieu-investeringsaftrek'. Dit akkoord voorziet in een federaal investeringsloket voor de digitale indiening van aanvragen. In afwachting daarvan richten de Vlaamse administraties een tijdelijk indienings- en verwerkingssysteem in. Na goedkeuring op het Overlegcomité kunnen de betrokken Vlaamse ministers de samenwerkingsakkoorden ondertekenen. Daarna volgt de gezamenlijke adviesvraag bij de Raad van State. Meer informatie in het nieuwsbericht [Samenwerkingsakkoord energie- en milieu-investeringsaftrek](#).

2. De federale ministerraad keurde op 6 februari 2026 twee ontwerpen van samenwerkingsakkoord en een voorontwerp van wet goed over de 'Verhoogde thematische investeringsaftrek voor energie- en milieu-investeringen'. Deze ontwerpen van samenwerkingsakkoord verduidelijken de technische beoordeling en attestering van de Verhoogde thematische investeringsaftrek. Meer informatie in het nieuwsbericht [Verhoogde investeringsaftrek voor energie- en milieu-investeringen](#). Deze ontwerpen van samenwerkingsakkoord worden voor akkoord voorgelegd aan het Overlegcomité en ter advies overgemaakt aan de Gegevensbeschermingsautoriteit. Het voorontwerp van wet wordt nog ter advies voorgelegd aan de Raad van State.

3. Concreet betekent dit:

3.1. Er kunnen momenteel nog geen attesten worden aangevraagd voor de 'Verhoogde thematische aftrek'. Er zijn wel webtoepassingen in ontwikkeling voor de attesten van de energie- en milieu investeringen bij VEKA en Departement Omgeving. In deze webtoepassingen zal er zoveel mogelijk informatie gegeven worden over de nodige documenten en technische beschrijvingen die vereist zijn bij de aanvraag.

3.2. Pas als de webtoepassing van VEKA er is, zal bijvoorbeeld de veelgestelde vraag kunnen worden beantwoord: wat zijn de voorwaarden van de energieaudit of energiestudie, vereist voor bepaalde investeringen op de investeringslijst 'Efficiënt energieverbruik en hernieuwbare energie'. Hierop kan dus helaas nog geen antwoord worden gegeven. [Hou hiervoor de volgende webpagina in de gaten](#).

3.3. Er is bij VLAIO nog geen informatie beschikbaar over de attestering van de lijst met investeringen in koolstofemissievrij vervoer. Dit is de bevoegdheid van de [Minister van Mobiliteit](#). We houden je op de hoogte via deze pagina en de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

3.4. De normale deadline voor het aanvragen van een attest voor deze verhoogde thematische investeringsaftrek werd verlengd tot 30 juni 2026: zie [Verhoogde thematische aftrek](#) > Attesten - certificaten > Opgelet! Verlenging aanvraagtermijn attesten.

3.5. Op de website van FOD Financiën staat er momenteel enkel informatie over de oude regeling 2024. Deze informatie kan je hier vinden in de rubriek [Investeringsaftrek voor investeringen in 2024](#). Hier kan je enkel nog beroep op doen voor investeringen die tijdens het belastbaar tijdperk verbonden aan aanslagjaar 2026 zijn gedaan tot 31 december 2024.

Wie komt in aanmerking

De investeringsaftrek kan, afhankelijk van de categorie, verkregen worden door eenmanszaken, kleine en grote

vennootschappen die winsten ontvangen uit een industriële, commerciële of landbouwactiviteit. Ook de beoefenaars van vrije beroepen komen in aanmerking.

Vzw's komen voor deze maatregel enkel in aanmerking als ze onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting.

Een kleine vennootschap is een vennootschap die op overeenkomstige wijze voldoet aan de criteria opgenomen in artikel 1:24, §§ 1 tot 6, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen. Dit betekent dat voor het laatst afgesloten boekjaar, niet meer dan één van de volgende criteria mag worden overschreden:

- Jaargemiddeld personeelsbestand: 50 werknemers;
- Jaaromzet exclusief btw: € 11.250.000;
- Balanstotaal: € 6.000.000.

Wanneer meer dan één van de criteria wordt overschreden, of wanneer niet langer een criterium wordt overschreden, heeft dit pas gevolgen als dit zich in twee opeenvolgende boekjaren voordoet. De gevolgen treden dan in vanaf het daaropvolgende boekjaar.

In het geval van verbonden vennootschappen moeten de criteria voor omzet en balanstotaal op geconsolideerde (gegroepeerde) basis worden berekend. Voor het criterium personeelsbestand wordt het gemiddeld aantal werknemers opgeteld dat jaarlijks door elk van de betrokken verbonden vennootschappen wordt tewerkgesteld. Wanneer er boekhoudkundig geen consolidatie wordt opgemaakt, kan men opteren voor een alternatieve consolidatie, waarbij de drempels met 20% worden verhoogd.

Meer informatie over deze definitie kan je vinden op de VLAIO-pagina [Kmo-definitie? Verschil Europese en fiscale definitie > Fiscale definitie](#).

Wat komt in aanmerking

Volgens de algemene regel moet het gaan om materiële of immateriële vaste activa die in nieuwe staat zijn verkregen of tot stand gebracht. Deze activa moeten in België uitsluitend worden gebruikt voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid en moeten over een periode van minstens drie jaar worden afgeschreven. Ook leasing komt in aanmerking.

Volgende investeringen zijn uitgesloten van de investeringsaftrek:

- niet uitsluitend voor het beroep gebruikte vaste activa;
- vaste activa die niet afschrijfbaar zijn of worden afgeschreven over een termijn van minder dan drie belastbare tijdperken;
- de gebouwen aangeschaft in het vooruitzicht van wederverkoop;
- de personenwagens (met max. acht zitplaatsen + plaats bestuurder) en de wagens voor dubbel gebruik. Op deze uitsluiting gelden volgende uitzonderingen:
 - voertuigen die uitsluitend gebruikt worden voor een taxidienst of voor verhuring met bestuurder en op grond daarvan van de verkeersbelasting op de autovoertuigen vrijgesteld zijn;
 - voertuigen die in erkende autorij scholen uitsluitend worden gebruikt voor praktisch onderricht en daartoe speciaal zijn uitgerust;
 - ook de lichte vrachtauto's worden niet uitgesloten tenzij het voertuig niet voldoet aan de voorwaarde om als lichte vrachtauto te kwalificeren ([art 4, § 2 van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen](#)) (bij gebruik van fossiele brandstoffen voor de aandrijving worden ze vanaf 1 januari 2027 uitgesloten),
- activa waarvan het recht van gebruik op een andere wijze dan leasing, erfpacht, ... (bvb. via een huurovereenkomst) aan een derde wordt verleend. Een uitzondering wordt gemaakt als de gebruiker een natuurlijk persoon is of een vennootschap die het gehuurde goed gebruikt voor de uitoefening van de beroepsactiviteit (zie [financien.belgium.be/nl/ondernemingen/vennootschapsbelasting](#) > Belastingvoordelen > Investeringsaftrek > [Welke investeringen zijn uitgesloten van de aftrek](#));

- bij de aankoopprijs komende kosten en onrechtstreekse productiekosten wanneer die kosten niet samen met de vaste activa waarop zij betrekking hebben worden afgeschreven;
- voor de basisaftrek zijn ook bepaalde investeringen uitgesloten die gebaseerd zijn op of die gebruik maken van voor het milieu en klimaat schadelijke stoffen, met uitzondering van de vaste activa waarvoor er geen economisch vergelijkbaar koolstofemissievrij alternatief is. [Deze lijst met uitsluitingen](#) kan je terugvinden als Bijlage IIquater bij het KB/WIB92. Dit betekent bijvoorbeeld dat er geen steun meer kan worden verkregen voor voortbewegingstoestellen, gemotoriseerde rijwielen, bromfietsen en motorfietsen die worden aangedreven door fossiele brandstoffen. Voor fiscale lichte vrachtauto's geldt een uitzondering: de uitsluiting is pas van toepassing vanaf 1 januari 2027;
- er wordt ook geen basisaftrek verleend aan investeringen wanneer de winst of de baten worden bepaald volgens forfaitaire grondslagen van aanslagen waarin de afschrijvingen forfaitair zijn opgenomen (zie [artikel 74, WIB 92](#)).

Basisaftrek

De basisaftrek bedraagt een vast percentage van 10% en wordt niet geïndexeerd. Ze kan enkel worden toegepast door eenmanszaken en kleine ondernemingen die voldoen aan de definitie van een kleine vennootschap (zie hierboven).

Investerings in 2025 en 2026

Natuurlijke personen	10%
Kleine vennootschappen	10%
Andere vennootschappen	/

Basisaftrek digitale investeringen

De basisaftrek wordt verhoogd tot 20% voor bepaalde digitale investeringen. Dit percentage wordt niet geïndexeerd. De verhoogde aftrek kan enkel worden toegepast door eenmanszaken en kleine ondernemingen die voldoen aan de definitie van een kleine vennootschap (zie hierboven).

Investerings in 2025 en 2026

Natuurlijke personen	20%
Kleine vennootschappen	20%
Andere vennootschappen	/

Deze verhoogde aftrek geldt voor investeringen in digitale vaste activa die vanaf 1 januari 2025 zijn verkregen of tot stand gebracht, en die behoren tot één van de volgende vier categorieën.

Digitale betalings- en facturatiesystemen

- investeringen in systemen (software of apparatuur) die de elektronische betaling vergemakkelijken;
- investeringen in systemen (software of apparatuur) voor elektronische facturatie, handtekening of archivering.
- investeringen in geregistreerde kassasystemen en meer bepaalde de gecertificeerde kassa en de gecertificeerde fiscale datamodule (zoals omschreven in artikel 2 van de wet van 30 juli 2013 met betrekking tot de certificatie van een geregistreerde kassasysteem in de horecasector)

Beveiliging van informatie- en communicatietechnologie (ICT)

- investeringen in systemen (software of apparatuur) voor de beveiliging van informatie, netwerken en ICT-installaties;
- investeringen in monitoring- en auditinstrumenten voor de beveiligingssystemen van ICT;
- investeringen in systemen (software of apparatuur) die een veiliger beheer van de door de onderneming verzamelde persoonsgegevens mogelijk maken;
- digitale investeringen om te voldoen aan de AVG/GPDR Verordening betreffende gegevensbescherming.

Boekhoudkundig en financieel beheer

- investeringen in systemen (software of apparatuur) die het boekhoudkundige en financiële beheer van de onderneming ondersteunen.

Klantenwerving en Relatiebeheer

- investeringen in systemen (software of apparatuur) die de online zichtbaarheid en klantenwerving bevorderen;
- investeringen in systemen (software of apparatuur) voor het beheer van commerciële, contractuele en administratieve klantenrelaties.

Aanvullende investeringen

Daarnaast komen volgende aanvullende investeringen op de hogervermelde vier categorieën in aanmerking:

- de kosten voor softwareontwikkeling die verband houden met de hogervermelde investeringen en die samen met de vaste activa waarop zij betrekking hebben, worden afgeschreven;
- investeringen in systemen (software of apparatuur) die de interfacing van de hogervermelde systemen met systemen van de onderneming of naar systemen buiten de onderneming mogelijk maken (met inbegrip van de investeringen voor interfaces tussen systemen voor facturatie, betaling en boekhoudkundige programma's).

Formaliteiten

De facturen van deze investeringen moeten ter beschikking worden gehouden voor FOD Financiën.

[Artikel 49/1, KB/WIB 92](#) verduidelijkt welke vermeldingen de dienstverlener op de factuur (of in een bijlage bij de factuur) moet opnemen om van deze aftrek te kunnen genieten.

Wil je instappen op een abonnement systeem in het kader van e-facturatie, dan bekijk je best de [Fiscale aftrek voor e-facturatie op deze pagina van de Subsidiedatabank](#).

Verhoogde thematische aftrek

Voor zelfstandigen en kleine vennootschappen bedraagt deze aftrek 40% voor investeringen in 2025 (aanslagjaar 2026). Grotere vennootschappen krijgen een aftrek van 30% in 2025 (aanslagjaar 2026). Voor investeringen in 2026 (aanslagjaar 2027) bedraagt dit 40% voor alle ondernemingen.

Investerings in	2025	2026
Natuurlijke personen	40%	40%
Kleine vennootschappen	40%	40%
Andere vennootschappen	30%	40%

Algemene voorwaarden

- Investerings met een waarde van minder dan € 1.000 komen niet in aanmerking.

- Dit fiscaal voordeel mag niet worden toegepast door 'Ondernemingen in moeilijkheden' of door een onderneming waarvoor een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een besluit van de Commissie die een door België verleende steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt heeft verklaard (deze aftrek is staatssteun en moet voldoen aan de Algemene groepsvrijstellingsverordening AGVV of General Block Exemption Regulation (GBER) ([Verordening \(EU\) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014](#)).
- Er geldt een maximum steunbedrag: als het totale fiscale voordeel van de investeringsaftrek, samen met andere aangevraagde overheidssteun voor dezelfde investering meer dan € 30 miljoen bedraagt (conform artikel 4, lid 1, s van Verordening (EU) nr. 651/2014), moet de aanvraag vooraf worden aangemeld bij de Europese Commissie ter goedkeuring als verenigbare staatssteun.

Deze aftrek geldt voor investeringen die zijn opgenomen in één van de volgende vier thematische lijsten.

Investeringslijst efficiënt energieverbruik en hernieuwbare energie

De lijst met investeringen in efficiënt energieverbruik en hernieuwbare energie (zie ook Bijlage II bij het KB/WIB 92) omvat de investeringen die bijdragen aan de productie van hernieuwbare energie en een efficiënter energieverbruik.

Bijkomende voorwaarden

Naast de hogervermelde algemene voorwaarden geldt er voor de investeringen op deze lijst ook nog volgende uitsluitingen:

- De investeringen van ondernemingen die niet voldoen aan de definitie van kleine vennootschap waarbij de interne rentevoet (IRR) hoger is dan 13% worden uitgesloten.
- De investeringen in vaste activa die een terugverdientijd hebben van minder dan drie jaar zijn ook uitgesloten.

Negen categorieën

Deze lijst bevat vijf groepen, onderverdeeld in negen categorieën met elk nog specifieke voorwaarden (zo wordt een voorafgaande energiestudie of –audit verplicht voor zeven categorieën. En dit voor zowel kmo's als grote ondernemingen*):

- categorie 1: beperking van de energieverliezen in bestaande gebouwen (gebouwen ouder dan tien jaar oud);
- categorie 2*: beperking van de energieverliezen door in gebruik zijnde apparaten, leidingen, afsluiters en kanalen te isoleren, ingebruik zijnde warme of koude vloeistoffen af te dekken of in bestaande ovens (bij aanpassing moeten de apparatuur, processen en systemen langer dan vijf jaar in gebruik zijn, voor vervanging moeten ze langer dan tien jaar in gebruik zijn);
- categorie 3*: beperking van het ventilatieverlies in bestaande gebouwen (gebouwen ouder dan 10 jaar oud);
- categorie 4*: opvang, terugwinnen en levering van warmte of -koude (bij aanpassing moeten de apparatuur, processen en systemen langer dan vijf jaar in gebruik zijn, voor vervanging moeten ze langer dan tien jaar in gebruik zijn);
- categorie 5*: aanwenden van expansie-energie die vrijkomt bij bestaande productieprocessen of bij de ontsnapping van vloeistoffen onder druk gebracht voor transport (bij aanpassing moeten de apparatuur, processen en systemen langer dan vijf jaar in gebruik zijn, voor vervanging moeten ze langer dan tien jaar in gebruik zijn);
- categorie 6*: aanpassing van apparatuur en industriële productieprocessen (bij aanpassing moeten de apparatuur, processen en systemen langer dan vijf jaar in gebruik zijn, voor vervanging moeten ze langer dan tien jaar in gebruik zijn);
- categorie 7*: elektrificatie van industriële productieprocessen ter vervanging van processen op fossiele brandstoffen;
- categorie 8*: tijdelijke opslag van elektrische en thermische energie;
- categorie 9: productie op basis van hernieuwbare energie.

Investeringslijst koolstofemissievrij vervoer

De lijst met investeringen in koolstofemissievrij vervoer (zie ook Bijlage IIbis bij het KB/WIB 92) omvat investeringen die duurzame mobiliteit stimuleren en de transitie naar een CO₂-neutraal transportbeleid ondersteunen.

Er gelden hier geen bijkomende voorwaarden, naast de hogervermelde algemene voorwaarden.

Vier Groepen

[Deze lijst](#) is onderverdeeld in vier groepen die soms nog onderverdeeld worden in bepaalde categorieën met elk nog specifieke voorwaarden:

- groep 1: spoorvervoer:
 - categorie 1: rangeerlocomotief;
- groep 2: wegvervoer:
 - categorie 2: actieve mobiliteit;
 - categorie 3: andere voertuigen op wielen;
- groep 3: zee- en binnenvaart;
- groep 4: laadinfrastructuur.

Milieuvriendelijke investeringen

[De lijst met milieuvriendelijke investeringen](#) (zie ook Bijlage II ter bij het KB/WIB 92) omvat de investeringen die bijdragen aan een gunstige milieu-impact.

Er gelden hier geen bijkomende voorwaarden, naast de hogervermelde algemene voorwaarden.

Vier categorieën

[Deze lijst](#) is onderverdeeld in drie groepen en vier categorieën met elk nog specifieke voorwaarden:

- groep 1: grondstoffenbeheer:
 - categorie 1: vermindering van het gebruik van grondstoffen/ afvalvermindering;
- groep 2: klimaat:
 - categorie 2: broeikasgasemissies verminderen;
 - categorie 3: bevorderen van adaptatie;
- groep 3: investeringen ter bevordering van het leefmilieu:
 - categorie 4: chemische stoffen in een circulaire economie.

Ondersteunende digitale investeringen

De lijst met investeringen die verwant zijn aan de drie voormelde investeringscategorieën is er niet. Hiervoor kan dus geen verhoogde thematische investeringsaftrek worden verkregen. Hiervoor is de federale overheid bevoegd ([Minister van Digitalisering](#)).

Attesten - certificaten

De investering moet op de investeringslijst staan én er moet een voldoende gemotiveerd attest worden aangevraagd bij de bevoegde instantie. Deze attesten moeten in principe worden aangevraagd binnen drie maanden na de laatste dag van het belastbaar tijdperk waarin de activa zijn verkregen of tot stand gebracht. Het attest moet bij de belastingaangifte worden gevoegd. Opgelet! deze termijn werd verlengd. (Zie rubriek 'Opgelet! Verlenging aanvraagtermijn attesten')

Voor de nieuwe thematische aftrek is in het Vlaamse Gewest, het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) bevoegd voor de investeringen op de volgende lijsten:

- lijst 'Investeringslijst efficiënt energieverbruik en hernieuwbare energie';
- lijst 'Milieuvriendelijke investeringen', enkel groep 2: klimaat.

Voor meer informatie zie [Verhoogde investeringsaftrek voor investeringen in hernieuwbare energie, energiebesparing of met een gunstige impact op het klimaat](#).

Voor de andere investeringen op de lijst 'Milieuvriendelijke investeringen' is in het Vlaamse Gewest het [Departement Omgeving](#) bevoegd (milieuinvesteringsaftrek.omgeving@vlaanderen.be).

Voor de investeringen op de lijst 'Koolstofemissievrij vervoer' is de federale overheid bevoegd ([Minister van Mobiliteit](#)).

Gaat het over investeringen op de lijsten in de zeegebieden onder Belgische rechtsbevoegdheid, dan is de federale overheid bevoegd.

Meer informatie is nog niet beschikbaar.

De belastingplichtige heeft ook de mogelijkheid om voor vaste activa die deel uitmaken van een investeringsproject dat over meer dan een belastbaar tijdperk loopt ook een **investeringscertificaat** aan te vragen op basis van de in dat belastbaar tijdperk geldende investeringslijsten. Dit certificaat beoordeelt de conformiteit van de investering op basis van de geldende investeringslijsten op het moment van aanvraag.

Opgelet! Verlenging aanvraagtermijn attesten

Het [koninklijk besluit van 28 juli 2025](#) voorziet in een eenmalige verlenging van de aanvraagtermijn voor het attest van de verhoogde thematische investeringsaftrek voor investeringen in vaste activa aangeschaft of tot stand gebracht vanaf 1 januari 2025 tot en met 30 juni 2026.

Om rechtszekerheid te bieden aan ondernemers die een investeringsbeslissing willen nemen met het oog op deze fiscale aftrek, werd beslist de aanvraagtermijn voor het attest en/of investeringscertificaat eenmalig te verlengen als overgangsmaatregel. De aanvraag kan worden ingediend binnen de 12 maanden na het afsluiten van het belastbaar tijdperk of boekjaar waarin de investering plaatsvond.

Deze termijn van 12 maanden kan de datum van 30 juni 2026 niet overschrijden, tenzij dit zou leiden tot een termijn korter dan drie maanden.

Technologieaftrek

De Technologie-aftrek bedraagt 13,5% en geldt voor investeringen in octrooien en milieuvriendelijke investeringen voor O&O. Dit wordt verhoogd tot 20,5% voor de gespreide investeringsaftrek voor milieuvriendelijke investeringen voor O&O.

Milieuvriendelijke investeringen in onderzoek en ontwikkeling

Enkel hier blijft een gespreide aftrek mogelijk.

Investerings in 2025 en 2026 investeringen in O&O gespreide aftrek*

Natuurlijke personen	13,5%	20,5%
Kleine vennootschappen	13,5%	20,5%
Andere vennootschappen>	13,5%	20,5%

*Er kan voor deze investeringen gekozen worden voor een aftrek die wordt gespreid over de afschrijvingsperiode van de investeringen. Deze aftrek bedraagt dan 20,5% en wordt berekend op de afschrijvingen die voor elk belastbaar tijdperk van de afschrijvingsperiode worden aangenomen.

Deze verhoogde aftrek geldt voor 'milieuvriendelijke' investeringen in onderzoek en ontwikkeling. Dit zijn investeringen in vaste activa die worden gebruikt ter bevordering van het onderzoek en de ontwikkeling van nieuwe producten en toekomstgerichte technologieën die geen effect hebben op het leefmilieu of die beogen het negatieve effect op het leefmilieu van bestaande producten en technologieën zoveel mogelijk te beperken.

Om van deze aftrek te kunnen genieten, dient het bedrijf bijvoorbeeld een R&D-afdeling te hebben of innovatiesteun te hebben genoten via bijvoorbeeld VLAIO.

Attest

Om dit milieuvriendelijk karakter van de investering te bewijzen moet een attest worden gevoegd bij de aangifte van de inkomstenbelastingen van het tijdperk waarin de bedoelde bestanddelen zijn aangeschaft of tot stand gebracht.

Een aanvraagformulier tot het verkrijgen van dit attest wordt aangevraagd bij:

Departement Omgeving (Vlaamse overheid)

Afdeling Beleid - Attesten Onderzoek en ontwikkeling

E-mail: attestOenO.omgeving@vlaanderen.be

Website: omgeving.vlaanderen.be/verhoogde-investeringsaftrek-of-belastingkrediet-voor-onderzoek-en-ontwikkeling

Verwerving van Octrooien

Investerings in 2025 en 2026

Natuurlijke personen	13,5%
Kleine vennootschappen	13,5%
Andere vennootschappen	13,5%

Deze aftrek is van toepassing op de 'verwerving' van octrooien.

Formaliteiten

Voor deze octrooien moet de belastingplichtige de opgave (zie aanvraagprocedure) staven door:

- een afschrift van het contract op grond waarvan de onderneming het octrooi of het recht tot exploitatie ervan heeft aangeschaft;
- het bewijs dat het octrooi of het recht tot exploitatie ervan nooit door een onderneming voor het uitoefenen van haar beroepswerkzaamheid in België is gebruikt.

Belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling

Wie kiest voor de Technologieaftrek kan geen gebruik meer maken van het [Belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling](#).

Toepassing investeringsaftrek

De investeringsaftrek is voor ieder aanslagjaar in principe van toepassing met betrekking tot de vaste activa die tijdens het jaar of boekjaar dat aan dat aanslagjaar is verbonden zijn verkregen of tot stand gebracht, d.w.z. die tijdens dat jaar of boekjaar afschrijfbaar worden (61/84 tot 89). Wat de in 68/10 bedoelde vaste activa betreft (de leasinggoederen) moet de investeringsaftrek worden verleend voor het jaar of boekjaar waarin de gebruiksrechten zijn overgedragen. (Zie Commentaar op het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 ([ComIB](#)) nummer 68/17).

Aanvraagprocedure

Om de investeringsaftrek te bekomen moet de belastingplichtige bij zijn aangifte in de personenbelasting of vennootschapsbelasting (inkomstenbelastingen van het belastbare tijdperk waarin de vaste activa zijn aangeschaft of tot stand gebracht) de volgende documenten toevoegen:

- een ingevuld, gedateerd en ondertekend formulier waarvan het model door de Minister van Financiën of zijn gedelegeerde wordt vastgelegd;
- voor de verhoogde thematische aftrek moet er een attest worden toegevoegd (zie rubriek 'Verhoogde thematische aftrek');

- voor de technologie-aftrek (milieuvriendelijke investeringen O&O) moet er eveneens een attest worden toegevoegd (zie rubriek 'Technologieaftrek').

Daarnaast moet je per categorie van vaste activa een opgave ter beschikking van de administratie houden die voor elke investering de volgende gegevens vermeldt:

- de datum van de aanschaffing of van de totstandkoming;
- de juiste benaming;
- de aanschaffings- of beleggingswaarde;
- de normale gebruiksduur en de afschrijvingsduur.

Cumulatie

Er is geen onderlinge cumul meer mogelijk van de verschillende investeringsaftrekken. Per investering zal je dus moeten kiezen welke aftrek er wordt toegepast, als een investering aan de criteria van meerdere categorieën voldoet.

Overdragen naar een volgend belastbaar tijdperk

In de personenbelasting is de basisaftrek (ook de verdubbeling voor digitale investeringen) die bij gebrek aan voldoende winsten of baten niet kan worden gebruikt, onbeperkt in de tijd overdraagbaar. In de vennootschapsbelasting kan je deze aftrek ook onbeperkt overdragen voor investeringen verkregen of tot stand gebracht vanaf 1 januari 2025.

De andere investeringsaftrekken zijn onbeperkt overdraagbaar in zowel de personen- als de vennootschapsbelasting.

Overgangsregeling

Er is een overgangsregeling voorzien voor reeds 'lopende investeringen'. Activa die werden verkregen of tot stand gebracht vóór 1 januari 2025 blijven onderworpen aan de vroegere regeling (zie verder). Maak je in de huidige regeling gebruik van de gespreide aftrek, waarbij investeringen werden verworven vóór 1 januari 2025, maar de afschrijvingen doorlopen tot na die datum, dan kan je nog steeds de huidige regeling blijven toepassen.

Investeringsaftrek voor investeringen in 2024

Opgelet! Hier kan nog enkel worden beroep gedaan voor investeringen die tijdens het belastbaar tijdperk verbonden aan aanslagjaar 2026 zijn gedaan tot 31 december 2024.

Gewone en gespreide investeringsaftrek

De basis aftrek heeft een vast percentage van 8%. De gespreide aftrek bedraagt voor aanslagjaar 2025 12,5% (5,5% + 7%).

Investerings in 2024 (aj 2026) Gewone investeringen Gespreide aftrek*

Natuurlijke personen	8%	14,5%
Kleine vennootschappen	8%	/
Andere vennootschappen	/	/

*De gespreide aftrek voor investeringen (de aftrek wordt gespreid over de afschrijvingsperiode van de investeringen kan enkel worden toegepast door natuurlijke personen die minder dan 20 werknemers tewerkstellen op de eerste dag van het belastbaar tijdperk verbonden met het betreffende aanslagjaar).

Sinds het aanslagjaar 2007 is de gespreide aftrek voor vennootschappen afgeschaft. Maar als die aftrek werd verleend voor een vroeger aanslagjaar, dan blijft de investeringsaftrek lopen voor de resterende periode ervan.

Digitale investeringen

Investerings in 2024 (aj 2026)

Natuurlijke personen	14,5%
Kleine vennootschappen	14,5%
Andere vennootschappen	/

Ook eenmanszaken moeten hier beantwoorden aan de criteria van artikel 15 §§ 1 tot 6 van het Wetboek van vennootschappen.

Deze verhoogde aftrek heeft betrekking op investeringen in digitale vaste activa die dienen voor de integratie en de exploitatie van digitale betalings- en factureringssystemen en de systemen die dienen voor de beveiliging van informatie- en communicatietechnologie.

Meer in detail gaat het over:

- Digitale vaste activa die dienen voor de integratie en exploitatie van digitale betalings- en facturatiesystemen:
 - investeringen in systemen (software of apparatuur) die de elektronische betaling vergemakkelijken;
 - investeringen in systemen (software of apparatuur) voor elektronische facturatie, handtekening of archivering.
- Investerings in systemen die dienen voor de beveiliging van informatie- en communicatietechnologie (ICT):
 - investeringen in systemen (software of apparatuur) voor de beveiliging van informatie, netwerken en ICT-installaties;
 - investeringen in monitoring- en auditinstrumenten voor de beveiligingssysteem van ICT;
 - investeringen in systemen (software of apparatuur) die een veiliger beheer van de door de onderneming verzamelde persoonsgegevens mogelijk maken.
- Aanvullende investeringen nuttig bij de uitvoering van de investeringen in digitale betalings- en facturatiesystemen of in systemen die dienen voor de beveiliging van ICT:
 - de kosten voor softwareontwikkeling die verband houden met de hogervermelde investeringen en die samen met de vaste activa waarop zij betrekking hebben, worden afgeschreven;
 - investeringen in systemen (software of apparatuur) die de interfacing van de hogervermelde systemen met systemen van de onderneming of naar systemen buiten de onderneming mogelijk maken (met inbegrip van de investeringen voor interfaces tussen systemen voor facturatie, betaling en boekhoudkundige programma's).

Ook de investering in een witte kassa of in een webshop voor e-commerce komen in aanmerking voor het fiscaal voordeel.

In [artikel 49/1, KB/WIB 92](#) wordt verduidelijkt wat de dienstverlener op de factuur (of in een bijlage bij de factuur) moet vermelden om van deze verhoogde aftrek te kunnen genieten.

Wil je instappen op een abonnement systeem in het kader van e-facturatie, dan bekijk je best de [Fiscale aftrek voor e-facturatie op deze pagina van de Subsidiedatabank](#).

Energiebesparende investeringen

Investerings in 2024 (aj 2026)

Natuurlijke personen	14,5%
Kleine vennootschappen	14,5%
Andere vennootschappen	14,5%

Om te kunnen genieten van de verhoogde investeringsaftrek voor energiebesparende investeringen moeten deze investeringen opgenomen zijn in een bepaalde categorie (zie [Handleiding verhoogde investeringsaftrek](#)). Bovendien moet er een attest bij de belastingaangifte worden toegevoegd.

Dit attest wordt digitaal aangevraagd binnen drie maanden na de laatste dag van het belastbaar tijdperk waarin de activa zijn verworven, zie: [Verhoogde investeringsaftrek voor investeringen in hernieuwbare energie, energiebesparing of met een gunstige impact op het klimaat](#).

Vlaamse Overheid

Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA)

Koning Albert II-laan 20, bus 17

1000 Brussel

T 02 553 46 00

E-mail: investeringsaftrek.veka@vlaanderen.be

Website: www.vlaanderen.be/verhoogde-investeringsaftrek-voor-investeringen-in-hernieuwbare-energie-energiebesparing-of-met-een-gunstige-impact-op-het-klimaat

Beveiligingsinvesteringen

Investerings in 2024 (aj 2026)

Natuurlijke personen	21,5%
Kleine vennootschappen	21,5%
Andere vennootschappen	/

Deze aftrek betreft de investeringen voor de beveiliging van de beroepslokalen of bedrijfsvoertuigen en is enkel van toepassing voor kleine vennootschappen.

Investerings voor de beveiliging van de beroepslokalen

Volgende investeringen van nieuw materiaal komen in aanmerking:

- anti-ramkraaksystemen;
- toegangscontrolesystemenvertragingselementen op de parking;
- specifiek inbraakwerend glas;
- specifiek inbraakwerende rolluiken;
- beveiligingssystemen voor deuren, ramen, luiken, garagepoorten, lichtkoepels, dakvensters, keldergaten en hekkengepantserde deuren;
- materieel voor de detectie van diefstal;
- goederenkluizen met een inbraakvertragend slot;
- kassa's met beschermkap of een anti-graaiak;
- neutralisatiesysteem van waarden (light-CIT);

- specifiek inbraakwerende afrastering voor bouwvervalsloten en andere beveiligingssystemen van materieel op een bouwverf;
- bepaalde alarmsystemen en camerasystemen;
- volgsystemen.

De aannemer moet aangeven in welke beroepslokale de werken werden uitgevoerd en een verklaring afleggen over de kwaliteit ervan. De aannemer moet dus aantonen dat de investeringen en materialen voldoen aan de wettelijke vereisten.

Investeringen voor de beveiliging van bedrijfsvoertuigen

Bedrijfsvoertuigen worden hierbij gedefinieerd als:

- voertuigen aangewend voor bezoldigd personenvervoer, met name autobussen, autocars en de autovoertuigen die uitsluitend worden aangewend hetzij tot een taxidienst, hetzij tot verhuring met bestuurder;
- voertuigen aangewend voor goederenvervoer, met name trekkers en vrachtwagens, en aanhangwagens en opleggers met een maximum toegelaten massa van minstens 4 ton.

Voor de investeringen in beveiligingen komt het volgende in aanmerking:

- immobilisatiesystemen die het starten van het bedrijfsvoertuig beletten;
- alarmsystemen die de inbraak of geweldsuitoefening in het bedrijfsvoertuig detecteren;
- alarmsystemen die door de chauffeur van het bedrijfsvoertuig kunnen worden ingeschakeld bij het opmerken van een poging tot inbraak of geweldpleging;
- nadiefstalsystemen die erop gericht zijn te verhinderen dat een gestolen voertuig verdwijnt of die een gestolen bedrijfsvoertuig kunnen positioneren en volgen;
- sloten en andere beveiligingssystemen die de toegang tot het bedrijfsvoertuig verhinderen of vertragen.

De alarmsystemen moeten geplaatst worden door een erkende beveiligingsonderneming. Deze onderneming moet een factuur uitreiken die aan een aantal voorwaarden voldoet. Zo moet de installateur op de factuur verklaren dat het geïnstalleerd materieel gecertificeerd is volgens het kwaliteitslabel INCERT of volgens een gelijkaardige kwaliteitsnorm. Daarnaast moet hij verklaren dat het geplaatst materieel het stelen van het bedrijfsvoertuig beoogt te verhinderen of te vertragen of dat het geplaatst materieel een slot of een ander beveiligingssysteem is die op het bedrijfsvoertuig wordt geplaatst.

Belastingaangifte

De uitgaven moeten opgenomen worden in de belastingaangifte. Volgende documenten moeten ter beschikking worden gehouden voor de FOD Financiën:

- facturen van de investering;
- betalingsbewijzen van deze facturen;
- verklaring van de aannemer op de factuur of bijlage die de kwaliteit van het materiaal garandeert;
- voor de alarmsystemen en de volgsystemen, het bewijs van een geschreven overeenkomst met een goedgekeurde alarmcentrale;
- voor de camerasystemen, het attest dat bewijst dat het systeem werd aangegeven via het online aangiftesysteem www.aangiftecamera.be.

Investeringen in O&O

Investerings in 2024 (aj 2026) investeringen in O&O gespreide aftrek*

Natuurlijke personen	14,5%	21,5%
Kleine vennootschappen	14,5%	21,5%
Andere vennootschappen>	14,5%	21,5%

Deze verhoogde aftrek geldt voor 'milieuvriendelijke' investeringen in onderzoek en ontwikkeling. Dit zijn investeringen in onderzoek en ontwikkeling van nieuwe producten en toekomstgerichte technologieën die geen effect op het leefmilieu hebben of die het negatieve effect op het leefmilieu zoveel mogelijk proberen te beperken. Deze aftrek kan worden gespreid over de afschrijvingsperiode van deze activa. De voorwaarde van een tewerkstelling van minder dan 20 werknemers is hier niet van toepassing.

Om dit milieuvriendelijk karakter van de investering te bewijzen moet een attest worden gevoegd bij de aangifte van de inkomstenbelastingen van het tijdperk waarin de bedoelde bestanddelen zijn aangeschaft of tot stand gebracht. Om van deze aftrek te kunnen genieten, dient het bedrijf bijvoorbeeld een R&D-afdeling te hebben of innovatiesteun te hebben genoten via bijvoorbeeld VLAIO.

Sinds het aanslagjaar 2007 kunnen vennootschappen opteren voor [het belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling](#). Het fiscale voordeel wordt hierbij niet toegekend in de vorm van een aftrek van het fiscale resultaat, maar op de verschuldigde vennootschapsbelasting wordt er een belastingvermindering toegepast. Vennootschappen die kiezen voor dit belastingkrediet kunnen nooit meer de investeringsaftrek toepassen voor octrooien en milieuvriendelijke investeringen in onderzoek en ontwikkeling (zowel de éénmalige als de gespreide).

Een aanvraagformulier tot het verkrijgen van dit attest wordt aangevraagd bij:

Vlaamse overheid
Departement Omgeving
Afdeling Partnerschappen met Besturen en Maatschappij
Koning Albert II-laan 20, bus 8
1000 Brussel
E-mail: attestOenO.omgeving@vlaanderen.be
Website: omgeving.vlaanderen.be/verhoogde-investeringsaftrek-of-belastingkrediet-voor-onderzoek-en-ontwikkeling

*Voor de gespreide aftrek voor milieuvriendelijke investeringen in O&O (de aftrek wordt gespreid over de afschrijvingsperiode van de investeringen) is de voorwaarde van een tewerkstelling van minder dan 20 werknemers niet van toepassing.

Verwerving van Octrooien

Investerings in 2024 (aj 2026)

Natuurlijke personen	14,5%
Kleine vennootschappen	14,5%
Andere vennootschappen	14,5%

Deze aftrek is van toepassing op de 'verwerving' van octrooien. Deze verwerving moet worden gestaafd door:

- een afschrift van het contract op grond waarvan de onderneming het octrooi of het recht tot exploitatie ervan heeft

aangeschaft;

- het bewijs dat het octrooi of het recht tot exploitatie ervan nooit door een andere onderneming voor het uitoefenen van haar beroepswerkzaamheid in België is gebruikt.

Sinds het aanslagjaar 2007 kunnen vennootschappen opteren voor [het belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling](#). Het fiscale voordeel wordt hierbij niet toegekend in de vorm van een aftrek van het fiscale resultaat, maar op de verschuldigde vennootschapsbelasting wordt er een belastingvermindering toegepast. Vennootschappen die kiezen voor dit belastingkrediet kunnen nooit meer de investeringsaftrek toepassen voor octrooien en milieuvriendelijke investeringen in onderzoek en ontwikkeling (zowel de éénmalige als de gespreide).

Vergroening vrachtwagens en tankinfrastructuur

Investerings in 2024 (aj 2026) vrachtwagens en tankinfrastructuur

Natuurlijke personen	30,5%
Kleine vennootschappen	30,5%
Andere vennootschappen	30,5%

Deze verhoogde aftrek geldt voor investeringen in koolstofemissievrije vrachtwagens en tankinfrastructuur voor blauwe, groene of turquoise waterstof en elektrische laadinfrastructuur met betrekking tot koolstofemissievrije vrachtwagens.

Het bedrag van de aftrek wordt beperkt tot € 60 miljoen per belastingplichtige.

Bovendien kan de belastingplichtige deze investeringsaftrek toepassen op voorwaarde dat:

- hij geen achterstallige schulden heeft bij de RSZ;
- hij op de laatste dag van het belastbaar tijdperk waarin de vaste activa zijn verkregen of tot stand gebracht, niet kon worden aangemerkt als een onderneming in moeilijkheden;
- hij geen bevel tot terugvordering heeft uitstaan ingevolge een besluit van de Commissie die een door België verleende steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt heeft verklaard;

Als de aftrek (al dan niet gespreid) hoger is dan de winst of baten van het belastbare tijdperk, wordt het verschil (desgevallend beperkt) overgedragen naar de volgende belastbare tijdperken.

Cumulatie

Er kan voor deze vaste activa geen gewestelijke steun worden aangevraagd, tenzij de gewestelijke steunregeling waarborgt dat de cumulatie van federale en gewestelijke steun niet de maximale drempel en steunintensiteit opgelegd vanuit Europa overschrijdt.

Deze drempelwaarde ligt vast in artikel 36 van de verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014. De steunintensiteit ligt vast in artikel 4, lid 1, s), van dezelfde Verordening.

Bekijk ook de maatregel [Laadpalen: fiscale voordelen](#) en [Emissievrije voertuigen steun](#).

Meer informatie

Meer informatie kan je raadplegen in de [Circulaire over fiscale vergroening van de mobiliteit](#) van de FOD Financiën.

Bevordering van herbruikbare verpakkingen

Investeringsaftrek in 2024 (aj 2026)

Natuurlijke personen	/
Vennootschappen	3% / 3%

Hier geldt steeds een vast percentage van 3%.

Deze investeringsaftrek van 3% kan worden toegepast op investeringen in materiële vaste activa die uitsluitend bestemd zijn voor het verzekeren van het productieproces van herbruikbare verpakkingen van dranken en nijverheidsproducten, zoals vermeld in boek III "Milieutaksen" van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur.

Deze aftrek is eveneens van toepassing op de materiële vaste activa die uitsluitend bestemd zijn voor het verzekeren van de terugname in de verkooppunten, de tussentijdse stockage, de verzending naar de afvuller of een distributiecentrale met het oog op de verdere sortering en reiniging en de sortering en reiniging met het oog op de terugzending naar de respectievelijke afvullers van de hogervermelde herbruikbare verpakkingen.

Om recht te hebben op de investeringsaftrek voor investeringen tot aanmoediging van het hergebruik van verpakkingen, moeten de investeringen voldoen aan de criteria die zijn vastgelegd in [artikel 49bis, KB/WIB 92](#).

Onder productieproces wordt verstaan: het geheel van verrichtingen dat uitsluitend dient om een productiesysteem te installeren, te vervangen, te verbeteren of in stand te houden (zie [artikel 49bis, §1, KB/WIB 92](#)).

Rookafzuig- of verluchtingssystemen

Investeringsaftrek in 2024 (aj 2025)

Natuurlijke personen	14,5%
Kleine vennootschappen	14,5%
Andere vennootschappen	14,5%

Deze investeringsaftrek is specifiek voor horeca-inrichtingen die investeren in een rookafzuigstelsel of een verluchtingstelsel in een rookkamer.

Zeeschepen

Investeringsaftrek in 2024 (aj 2026)

Natuurlijke personen	/
Vennootschappen	30%

Hier geldt een vast percentage van 30%

De investeringsaftrek voor investeringen in zeeschepen die in nieuwe staat zijn verkregen of tweedehandse zeeschepen die voor het eerst in het bezit van een Belgische belastingplichtige komen, is enkel van toepassing op vennootschappen die uitsluitend winst uit zeescheepvaart verkrijgen.

Aanvraagprocedure

Zelfstandigen moeten het formulier 276U (beschikbaar op de [website van FOD Financiën](#)) bij hun aangifte in de personenbelasting voegen.

Vennootschappen moeten het vak 275U in [Biztax](#) invullen als zij hun aangifte in de vennootschapsbelasting indienen.

Daarnaast moet er per categorie van vaste activa een opgave ter beschikking van de administratie worden gehouden die voor elk activum de volgende gegevens vermeldt:

- de datum van de aanschaffing of van de totstandkoming
- de juiste benaming
- de aanschaffings- of beleggingswaarde
- de normale gebruiksduur en de afschrijvingsduur

In voorkomend geval moeten ook de volgende documenten ter beschikking gehouden worden:

- de vereiste afschriften en bewijzen voor de octrooien;
- het vereiste attest voor de energiebesparende investeringen;
- de verschillende vereiste documenten (aanvraag tot erkenning, rechtvaardigende nota, attest van de bevoegde Gewestregering, enz.) voor de milieuvriendelijke investeringen voor onderzoek en ontwikkeling.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

FOD Financiën

Contactcenter

T 02 572 57 57

financien.belgium.be/nl/ondernemingen/vennootschapsbelasting/belastingvoordelen...

Verhoogde fiscale aftrek voor bepaalde kosten

Laatst gewijzigd op 15 jan 2026

Wat houdt de maatregel in

Om ondernemers te ondersteunen voorziet de federale overheid dat bepaalde kosten voor meer dan 100% fiscaal aftrekbaar zijn. Hierbij lichten we er een aantal toe.

1. Bepaalde beveiligingskosten zijn voor zelfstandigen en vrije beroepen voor 120% fiscaal aftrekbaar. Het betreft diensten geleverd door beveiligingsondernemingen, alsook de abonnementskosten voor aansluiting op een vergunde alarmcentrale.
2. Vanaf 1 januari 2026 bestaat er in het kader van de btw voor ondernemers een verplichting om gestructureerde elektronische facturen uit te reiken (B2B). Hierdoor zullen sommige ondernemers moeten investeren in een (nieuw) softwarepakket. Om deze kosten te verminderen voorziet de fiscus een tijdelijke verhoogde kostenaftrek van 120% voor de periodieke abonnementskosten voor de factureringspakketten, evenals de advieskosten die specifiek worden gemaakt voor de voorbereiding of de operationalisering van deze e-facturering. Dit geldt voor zelfstandigen, vrije beroepen en ondernemingen die voldoen aan de fiscale definitie van kleine vennootschap. Deze kostenaftrek geldt voor kosten gemaakt vanaf 1 januari 2024 en dit tot en met 31 december 2027.

Fiscale aftrek voor kosten van beveiligingsdiensten

Bepaalde beveiligingskosten zijn voor zelfstandigen en vrije beroepen voor 120% fiscaal aftrekbaar. Het betreft diensten geleverd door beveiligingsondernemingen, alsook de abonnementskosten voor aansluiting op een vergunde alarmcentrale. Voor de aftrek van deze extra 20% dient wel aan de onaantastbaarheidsvoorwaarde te worden voldaan als het kleine vennootschappen betreft.

Deze maatregel is vanaf aanslagjaar 2021 enkel van toepassing in de personenbelasting en de belasting van niet-inwoners.

Om van deze aftrek te kunnen genieten in de personenbelasting moeten de kosten een beroepskarakter hebben en worden gedaan of gedragen om belastbare inkomsten te verkrijgen of te behouden. Zie artikel [64ter](#) in het WIB 92.

Volgende diensten, geleverd door beveiligings-/bewakingsondernemingen komen in aanmerking:

- abonnementskosten voor de aansluiting op een vergunde alarmcentrale;
- kosten voor het beroep doen op een vergunde bewakingsonderneming voor beveiligd transport (ophalen van plofkoffers);
- kosten voor het gezamenlijk beroep doen op een vergunde bewakingsonderneming door een groep ondernemingen (consortiumbewaking).

Deze beroepskosten kunnen voor 120% worden afgetrokken in plaats van de normale 100%.

Meer informatie kan je ook vinden in de [Commentaar van art. 64ter](#), WIB 92 op Fisconetplus. Hier vind je de commentaar op de wetgeving en eventuele circulaire en rechtspraak.

Fiscale aftrek voor kosten van e-facturatie

Vanaf 1 januari 2026 bestaat er in het kader van de btw voor ondernemers een verplichting om gestructureerde elektronische facturen uit te reiken (B2B). Dat zijn facturen die rechtstreeks tussen de software van beide ondernemingen worden uitgewisseld. De verzending van de gestructureerde elektronische facturen zal dan gebeuren via een decentraal netwerk, genaamd Peppol ([Pan-European Public Procurement On-Line](#)). Als je softwarepakket waarmee je nu factureert nog niet de mogelijkheid biedt om de facturen op de juiste manier te versturen, dan zal je bijkomende kosten moeten maken voor een nieuw softwarepakket.

Om deze kosten te beperken voorziet de fiscus een tijdelijke verhoogde kostenaftrek van 120% voor volgende kosten

(nieuw [Art. 64ter, lid1,1° WIB92](#)):

- de kosten verbonden aan factureringspakketten voor het opstellen, verzenden en ontvangen van elektronische facturen in een gestructureerde vorm die automatische en elektronische verwerking ervan mogelijk maakt in het kader van de verplichtingen opgelegd in de wet van 6 februari 2024. Dit zou volgens de Memorie van toelichting gaan om de periodieke abonnementskosten voor de factureringspakketten, evenals de advieskosten die specifiek worden gemaakt voor de voorbereiding of de operationalisering van de e-facturering;
- het moet gaan om andere kosten dan afschrijvingen.

Deze aftrek kan genoten worden door zelfstandigen, vrije beroepen en ondernemingen die voldoen aan de definitie van kleine vennootschap, in de personen- en de vennootschapsbelasting (Zie [Fiscale definitie](#) op deze VLAIO pagina).

Deze kostenafrek geldt voor kosten gemaakt vanaf 1 januari 2024 (vanaf aanslagjaar 2025 voor boekjaren die ten vroegste beginnen op 1 januari 2024) en dit tot en met 31 december 2027 (buiten werking vanaf aanslagjaar 2029 voor boekjaren die ten vroegste beginnen op 1 januari 2028). Worden wel beoogd: de periodieke abonnementskosten voor de factureringspakketten, evenals de advieskosten die specifiek worden gemaakt voor de voorbereiding of de operationalisering van de verplichtingen.

Voor deze aftrek dient niet aan de onaantastbaarheidsvoorwaarde te worden voldaan in de vennootschapsbelasting en moet dus niet worden geboekt.

De aftrek gebeurt via de verhoging van de begintoestand van de belastbare reserves bij de aangifte in de vennootschapsbelasting. Zelfstandigen verhogen het bedrag van de aftrekbare kost tot 120% bij het invullen van de aftrekbare beroepskosten bij de aangifte in de personenbelasting.

Voor investeringen, die worden afgeschreven op drie jaar is er daarnaast de verdubbelde basisinvesteringsaftrek voor digitale investeringen (zie [Investeringsaftrek](#)). Deze aftrek bedraagt 20% en is ook enkel voor zelfstandigen, vrije beroepen en kleine vennootschappen van toepassing.

Meer informatie:

- de website van FOD Financiën [Gestructureerde elektronische facturen tussen ondernemingen verplicht vanaf 2026](#);
- de website efactuur.belgium.be/nl kan je een lijst met bestaande conforme softwareoplossingen vinden. Je vindt er ook oplossingen die deels gratis of tegen een beperkte kostprijs te gebruiken zijn. Uitleg over de voordelen kan je hier vinden op de pagina [Fiscale stimulansen voor het invoeren van e-facturatie](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie kan je ook vinden in de [Commentaar van art. 64ter](#), WIB 92 op Fisconetplus. Hier vind je de commentaar op de wetgeving en eventuele circulaire en rechtspraak.

FOD Financiën

Contactcenter

T 02 572 57 57

financien.belgium.be

Vrijstelling doorstorting bedrijfsvoorheffing in steunzones

Laatst gewijzigd op 13 mrt 2026

Wat houdt de maatregel in

Kmo's en grote ondernemingen die investeren in een afgebakende steunzone (ook wel 'ontwrichte zone' genoemd) kunnen een vrijstelling van 25% van de doorstorting van bedrijfsvoorheffing bekomen, gedurende een periode van twee jaar per extra arbeidsplaats die als gevolg van deze investering werd gecreëerd en die gedurende ten minste drie jaar (kmo's) of vijf jaar (grote ondernemingen) behouden blijft.

Overheden mogen maatregelen nemen om zones die getroffen worden door zware collectieve ontslagen economisch te ondersteunen. Vlaanderen heeft momenteel vier zones afgebakend (rond Lanaken, Turnhout-Beerse, Machelen-Vilvoorde en Wielsbeke), waardoor de maatregel in het overgrote gedeelte van Vlaanderen van toepassing is.

Het voordeel komt overeen met een besparing van 4% tot 5% op de loonkost en geldt ook als er werkgelegenheid wordt overgenomen als gevolg van investeringen bij overname van een onderneming die anders mogelijk zou verdwijnen.

VLAIO maakte zopas een filmpje waarin de maatregel wordt toegelicht. [Bekijk hier het filmpje.](#)

Wie komt in aanmerking

Het voordeel geldt voor kmo's en in bepaalde gemeenten ook voor grote ondernemingen die in een afgebakende steunzone investeren én nieuwe werkgelegenheid creëren.

Afgebakende steunzones

Sinds 1 november 2024 werden in Vlaanderen vier nieuwe steunzones afgebakend ([zie kaartje](#)). De vier nieuwe steunzones hebben een looptijd van zes jaar en gelden tot 30 oktober 2030. Zij bevatten alle bedrijventerreinen binnen een straal van 40 km rondom Lanaken, Turnhout-Beerse, Machelen-Vilvoorde en Wielsbeke. Ook de incubatoren en businesscenters en enkele gebieden met een brownfieldconvenant in al deze regio's komen in aanmerking voor deze steunmaatregel. Hierdoor omvatten de huidige steunzones quasi geheel Vlaanderen.

Dossiers die ingediend werden in de oude steunzones blijven gewoon doorlopen tot hun voorziene einddatum.

Via de website www.geopunt.be kan je zelf opzoeken of jouw bedrijf gelegen is in één van de steunzones. Je kan op deze kaart inzoomen of ook via de zoekbalk jouw adresgegevens ingeven.

Definitie kmo's en grote ondernemingen

Kmo's hebben in deze gehele zone recht op steun. Opgelet echter! Voor de definitie van kmo hanteert deze wetgeving haar eigen criteria, die voornamelijk gebaseerd zijn op de Europese kmo-definitie, maar waarbij de berekeningsmethode voor bepaling van het zelfstandigheidscriterium rekening houdt met de Belgische fiscale kmo-definitie. Concreet betekent dit:

- dat het criterium tewerkstelling (max. 250 VTE) en het criterium omzet (max. € 50 miljoen) of balanstotaal (max. € 43 miljoen), in ten minste twee van de laatste drie afgesloten belastbare tijdperken niet mogen overschreden worden;
- voor de berekeningsregels inzake zelfstandigheidscriterium, wordt verwezen naar de (nieuwe) federale bepalingen van de fiscale kmo-definitie (artikel 1:24 § 3 tot 6 WVV), wat belangrijk is inzake het bekijken van de samenhang met andere vennootschappen:
 - Voor verbonden ondernemingen (i.c. meerderheidsbelang) dienen de gegevens van tewerkstelling opgeteld te worden en de gegevens van balanstotaal en omzet geconsolideerd te worden;
 - Voor geassocieerde ondernemingen (vanaf 1/5de stemrechten) dienen de gegevens van tewerkstelling, omzet en balanstotaal enkel stroomopwaarts (moederfirma's) opgeteld te worden in relatie tot het percentage van de

stemrechten, dan wel in relatie tot aandelenparticipatie (hoogste van de twee).

- ondernemingen waarvan 25% of meer van het kapitaal of stemrechten in handen is van een overheid, kunnen geen kmo zijn.

Grote ondernemingen komen in principe niet in aanmerking voor deze steunmaatregel (aangezien Europa geen investeringssteun toelaat voor grote ondernemingen), maar in bepaalde gemeenten die door Europa zijn opgenomen op de 'Regionale Steunkaart 2022-2027' laat Europa een uitzondering toe (aangezien het steunvoordeel voor ontwikkeling van achtergebleven gebieden opweegt tegen het concurrentienadeel dat kan berokkend worden door subsidies).

Voor de kmo's zijn er dus geen extra regionale beperkingen omwille van Europese regelgeving, maar voor grote ondernemingen komen enkel vestigingen in volgende gemeenten in aanmerking voor deze steunmaatregel:

- provincie Limburg: Beringen, Bilzen, Dilsen-Stokkem, Genk, Ham, Hechtel-Eksel, Heers, Hoeselt, Houthalen-Helchteren, Lanaken, Leopoldsburg, Lommel, Lummen, Maasmechelen, Oudsbergen, Pelt, Tessenderlo, Tongeren, Zutendaal;
- provincie Oost-Vlaanderen: Geraardsbergen, Ninove, Ronse;
- provincie West-Vlaanderen: Middelkerke, Oostende, Diksmuide.

Op Geopunt worden de steunzones in die betreffende gemeenten in rode kleur afgebakend.

Bijkomende voorwaarden

Ondernemingen komen enkel in aanmerking als ze bijkomende arbeidsplaatsen creëren op een vestiging die in de afgebakende zone is gelegen. Daarnaast moet er een duidelijke link zijn tussen enerzijds de investering en de betrokken vestiging en anderzijds de extra jobs en de betrokken vestiging.

Als de investering wordt gerealiseerd ('geactiveerd' op de balans) bij een andere firma dan degene die de extra tewerkstelling zal realiseren, dan moeten deze bedrijven deel uitmaken van dezelfde groep van ondernemingen.

Ondernemingen mogen niet in een wco-procedure zitten ('wet op de continuïteit van ondernemingen') en komen ook niet in aanmerking als ten gevolge van geleden verlies, het netto actief is gedaald tot minder dan de helft van het vast gedeelte van het maatschappelijk kapitaal.

Enkele sectoren worden uitgesloten: visserij- en aquacultuur en productie van landbouwproducten. Voor grote ondernemingen gelden er ook uitsluitingen voor de ijzer- en staalsector, synthetische vezels industrie, kolenindustrie, scheepsbouw, vervoerssector en daarmee verband houdende infrastructuur en de energieproductie, -distributie en energie-infrastructuur.

Vzw's die aan alle voorwaarden voldoen komen in aanmerking op voorwaarde dat zij vallen onder de CAO-wetgeving en de paritaire comités ([wet van 5 december 1968](#)).

Als tijdens de periode van toepassing van deze steunmaatregel de exploitatie van de investering wordt overgedragen aan een andere vennootschap (bijvoorbeeld ingevolge een fusie, splitsing, ...), dan kan de steun toch verder worden toegepast door de andere entiteit mits het volgend formulier 'vooraf' wordt overgemaakt aan FOD Financiën: [formulier in te vullen in het geval de exploitatie van de investering wordt overgedragen aan een andere vennootschap](#).

Wat komt in aanmerking

Om in aanmerking te komen moeten de investeringen in materiële of immateriële vaste activa, verband houden met:

- de oprichting van een nieuwe inrichting;
- de uitbreiding van capaciteit van een bestaande inrichting (dit geldt niet voor grote bedrijven);
- de diversificatie van de productie naar producten die voordien niet werden vervaardigd (voor grote bedrijven in de regionale steunkaart wordt dit vermeld als: 'diversificatie van de activiteit van een inrichting, op voorwaarde dat de nieuwe activiteit niet dezelfde is als, of vergelijkbaar is met de activiteit die voordien werd uitgeoefend');
- een fundamentele verandering in het totale productieproces van bestaande bedrijven (dit geldt niet voor grote bedrijven);

- de overname van materiële of immateriële vaste activa van een (niet-geassocieerde) derde-werkgever wegens sluiting, gerechtelijke reorganisatie of faillissement (alle arbeidsplaatsen worden als nieuw beschouwd).

Omvang steun

De steun bestaat uit een tijdelijke vrijstelling van het doorstorten van 25% bedrijfsvoorheffing op de bezoldigingen die betrekking hebben op nieuw gecreëerde arbeidsplaatsen:

- die ontstaan ten gevolge van een investering;
- die het totaal aantal werknemers verhoogt t.o.v. het gemiddeld aantal werknemers over 12 maanden voorafgaand aan de indiening van de steunaanvraag;
- die ingevuld worden na indiening van de steunaanvraag en binnen 36 maanden na de voltooiingsdatum van de investering;
- die uitbetaald worden binnen de twee jaar vanaf het ogenblik van invulling van de nieuwe arbeidsplaats.

Ter indicatie kan onderstaande berekening dienen, waarbij een bediende in dienst wordt genomen, die voltijds is tewerkgesteld, gehuwd is met een partner met beroepsinkomsten, geen personen ten laste heeft en recht heeft op vakantiegeld en een eindejaarspremie ter waarde van één maandwedge:

Brutoloon per maand	€ 2.000	€ 3.000	€ 4.000
Totaal steunbedrag over 24 maanden (incl. vakantiegeld en premie)	€ 3.006,85	€ 5.734,14	€ 8.736,24

De vrijstelling is per investering beperkt tot maximum € 7,5 miljoen.

Wat met uitzendkrachten

Ook als je voor invulling van de extra arbeidsplaatsen beroep doet op uitzendkrachten, kan dit fiscaal voordeel worden toegepast.

Het is dan wel noodzakelijk dat er, voorafgaand aan de start van de uitzendarbeid, een aanvullend formulier wordt ingediend door het uitzendkantoor ([formulier voor ondernemingen die erkend zijn voor uitzendarbeid](#)). Op die manier kan het uitzendkantoor de vermindering van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing toepassen tijdens het uitzendcontract en kan de onderneming ook nadien, bij eventuele indienstneming van deze werknemer, het voordeel verder toepassen. Zowel de onderneming als het uitzendkantoor zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het leveren van bewijs van deze tewerkstelling.

Cumulatie

Deze steun kan worden gecumuleerd met het systeem van ploegen- en nachtpremies, met het systeem van de gedeeltelijke vrijstelling in de vorm van een algemene structurele lastenverlaging (IPA-korting) en met de vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing voor startende ondernemingen, maar niet met andere vrijstellingen van doorstorting van bedrijfsvoorheffing (overwerk, onderzoekers, sportbeoefenaars, koopvaardij-, bagger- en sleepvaartsector, zeevisserij).

Deze steun kan sinds 1 april 2024 niet meer gecumuleerd worden met investeringssteun onder de vorm van [Strategische Transformatiesteun](#).

Aanvraagprocedure

De aanvraag voor deze tegemoetkoming moet ingediend worden uiterlijk binnen de drie maanden na voltooiing van de investering, maar steeds vooraleer de extra werknemers in dienst komen ([aanvraagformulier](#)).

Ben je een kmo dan moet je [artikel 275⁸](#) aanvinken. Ben je een grote ondernemingen dan [artikel 275⁹](#).

Het aanvraagformulier kan per mail verzonden worden naar de documentatiedienst van FOD Financiën (kmo.aalst.bv@minfin.fed.be). Dit (mail)adres kan je ook terugvinden op de eerste pagina in het aanvraagformulier. Vrij snel na de indiening stuurt deze dienst een ontvankelijkheidsmail, waarna de maatregel mag worden toegepast (aangeraden wordt om deze mail ook te bezorgen aan jouw sociaal secretariaat).

De vrijstelling wordt definitief nadat aangetoond wordt dat de nieuwe arbeidsplaats gedurende ten minste drie jaar behouden is gebleven (voor grote ondernemingen wordt de termijn bepaald op vijf jaar).

De vrijstelling zal niet verleend worden als de timing van de verwachte voltooiing van de investering met zes maanden overschreden wordt, of als niet wordt aangetoond dat de nieuw gecreëerde arbeidsplaatsen betrekking hebben op de investering.

Het is dan ook belangrijk om een goede keuze te maken i.v.m. de indieningsdatum van de aanvraag.

Procedure definitieve verwerving vrijstelling

De onderneming geniet dit fiscaal voordeel vanaf de aanvang van de nieuwe arbeidsplaats gedurende twee jaar. De vrijstelling wordt echter pas definitief verworven, nadat de werkgever (of het uitzendkantoor) na afloop van de termijn van drie (kmo) of vijf jaar (grote onderneming) heeft aangetoond dat de nieuwe arbeidsplaatsen gedurende deze termijn behouden zijn gebleven.

Het bewijs hiervan wordt geleverd door een ingevuld formulier toe te voegen bij de aangifte in de vennootschapsbelasting, rechtspersonenbelasting of belasting van niet inwoners/vennootschappen, van het aanslagjaar dat betrekking heeft op het tijdperk waarin de minimale houdperiode van de arbeidsplaats is verstreken:

- Voor kmo's: formulier 274APT-8: Vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing in het kader van investeringen verricht in een inrichting gelegen in een steunzone - Behoud van de nieuwe gecreëerde arbeidsplaatsen;
- Voor grote ondernemingen: formulier 274APT-9: Vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing in het kader van investeringen verricht in een inrichting gelegen in een steunzone - Behoud van de nieuwe gecreëerde arbeidsplaatsen (nog niet beschikbaar).

Deze formulieren zijn te vinden op de [website van FOD Financiën](#).

Een kmo die haar boekhouding voert per kalenderjaar heeft in 2022 bijvoorbeeld aanwervingen uitgevoerd in het kader van deze steunmaatregel. Om het behoud van deze arbeidsplaatsen aan te tonen, moet het bovenvermelde formulier worden toegevoegd bij de aangifte in de vennootschapsbelasting van aanslagjaar 2026.

Als de voorziene arbeidsplaatsen gespreid over meerdere jaren werden ingevuld: per aanslagjaar (vanaf moment dat eerste bijlage moet worden toegevoegd) moet dan ook voor de volgende aanslagjaren bekeken worden voor welke arbeidsplaatsen de bewijsperiode voorbij is.

Als een werknemer die op een nieuw gecreëerde arbeidsplaats tewerkgesteld werd, vervangen wordt door een andere werknemer, loopt de gunstperiode van twee jaar door. Er is geen schorsing van de tussenperiode waarin de werkgever nog geen vervanging heeft gevonden.

Als de werkgever de nieuw gecreëerde arbeidsplaats niet gedurende de minimale tewerkstellingstermijn kan behouden, dient er een corrigerende aangifte te worden ingediend.

Meer informatie hierover kan je terugvinden in de [FAQ – Tijdelijke en gedeeltelijke vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing – Nieuwe arbeidsplaatsen creëren in een steunzone](#) (rubriek 28, 29 en volgende) in Fisconetplus.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Meer informatie (alsook het aanvraagformulier) kan teruggevonden worden in de rubriek "[Investeren in een steunzone](#)" op de website financien.belgium.be/nl/ondernemingen/personeel_en_loon (>Bedrijfsvoorheffing (Meer) > Vrijstellingen (Meer)).

Voor meer informatie kan je contact opnemen met jouw sociaal secretariaat, de bedrijfsadviseurs van VLAIO of met de diensten van FOD Financiën.

FOD Financiën

Contactcenter

T 02 572 57 57

financien.belgium.be/nl/ondernemingen/personeel_en_loon/bedrijfsvoorheffing/vrijstellingen

Tax Shelter voor startende ondernemingen

Laatst gewijzigd op 14 aug 2025

Wat houdt de maatregel in

Particulieren kunnen een belastingvermindering bekomen in de personenbelasting van 30 of 45% indien zij rechtstreeks nieuwe aandelen verwerven van een startende vennootschap (maximum vier jaar oud) of via een crowdfundingplatform (rechtstreeks of onrechtstreeks via een financieringsvehikel).

Ook indien zij onrechtstreeks deze aandelen verwerven is een belastingvermindering van 30% mogelijk: via nieuwe rechten van deelneming op naam in een openbaar startersfonds of private startersprivak, die op hun beurt investeren in aandelen van startende vennootschappen.

Een kleine vennootschap kan via deze fiscale maatregel maximaal € 500.000 ophalen. Deze maatregel werd uitgebreid met de [Tax Shelter voor scale ups](#), gericht op groei-bedrijven van minstens vier jaar oud. De investeerders kunnen maximum € 100.000 per persoon en per jaar via deze Tax shelter en de Tax shelter voor start ups investeren.

Wie komt in aanmerking als investeerder

Wie komt in aanmerking

De investeerder is een rijksinwoner (onderworpen aan de personenbelasting) of een niet-rijksinwoner (onderworpen aan en gereguleerd in de belasting van niet-inwoners, natuurlijke personen).

Ook de familieleden van de oprichters en de werknemers van de onderneming kunnen dit fiscaal voordeel verkrijgen als ze in de startende onderneming investeren.

Wie is uitgesloten als investeerder

Deze maatregel kan in principe geen voordeel geven aan bedrijfsleiders voor de investeringen in de vennootschap waarin zij rechtstreeks of onrechtstreeks hun activiteit van bedrijfsleider uitoefenen.

Rechtstreekse bedrijfsleider

Zoals bedoeld in artikel 32, eerste lid van het WIB 92: Bezoldigingen van bedrijfsleiders worden hierbij gedefinieerd als alle beloningen verleend of toegekend aan een natuurlijk persoon die:

- een opdracht als bestuurder, zaakvoerder, vereffenaar of gelijksoortige functies uitoefent;
- in de vennootschap een leidende functie of een leidende werkzaamheid van dagelijks bestuur, van commerciële, financiële of technische aard, uitoefent buiten een arbeidsovereenkomst.

Deze uitsluiting wordt in eerste instantie beoordeeld op het ogenblik van de kapitaalbreng. Na de inbreng mag de investeerder wel bedrijfsleider worden van de vennootschap waarin hij de kapitaalbreng heeft gedaan, op voorwaarde dat hij daarvoor geen vergoeding krijgt. Deze voorwaarde geldt vanaf aanslagjaar 2019. Wanneer deze voorwaarde niet wordt nageleefd gedurende de 48 maanden volgend op de volstorting van de aandelen van de vennootschap, zal een belastingvermeerdering worden toegepast. Die vermeerdering komt overeen met een gedeeltelijke terugname van de voorheen verleende belastingvermindering.

Onrechtstreekse bedrijfsleider

Dit is een persoon die een functie van bedrijfsleider uitoefent:

- als vaste vertegenwoordiger van een andere vennootschap;
- door tussenkomst van een andere vennootschap (aannemings- of lastgevingsovereenkomst) waarvan deze personen aandeelhouders zijn.

Vanaf aanslagjaar 2020 is deze uitsluiting niet enkel van toepassing op het ogenblik van de kapitaalbreng, maar ook

gedurende 48 maanden volgend op de volstorting van de aandelen van de vennootschap. Er is geen uitzondering voorzien voor de onbezoldigde bedrijfsleiders. Deze zijn dus steeds uitgesloten.

Is deze informatie nog niet duidelijk? Bekijk dan de voorbeelden in 2.2 Hoe evolueerde de uitsluiting van bedrijfsleiders in de tijd? in de [Circulaire 2020/C/75](#).

Drempels

De investeerder kan maximum € 100.000 per belastbaar tijdperk investeren via de "Tax shelter voor start ups én scale ups" samen.

De belastingvermindering geldt niet voor het gedeelte van de investering waarmee de investerende belastingplichtige meer dan 30% zou verwerven in de vennootschap. Als de voormelde drempel van 30% wordt overschreden, wordt de belastingvermindering beperkt tot een investering ten belope van de eerste 30%. De berekening van die vertegenwoordiging van 30 % moet gebeuren op basis van het aantal aandelen die het kapitaal vertegenwoordigen. In geval van een kapitaalverhoging, gebeurt de berekening in functie van de toestand na de kapitaalverhoging.

Meer informatie over de berekening van deze vertegenwoordiging kan je terugvinden in 6.1 Welke grenzen zijn bepaald voor de investeringen in de [Circulaire 2020/C/75](#).

Wie komt in aanmerking als begunstigde vennootschap

Definitie startende vennootschap

De investering moet gebeuren naar aanleiding van de oprichting van de vennootschap of naar aanleiding van een kapitaalverhoging binnen de vier jaar na de oprichting ervan. Het gaat in beide gevallen om vennootschappen die ten vroegste op 1 januari 2013 werden opgericht. Een vennootschap wordt geacht te zijn opgericht:

- op datum van de neerlegging van de oprichtingsakte ter griffie van de ondernemingsrechtbank;
- of op datum van een gelijkaardige registratieformaliteit in een andere lidstaat van de EER (Europese Economische Ruimte).

Wanneer de activiteit van de vennootschap bestaat uit de voortzetting van een werkzaamheid die voorheen werd uitgeoefend door een natuurlijke persoon of een andere rechtspersoon, wordt de vennootschap geacht te zijn opgericht op het ogenblik van de eerste inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) door die natuurlijke persoon, respectievelijk van de neerlegging van de oprichtingsakte van die andere rechtspersoon ter griffie van de ondernemingsrechtbank of van het vervullen van een gelijkaardige registratieformaliteit door die natuurlijke persoon of andere rechtspersoon in een andere lidstaat van de EER. (Zie ook 3.1. Wat betekent 'startende'? in de '[Circulaire 2020/C/75](#)').

De datum van de inschrijving op de kapitaalverhoging is bepalend voor de berekening van de 4 jaar, niet de datum van de effectieve storting.

Definitie microvennootschap en kleine vennootschap

Voor het aanslagjaar dat verbonden is met het belastbaar tijdperk waarin de kapitaalinbreng wordt gedaan, moet het gaan om een microvennootschap (zoals gedefinieerd in artikel 1:25 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen) of een kleine vennootschap (die op overeenkomstige wijze moet beantwoorden aan de criteria opgenomen in artikel 1:24, §§ 1 tot 6, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen). Dit houdt in dat voor het laatst afgesloten boekjaar niet meer dan één van volgende criteria wordt overschreden:

	microvennootschap	kleine vennootschap
jaargemiddelde personeelsbestand	10	50
jaaromzet, excl. btw	€ 900.000	€ 11.250.000
balanstotaal	€ 450.000	€ 6.000.000

Wanneer meer dan één van de criteria wordt overschreden of niet meer wordt overschreden, heeft dit slechts gevolgen wanneer dit zich in twee opeenvolgende boekjaren voordoet. De gevolgen gaan dan in vanaf het daaropvolgende boekjaar.

In het geval van verbonden vennootschappen, moeten de criteria inzake omzet en balanstotaal op geconsolideerde (gegroepeerde) basis worden berekend. Wat het criterium personeelsbestand betreft, wordt het aantal werknemers opgeteld dat door elk van de betrokken verbonden vennootschappen jaarlijks gemiddeld wordt tewerkgesteld. Wanneer er boekhoudkundig geen consolidatie wordt opgemaakt, kan men kiezen voor een alternatieve consolidatie (verhoging van de drempels met 20%).

Een vennootschap die haar activiteit start, en dus niet beschikt over deze cijfers, moet de criteria bij het begin van het boekjaar te goeder trouw schatten.

Andere voorwaarden

Deze maatregel richt zich tot kleine vennootschappen die gelijktijdig aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Het moet gaan om een binnenlandse vennootschap of een vennootschap uit de EER die in België over een 'Belgische inrichting' beschikt. De vennootschap mag ten vroegste op 1 januari 2013 zijn opgericht.
- De vennootschap mag niet opgericht zijn in het kader van een fusie of splitsing van vennootschappen. In die gevallen gaat het immers niet om een startende vennootschap.
- De vennootschap moet voldoen aan de definitie van een kleine vennootschap (zie hoger).
- De vennootschap mag geen beleggings-, thesaurie- of financieringsvennootschap zijn (voor een definitie zie [Commentaar van art. 2, WIB 92](#))*.
- De vennootschap mag geen 'vastgoedvennootschap' zijn*.
- De vennootschap mag niet zijn opgericht met het oog op het afsluiten van management- of bestuurdersovereenkomsten of haar voornaamste bron van inkomsten halen uit management- of bestuurdersovereenkomsten*.
- De vennootschap is niet beursgenoteerd.
- De vennootschap mag, in het verleden nog geen kapitaalvermindering hebben doorgevoerd, behoudens de kapitaalverminderingen ter aanzuivering van een geleden verlies of om een reserve te vormen tot dekking van een voorzienbaar verlies, of dividenden hebben uitgekeerd.
- De vennootschap maakt niet het voorwerp uit van een collectieve insolventieprocedure of bevindt zich niet in de voorwaarden van een collectieve insolventieprocedure.
- De vennootschap mag de ontvangen sommen niet gebruiken voor de uitkering van dividenden of de aankoop van aandelen, noch voor het verstrekken van leningen*.
- De vennootschap mag na de storting van de sommen door de belastingplichtige niet meer dan € 500.000 fiscaal aangemoedigde inbrengen ontvangen hebben tijdens haar bestaan. Dit bedrag wordt niet geïndexeerd.

*Aan volgende voorwaarden moet de vennootschap voldoen gedurende 48 maanden volgend op de volstorting van de aandelen. Als deze voorwaarden niet langer vervuld zijn tijdens deze periode zal de belastingvermindering gedeeltelijk worden teruggenomen.

Meer details over deze voorwaarden zijn terug te vinden in de [Circulaire 2020/C/75](#).

Er zijn geen beperkingen naar activiteitensector waarin de vennootschap actief is.

Vzw's zijn in beginsel niet onderworpen aan de vennootschapsbelasting en komen dus niet in aanmerking voor deze maatregel. Coöperatieve vennootschappen kunnen aanspraak maken op deze maatregel als aan alle voorwaarden wordt voldaan (zie Circulaire).

Drempel

De vennootschap mag na de storting van de sommen door de investeerders niet meer dan € 500.000 fiscaal aangemoedigde inbrengen hebben ontvangen tijdens haar bestaan. Deze fiscaal aangemoedigde inbrengen omvatten desgevallend de uitgiftepremies die werden betaald.

Bijkomende voorwaarden

- De maatregel heeft steeds betrekking op nieuwe aandelen uitgegeven:
 - naar aanleiding van de oprichting van de startende vennootschap;
 - of naar aanleiding van een kapitaalverhoging binnen de vier jaar na de oprichting van de vennootschap.
- Het moet gaan om aandelen op naam, ingeschreven in het aandeelhoudersregister gehouden door de startende vennootschap.
- Die aandelen moeten een fractie vertegenwoordigen van het kapitaal van de startende vennootschap.
- Zij moeten in geld zijn betaald. Inbrengen in natura zijn uitgesloten.
- De aandelen moeten volledig volstort zijn, d.w.z. volledig betaald, naar aanleiding van de oprichting van de vennootschap of de kapitaalverhoging.
- In het geval van een kapitaalverhoging met uitgiftepremie, is de belastingvermindering van toepassing op het bedrag dat werd geïnvesteerd in de betrokken aandelen, uitgiftepremie inbegrepen.
- De verworven aandelen of beleggingsinstrumenten dienen aangehouden te worden gedurende de vier belastbare tijdperken die volgen op de investering.

Investeren in aandelen van een startende vennootschap

Voor een directe investering in aandelen van een startende vennootschap bedraagt de belastingvermindering:

- 30% van het geïnvesteerde bedrag in kleine vennootschappen;
- 45% van het geïnvesteerde bedrag in microvennootschappen.

De belastingvermindering kan genoten worden voor het aanslagjaar dat betrekking heeft op het inkomstenjaar waarin de investering is gebeurd. De belastingvermindering is niet terugbetaalbaar (geen belastingkrediet) noch overdraagbaar.

Investeren via erkende crowdfundingplatformen (incl. special purpose vehicle)

Omvang steun

Voor een investering in aandelen via een erkend crowdfundingplatform of de investering in een nieuw beleggingsinstrument uitgegeven door een financieringsvehikel (dat wordt opgezet door een erkend crowdfundingplatform bedraagt de belastingvermindering eveneens:

- 30% van het geïnvesteerde bedrag in kleine vennootschappen;
- 45% van het geïnvesteerde bedrag in micro-vennootschappen.

De belastingvermindering kan genoten worden voor het aanslagjaar dat betrekking heeft op het inkomstenjaar waarin de investering is gebeurd. De belastingvermindering is niet terugbetaalbaar noch overdraagbaar.

Crowdfunding en special purpose vehicle

Bij crowdfunding wordt een beroep gedaan op het grote publiek om gelden in te zamelen voor de financiering van specifieke projecten, doorgaans via een interactieve website (een platform).

Investeerders kunnen rechtstreeks investeren in een onderneming op een crowdfundingplatform maar ook onrechtstreeks

via een special purpose vehicle.

Meer informatie op de website van VLAIO [Financiering > Mogelijke financieringsbronnen > Crowdfunding](#).

Vergunde crowdfundingplatformen

Zowel de rechtstreekse investeringen op een crowdfundingplatform als de investeringen via een financieringsvehikel moeten gebeuren op een vergund crowdfundingplatform dat voldoet aan bepaalde voorwaarden opgelegd door FSMA (de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten). Voor meer info zie [Reglementair kader](#) op de website van VLAIO [Financiering > Mogelijke financieringsbronnen > Crowdfunding](#).

Momenteel zijn dit de platformen die een Nederlandstalige site aanbieden en zich richten op projecten in het Vlaams Gewest en waar deze maatregel kan worden toegepast: [Spreds](#) en [LITA.co](#).

Investeren via een openbaar startersfonds

Omvang steun

Voor een investering via een openbaar startersfonds bedraagt de belastingvermindering 30% van het geïnvesteerde bedrag. Dit openbaar startersfonds zal de ontvangen sommen investeren in nieuwe aandelen van startende vennootschappen.

Voor deze investeringen zal de belastingvermindering van toepassing zijn in het aanslagjaar dat volgt op het jaar waarin het startersfonds zijn beleggingsverplichting heeft bereikt. Ook hier geldt dat de belastingvermindering niet terugbetaalbaar is noch overdraagbaar.

De inschrijving moet gebeuren met inbrengen in geld.

Definitie openbaar startersfonds

Een openbaar startersfonds is een alternatieve instelling voor collectieve belegging (afgekort AICB) die moet worden opgericht in de vorm van een openbare beleggingsvennootschap met een vast aantal rechten van deelneming die investeert in bepaalde beleggingen. Zij staan onder het toezicht van de FSMA die een lijst van deze openbare startersfondsen zal publiceren. Zie www.fsma.be/nl/instellingen-voor-collectieve-belegging-icb (Openbare instellingen voor collectieve belegging naar Belgisch recht - lijst 2). Momenteel bevat deze lijst nog geen Belgische openbare startersfondsen.

Investeren via een private startersprivak

Omvang steun

Voor een investering via een private startersprivak bedraagt de belastingvermindering 30% van het geïnvesteerde bedrag. Deze private startersprivak zal de ontvangen sommen investeren in nieuwe aandelen van startende vennootschappen.

Voor deze investeringen zal de belastingvermindering van toepassing zijn in het aanslagjaar dat volgt op het jaar waarin de private startersprivak zijn beleggingsverplichting heeft bereikt. Ook hier geldt dat de belastingvermindering niet terugbetaalbaar is noch overdraagbaar.

Definitie private startersprivak

De private startersprivak is een private AICB die moet worden opgericht in de vorm van een beleggingsvennootschap met een vast aantal rechten van deelneming. Zij staan niet onder het toezicht van FSMA, maar moeten zich inschrijven bij FOD Financiën. Meer informatie over de erkenning en een lijst van erkenningen kan je raadplegen op de website van [FOD Financiën](#). Momenteel is [Torus Capital](#) actief als private startersprivak.

Aanvraagprocedure

Fiscale attesten van de startende vennootschap of van de intermediaire beleggingsinstelling

Om te kunnen genieten van de belastingvermindering moeten er jaarlijks documenten worden bezorgd aan de investeerder. Een afschrift hiervan moet via elektronische weg worden bezorgd aan de Administratie.

Investing in nieuwe aandelen van startende vennootschappen, al dan niet uitgegeven via een crowdfundingplatform, en investering in nieuwe beleggingsinstrumenten uitgegeven door een financieringsvehikel

- een document voor het jaar van verwerving van de aandelen van de startende vennootschap (al dan niet via een crowdfundingplatform) of van de nieuwe beleggingsinstrumenten waarin wordt bevestigd dat de startende vennootschap aan alle voorwaarden voldoet;
- een document voor elk van de vier jaren volgend op het jaar waarvoor de belastingvermindering wordt verleend waarin wordt bevestigd dat:
 - de aandelen of beleggingsinstrumenten nog steeds in het bezit zijn van de investeerder op 31 december van het belastbaar tijdperk;
 - de startende vennootschap nog steeds voldoet aan bepaalde voorwaarden;
- een document voor het jaar van vervreemding van de aandelen of beleggingsinstrumenten indien de investeerder ze vervreemdt binnen de 48 maanden na de verwerving ervan.

De startende vennootschap of het financieringsvehikel moet de belastingplichtige deze documenten bezorgen vóór 31 maart van het jaar dat volgt op het jaar van de verwerving van de volledig volstorte aandelen of de nieuwe beleggingsinstrumenten en van de vier daaropvolgende jaren.

Investing in rechten van deelneming in een openbaar startersfonds of een private startersprivak

- een document voor het belastbaar tijdperk waarin de datum van 31 december valt waarop aan de investeringsvoorwaarden is voldaan (= jaar waarvoor de belastingvermindering wordt toegekend);
- een document voor elk van de vier jaren volgend op het jaar waarvoor de belastingvermindering wordt verleend;
- een document voor het jaar van vervreemding van de rechten van deelneming als ze worden vervreemd binnen de periode van 48 maanden na het einde van het belastbaar tijdperk waarvoor de belastingvermindering wordt toegekend.

Het openbaar startersfonds of de private startersprivak moet deze documenten bezorgen aan de belastingplichtige vóór 31 maart van het jaar dat volgt op het belastbare tijdperk waarin de datum van 31 december valt waarop het openbaar startersfonds of de private startersprivak aan de investeringsvoorwaarden voldoet (= jaar waarvoor de vermindering wordt toegekend) en van de vier daaropvolgende jaren.

Meer informatie over de inhoud van deze documenten kan je terugvinden bij [7.2 Wat moeten de verantwoordingsstukken vermelden? in de Circulaire 2020/C/75](#).

Een kopie van deze attesten moet tevens elektronisch worden bezorgd aan de administratie. Dit gebeurt via de toepassing Belcotax-on-web. Deze toepassing is toegankelijk via het adres: finances.belgium.be/nl/E-services/Belcotaxonweb.

KMO Centrum Brussel II – Documentatiecentrum – Bedrijfsvoorheffing
Kruidtuinlaan 50, bus 3406
1000 Brussel
Tel.: 0257 529 90
Kmo.bv.bru2.prp.pme@minfin.fed.be

Aangifte in de belastingen

De investeerder vermeld in vak X, II. van zijn aangifte het bedrag dat recht geeft op de vermindering (dit bedrag staat duidelijk vermeld op het fiscaal attest dat werd ontvangen van de vennootschap):

- Voor betalingen die recht geven op de belastingvermindering van 30% voor het verwerven van nieuwe aandelen van startende ondernemingen: code 1318/2318.
- Voor betalingen die recht geven op de belastingvermindering van 45% voor het verwerven van nieuwe aandelen van startende ondernemingen: code 1320/2320.

Cumulatie

Deze maatregel is niet van toepassing op aandelenparticipaties die reeds genieten van het [Vriendenaandeel](#).

Voor eenzelfde uitgave mag er ook geen cumul zijn met volgende fiscale voordelen:

- de belastingvermindering voor de verwerving van werkgeversaandelen;
- de belastingvermindering voor uitgaven voor een ontwikkelingsfonds.

Terugname van de belastingvermindering

In welke situaties

Wanneer bepaalde voorwaarden niet worden gerespecteerd tijdens de termijn van 48 maanden, zal de fiscus bij de investeerder een belastingvermeerdering toepassen. Deze (gedeeltelijke) terugname van de belastingvermindering is mogelijk in 5 gevallen. Meer informatie en voorbeelden kan je raadplegen in 6.5. In welke gevallen is een belastingvermeerdering mogelijk? in de [Circulaire 2020/C/75](#).

Niet bij faling

Deze terugname geldt niet bij faling van de vennootschap. Dit wordt verduidelijkt in het eerste geval 'A. De investeerder behoudt zijn investering niet gedurende 48 maanden' in de rubriek 6.5:

Wanneer de investeerder voor één van de vier belastbare tijdperken die volgen op het belastbaar tijdperk waarvoor de vermindering is verleend, niet kan aantonen dat hij de aandelen of beleggingsinstrumenten nog in zijn bezit heeft, en de datum van overdracht onbekend is, zal er worden van uitgegaan dat hij ze op 1 januari van dat jaar heeft vervreemd.

Onder 'overdragen' moet ook worden verstaan: de sluiting van de vereffening van de vennootschap waarin werd geïnvesteerd, van het financieringsvehikel, het openbaar startersfonds of de private startersprivak.

Wanneer de sluiting van de vereffening het gevolg is van de faillietverklaring van de vennootschap waarin werd geïnvesteerd, moet niet meer worden voldaan aan de voorwaarde van behoud van de investering vanaf het belastbare tijdperk waarin die sluiting van de vereffening ten gevolge van faillietverklaring heeft plaats gevonden.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Bijkomende informatie over deze maatregel kan je terugvinden op [de website van Financiën](#) (zie particulieren > belastingvoordelen > Tax Shelter – Investeren in een startende onderneming).

Meer informatie over dit fiscaal voordeel, met als juridische basis [artikel 145[^]26, WIB 92](#) kan je ook vinden in:

- de [Circulaire 2020/C/75 over de belastingvermindering Tax shelter voor startende ondernemingen \(vennootschappen\)](#), aangevuld met de [Circulaire 2022/C/53 over de belastingvermindering tax shelter voor startende vennootschappen \(start-ups\) of groeibedrijven \(scale-ups\) – Verdubbeling van het maximumbedrag dat de vennootschappen mogen ontvangen](#);
- of gebundeld in de ComIB92, [Commentaar van art. 145[^]26, WIB 92](#) in de databank Fisconetplus.

FOD Financiën publiceerde ook een documentatiemap [Tax Shelter](#). Wie zich wil verdiepen in het onderwerp kan er o.m. de wetgeving, rechtspraak en rulings gebundeld terugvinden over o.m. deze tax shelter regeling.

FOD Financiën

Contactcenter

T 02 572 57 57

fin.belgium.be/nl/particulieren/belastingvoordelen/investeren-start-up-scale-up...

Tax Shelter voor scale ups (groeibedrijven)

Laatst gewijzigd op 19 dec 2025

Wat houdt de maatregel in

Particulieren kunnen een belastingvermindering bekomen in de personenbelasting van 25% als zij, rechtstreeks of via een crowdfundingplatform, nieuwe aandelen verwerven van een groeibedrijf. Dit is een kleine vennootschap van minstens vier en maximum tien jaar oud, met minstens tien voltijdse werknemers die gedurende de twee voorgaande boekjaren een groei realiseerde van minimum 10% per jaar in werkgelegenheid en/of omzet.

Met deze maatregel wil de federale overheid scale-ups ondersteunen die nood hebben aan kapitaal voor de financiering van hun groei.

Een kleine vennootschap kan via deze fiscale maatregel maximaal € 1 miljoen ophalen. Dit bedrag moet wel worden verminderd met het bedrag dat eventueel werd opgehaald via de [Tax shelter voor startende ondernemingen](#). De investeerders kunnen maximum € 100.000 per persoon en per jaar via deze Tax shelter en de Tax shelter voor start-ups investeren.

Wie komt in aanmerking als investeerder

Wie komt in aanmerking

De investeerder is een rijksinwoner (onderworpen aan de personenbelasting) of een niet-rijksinwoner (onderworpen aan en geregulariseerd in de belasting van niet-inwoners, natuurlijke personen).

Zowel de familieleden van de oprichters als de werknemers van de onderneming kunnen dit fiscaal voordeel verkrijgen als ze in de onderneming investeren.

Wie is uitgesloten als investeerder

Deze maatregel kan in principe geen voordeel geven aan bedrijfsleiders voor de investeringen in de vennootschap waarin zij rechtstreeks of onrechtstreeks hun activiteit van bedrijfsleider uitoefenen.

Rechtstreekse bedrijfsleider

Zoals bedoeld in artikel 32, eerste lid van het WIB 92: Bezoldigingen van bedrijfsleiders worden hierbij gedefinieerd als alle beloningen verleend of toegekend aan een natuurlijk persoon die:

- een opdracht als bestuurder, zaakvoerder, vereffenaar of gelijksoortige functies uitoefent;
- in de vennootschap een leidende functie of een leidende werkzaamheid van dagelijks bestuur, van commerciële, financiële of technische aard, uitoefent buiten een arbeidsovereenkomst.

Deze uitsluiting wordt in eerste instantie beoordeeld op het ogenblik van de kapitaalinbreng. Na de inbreng mag de investeerder wel bedrijfsleider worden van de vennootschap waarin hij de kapitaalinbreng heeft gedaan, op voorwaarde dat hij daarvoor geen vergoeding krijgt. Deze voorwaarde geldt vanaf aanslagjaar 2019. Wanneer deze voorwaarde niet wordt nageleefd gedurende de 48 maanden volgend op de volstorting van de aandelen van de vennootschap, zal een belastingvermeerdering worden toegepast. Die vermeerdering komt overeen met een gedeeltelijke terugname van de voorheen verleende belastingvermindering.

Onrechtstreekse bedrijfsleider

Dit is een persoon die een functie van bedrijfsleider uitoefent:

- als vaste vertegenwoordiger van een andere vennootschap;
- door tussenkomst van een andere vennootschap (aannemings- of lastgevingsovereenkomst) waarvan deze personen aandeelhouders zijn.

Vanaf aanslagjaar 2020 is deze uitsluiting niet enkel van toepassing op het ogenblik van de kapitaalbreng, maar ook gedurende 48 maanden volgend op de volstorting van de aandelen van de vennootschap. Er is geen uitzondering voorzien voor de onbezoldigde bedrijfsleiders. Deze zijn dus steeds uitgesloten.

Informatie over de uitsluiting van bedrijfsleiders kan je terugvinden in [Circulaire 2019/C/57 over de belastingvermindering Tax shelter voor groeibedrijven \(scale-up\) – uitsluiting bedrijfsleiders](#) op MyMinFin.

Drempels

De investeerder kan maximum € 100.000 per jaar via de "Tax shelter voor start ups én scale ups" samen investeren.

De belastingvermindering geldt niet voor het gedeelte van de investering waarmee de investerende belastingplichtige meer dan 30% zou verwerven in de vennootschap. Als de voormelde drempel van 30% wordt overschreden, wordt de belastingvermindering beperkt tot een investering ten belope van de eerste 30%.

Wie komt in aanmerking als begunstigde onderneming

Definitie groeibedrijf

De investering moet gebeuren naar aanleiding van een **kapitaalverhoging** gedurende het vijfde, zesde, zevende, achtste, negende of tiende jaar na de oprichting ervan. De onderneming wordt geacht te zijn opgericht:

- op datum van de neerlegging van de oprichtingsakte ter griffie van de ondernemingsrechtbank;
- of op datum van een gelijkaardige registratieformaliteit in een andere lidstaat van de EER (Europese Economische Ruimte).

Wanneer de activiteit van de onderneming bestaat uit de voortzetting van een werkzaamheid die voorheen werd uitgeoefend door een natuurlijke persoon of een andere rechtspersoon, wordt de vennootschap geacht te zijn opgericht op het ogenblik van de eerste inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) door die natuurlijke persoon, respectievelijk van de neerlegging van de oprichtingsakte van die andere rechtspersoon ter griffie van de ondernemingsrechtbank of van het vervullen van een gelijkaardige registratieformaliteit door die natuurlijke persoon of andere rechtspersoon in een andere lidstaat van de EER.

(De datum van de inschrijving op de kapitaalverhoging is bepalend voor de berekening, niet de datum van de effectieve storting.)

Het groeibedrijf stelt ten minste tien **voltijdse equivalenten** te werk, krachtens arbeidsovereenkomsten. Hieraan moet worden voldaan gedurende de 12 maanden volgend op de volstorting van de aandelen van de vennootschap.

Daarnaast moet over de laatste twee aanslagjaren voorafgaand aan de volstorting van de aandelen het groeibedrijf aantonen dat er **groei** is. Hierbij moet worden voldaan aan één van volgende voorwaarden:

- de jaaromzet van de onderneming is gemiddeld met ten minste 10% per aanslagjaar gestegen;
- of het aantal voltijdse equivalenten die de onderneming krachtens arbeidsovereenkomsten tewerkstelt, is gemiddeld met ten minste 10% per aanslagjaar gestegen.

Kleine vennootschap

Voor het aanslagjaar dat verbonden is met het belastbaar tijdperk waarin de kapitaalbreng wordt gedaan, moet het gaan om een kleine vennootschap (die op overeenkomstige wijze moet beantwoorden aan artikel 1:24, §§ 1 tot 6, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen) die voor het laatst afgesloten boekjaar, niet meer dan één van volgende criteria overschrijdt:

kleine vennootschap

jaargemiddelde personeelsbestand	50
jaaromzet, excl. btw	€ 11.250.000
balanstotaal	€ 6.000.000

Wanneer meer dan één van de criteria worden overschreden of niet meer worden overschreden, heeft dit slechts gevolgen wanneer dit zich in twee opeenvolgende boekjaren voordoet. De gevolgen gaan dan in vanaf het daaropvolgende boekjaar. Opgelet! Hiervan wordt éénmalig afgeweken. Zie [Fiscale definitie op deze pagina](#).

In het geval van verbonden vennootschappen, moeten de criteria inzake omzet en balanstotaal op geconsolideerde (gegroepeerde) basis worden berekend. Wat het criterium personeelsbestand betreft, wordt het aantal werknemers opgeteld dat door elk van de betrokken verbonden vennootschappen jaarlijks gemiddeld wordt tewerkgesteld. Wanneer er boekhoudkundig geen consolidatie wordt opgemaakt, kan men kiezen voor een alternatieve consolidatie (verhoging van de drempels met 20%).

Andere voorwaarden

Deze maatregel richt zich tot kleine vennootschappen die gelijktijdig aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Het moet gaan om een binnenlandse vennootschap of een vennootschap uit de EER die in België over een 'Belgische inrichting' beschikt.
- De vennootschap moet voldoen aan de definitie van een kleine vennootschap (zie hoger).
- De vennootschap stelt ten minste tien voltijdse equivalenten te werk (zie hoger).
- De vennootschap moet een groei kunnen aantonen (zie hoger).
- De vennootschap mag niet opgericht zijn in het kader van een fusie of splitsing van vennootschappen.
- De vennootschap mag geen beleggings-, thesaurie- of financieringsvennootschap zijn*.
- De vennootschap mag geen 'vastgoedvennootschap' zijn*.
- De vennootschap mag niet zijn opgericht met het oog op het afsluiten van management- of bestuurdersovereenkomsten of haar voornaamste bron van inkomsten halen uit management- of bestuurdersovereenkomsten*.
- De vennootschap is niet beursgenoteerd.
- De vennootschap mag, in het verleden, nog geen kapitaalvermindering hebben doorgevoerd, behoudens de kapitaalverminderingen ter aanzuivering van een geleden verlies of om een reserve te vormen tot dekking van een voorzienbaar verlies, of dividenden hebben uitgekeerd.
- De vennootschap maakt niet het voorwerp uit van een collectieve insolventieprocedure of bevindt zich niet in de voorwaarden van een collectieve insolventieprocedure.
- De vennootschap mag de ontvangen sommen niet gebruiken voor de uitkering van dividenden of de aankoop van aandelen, noch voor het verstrekken van leningen*.
- De vennootschap mag na de storting van de sommen door de belastingplichtige niet meer dan € 1 miljoen fiscaal aangemoedigde inbrengen ontvangen hebben tijdens haar bestaan. Dit bedrag wordt verminderd met het werkelijke ontvangen bedrag via de toepassing van de Tax shelter voor startende vennootschappen.

*Aan volgende voorwaarden moet de vennootschap voldoen gedurende 48 maanden volgend op de volstorting van de aandelen. Als deze voorwaarden niet langer vervuld zijn tijdens deze periode zal de belastingvermindering gedeeltelijk worden teruggenomen.

Er zijn geen beperkingen naar activiteitssector waarin de vennootschap actief is.

Meer informatie kan je terugvinden in de '[Circulaire 2018/C/111 over de belastingvermindering Tax shelter voor groeibedrijven \(scale-up\)](#)' op MyMinfin.

Investeren in aandelen van een groei bedrijf

Omvang steun

Voor een directe investering in aandelen van een groei bedrijf bedraagt de belastingvermindering 25% van het geïnvesteerde bedrag.

De belastingvermindering kan genoten worden voor het aanslagjaar dat betrekking heeft op het inkomstenjaar waarin de investering is gebeurd. De belastingvermindering is niet terugbetaalbaar (het is geen belastingkrediet) en ook niet overdraagbaar.

Investeren via erkende crowdfundingplatformen (incl. special purpose vehicle)

Omvang steun

De belastingvermindering is in dit geval gelijk aan 25% van het in aanmerking te nemen bedrag, na aftrek:

- van eventueel de vergoeding voor de intermediaire rol van het financieringsvehikel;
- van eventuele andere verbonden kosten.

De belastingvermindering kan genoten worden voor het aanslagjaar dat betrekking heeft op het inkomstenjaar waarin de investering is gebeurd. De belastingvermindering is niet terugbetaalbaar (het is geen belastingkrediet) en ook niet overdraagbaar.

Crowdfunding en special purpose vehicle

Bij crowdfunding wordt een beroep gedaan op het grote publiek om gelden in te zamelen voor de financiering van specifieke projecten, doorgaans via een interactieve website (een platform).

Investeerders kunnen rechtstreeks investeren in een onderneming op een crowdfundingplatform, maar ook onrechtstreeks via een special purpose vehicle.

Meer info op de website van VLAIO [Financiering > Mogelijke financieringsbronnen > Crowdfunding](#).

Vergunde crowdfundingplatformen

Zowel de rechtstreekse investeringen op een crowdfundingplatform als de investeringen via een financieringsvehikel moeten gebeuren op een vergund crowdfundingplatform dat voldoet aan bepaalde voorwaarden opgelegd door FSMA (de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten). Voor meer info zie [Reglementair kader](#) op de website van VLAIO [Financiering > Mogelijke financieringsbronnen > Crowdfunding](#).

Momenteel zijn dit de platformen die een Nederlandstalige site aanbieden en zich richten op projecten in het Vlaams Gewest en waar deze maatregel kan worden toegepast: [Spreeds](#) en [LITA.co](#).

Bijkomende voorwaarden

- De maatregel heeft steeds betrekking op nieuwe aandelen uitgegeven naar aanleiding van een kapitaalverhoging gedurende het vijfde tot en met het tiende jaar na oprichting.
- Het moet gaan om aandelen op naam, ingeschreven in het aandeelhoudersregister gehouden door de vennootschap.
- Die aandelen moeten een fractie vertegenwoordigen van het kapitaal van de vennootschap. Zij moeten in geld zijn betaald. Inbrengen in natura zijn uitgesloten. De aandelen moeten volledig volstort zijn.
- De verworven aandelen of beleggingsinstrumenten dienen aangehouden te worden gedurende de vier belastbare tijdperken die volgen op de investering.
- Wanneer de belastingplichtige zijn fiscale woonplaats tijdens een kalenderjaar overbrengt van België naar een andere staat of omgekeerd, wordt het maximumbedrag van € 100.000 dat in aanmerking komt voor de vermindering, geprorateerd.

Aanvraagprocedure

Fiscale attesten van de vennootschap of het financieringsvehikel

Om te kunnen genieten van de belastingvermindering moeten er vanaf aanslagjaar 2020 door het groeibedrijf of het financieringsvehikel aan de belastingplichtige/investeerder volgende documenten worden bezorgd vóór 31 maart (en een afschrift ervan langs elektronische weg aan de Administratie):

- voor het jaar van verwerving van de aandelen of beleggingsinstrumenten moet een document worden bezorgd met o.m. de vermelding van het bedrag dat recht geeft op de belastingvermindering en de bevestiging dat de kleine vennootschap (het groeibedrijf) voldoet aan alle gestelde voorwaarden (geen vastgoedvennootschap zijn, enz);
- voor het volgende jaar moet een document worden bezorgd waarin wordt bevestigd dat de vennootschap "ten minste tien voltijdse equivalenten te werk stelt, krachtens arbeidsovereenkomsten";
- voor elk van de vier volgende jaren (volgend op de verwerving) moet een document worden bezorgd waarin wordt bevestigd dat:
 - de aandelen of beleggingsinstrumenten nog steeds in het bezit zijn van de investeerder op 31 december van het belastbaar tijdperk,
 - en dat de vennootschap nog steeds voldoet aan bepaalde van de voormelde voorwaarden;
- voor het jaar van vroegtijdige vervreemding van de aandelen of beleggingsinstrumenten moet een document worden bezorgd met vermelding van het "aantal nog niet verlopen maanden van de houdtermijn dat in aanmerking komt voor de berekening van de terugname van de vermindering".

Meer informatie over de verschillende bewijsstukken kan je terugvinden in punt VI van de [Circulaire 2018/C/111](#).

De voorgestelde modelattesten kan je vinden op de website van de FOD Financiën >[Tax Shelter scale-up - kleine groeibedrijven](#).

Aangifte in de belastingen

De investeerder vermeldt in vak X, II. van zijn aangifte het bedrag dat recht geeft op de vermindering (dit bedrag staat duidelijk vermeld op het fiscaal attest dat werd ontvangen van de vennootschap):

- Voor betalingen die recht geven op de belastingvermindering van 25% voor het verwerven van nieuwe aandelen van groeibedrijven: code 1334/2334.

Cumulatie

Deze maatregel is niet van toepassing op aandelenparticipaties die reeds genieten van het [Vriendenaandeel](#).

Voor eenzelfde uitgave mag er ook geen cumul zijn met volgende fiscale voordelen:

- de belastingvermindering voor de verwerving van werkgeversaandelen;
- de belastingvermindering voor uitgaven voor een ontwikkelingsfonds.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Meer informatie over dit fiscaal voordeel, met als juridische basis [artikel 145[^]27, WIB 92](#) kan je o.m. terugvinden in

- de [Circulaire 2018/C/111 over de belastingvermindering Tax shelter voor groeibedrijven \(scale-up\)](#) en de [Circulaire 2022/C/53 over de belastingvermindering tax shelter voor startende vennootschappen \(start-ups\) of groeibedrijven \(scale-ups\) – Verdubbeling van het maximumbedrag dat de vennootschappen mogen ontvangen](#);

- of gebundeld in de ComIB92, [Commentaar van art. 145^27, WIB 92](#) in de databank Fisconetplus.

FOD Financiën publiceerde ook een documentatiemap [Tax Shelter](#). Wie zich wil verdiepen in het onderwerp kan er o.m. de wetgeving, rechtspraak en rulings gebundeld terugvinden over o.m. deze tax shelter regeling.

FOD Financiën

T 02 572 57 57

fin.belgium.be/nl/particulieren/belastingvoordelen/investeren-start-up-scale-up...

Vrijstelling van roerende voorheffing op interesten van leningen (crowdlending)

Laatst gewijzigd op 21 jan 2026

Wat houdt de maatregel in

Een kredietgever die een lening aangaat ter financiering van een crowdfundingproject van een startende onderneming op [een door de FSMA erkend crowdfundingplatform](#), kan genieten van een vrijstelling van roerende voorheffing op de interesten van de leningen ten belope van de eerste schijf van € 9.965 per jaar (basisbedrag). Door jaarlijkse indexering bedraagt dit € 16.270 voor aanslagjaar 2025 tot en met aanslagjaar 2030.

Eenmanszaken kunnen geen kredietnemer zijn.

De federale regering heeft de jaarlijkse indexering van deze maatregel op het niveau van het aanslagjaar 2025 bevroren en dit tot en met het aanslagjaar 2030. Meer informatie kan je terugvinden in de [Circulaire 2026/C/6 over de bevroering van de indexering van fiscale uitgaven](#).

Wie komt in aanmerking

Kredietnemer

De kredietnemer (begunstigde onderneming) mag maximum 48 maanden ingeschreven zijn in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) of in een gelijkaardig register in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte (EER). Bovendien dient de kredietnemer te beantwoorden aan de definitie van kleine vennootschap (die op overeenkomstige wijze moet beantwoorden aan de criteria opgenomen in artikel 1:24, §§ 1 tot 6, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen). Dit houdt in dat voor het laatst afgesloten boekjaar niet meer dan één van volgende criteria wordt overschreden:

- jaargemiddelde van het personeelsbestand: 50 werknemers;
- jaaromzet, exclusief btw: € 11.250.000;
- balanstotaal: € 6.000.000;

Opgelet! Deze definitie is van toepassing op boekjaren vanaf 1 januari 2024. Meer informatie over de oude en nieuwe definitie en de uitgestelde werking kan je vinden op de [VLAIO-pagina Kmo-definitie? Verschil Europese en fiscale definitie > Fiscale definitie](#).

Wanneer meer dan één van de criteria worden overschreden of niet meer worden overschreden, heeft dit slechts gevolgen wanneer dit zich in twee opeenvolgende boekjaren voordoet. De gevolgen gaan dan in vanaf het daaropvolgende boekjaar.

In het geval van verbonden vennootschappen, moeten de criteria inzake omzet en balanstotaal op geconsolideerde (gegroepeerde) basis worden berekend. Wat het criterium personeelsbestand betreft, wordt het aantal werknemers opgeteld dat door elk van de betrokken verbonden vennootschappen jaarlijks gemiddeld wordt tewerkgesteld.

Wanneer er boekhoudkundig geen consolidatie wordt opgemaakt, kan men kiezen voor een alternatieve consolidatie (verhoging van de drempels met 20%).

Een vennootschap die zijn activiteit start, en dus niet beschikt over deze cijfers, moet de criteria bij het begin van het boekjaar te goeder trouw schatten.

Opgelet: eenmanszaken kunnen geen kredietnemer zijn.

Vzw's komen voor deze maatregel enkel in aanmerking als ze onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting.

Kredietgever

De kredietgever is een natuurlijk persoon, inwoner of niet-inwoner, die deze lening voor minimaal vier jaar afsluit buiten zijn beroepswerkzaamheid.

Wat komt in aanmerking

Om in aanmerking te komen voor dit fiscaal voordeel moet de kredietgever voldoen aan bepaalde voorwaarden:

- de lening is afgesloten op basis van een jaarlijks te betalen interestvoet en moet een minimale looptijd van vier jaar hebben;
- de lening is ten gunste van een startende onderneming (bedrijf dat ten hoogste 48 maanden is ingeschreven in de KBO);
- de lening kan niet worden afgesloten met het oog op de herfinanciering van een andere lening;
- de lening moet afgesloten worden op een crowdfundingplatform dat door de FSMA is vergund als crowdfundingdienstverlener (zie rubriek Erkende crowdfundingplatformen).

Het moet gaan om nieuwe leningen die de financiering van nieuwe initiatieven beogen. De herfinancieringsleningen worden niet in aanmerking genomen.

Omvang steun

Op de intresten die jaarlijks worden ontvangen uit deze leningen (van minimaal vier jaar) moet geen roerende voorheffing worden betaald op de eerste schijf van € 16.270 (aj. 2025-2030). Normaal bedraagt deze roerende voorheffing 30%.

Aanvraagprocedure

De belastingplichtigen die onderworpen zijn aan de personenbelasting moeten in hun hoedanigheid van kredietgever, in hun jaarlijkse aangifte in de inkomstenbelastingen melding maken van het aantal leningen die ze hebben afgesloten in het kader van deze maatregel.

Enkel de interesten met betrekking tot de eerste schijf van € 16.270 (aj. 2025-2030) die door de belastingplichtige wordt uitgeleend, zijn gedurende een periode van vier jaar vrijgesteld. Bijgevolg, wanneer een belastingplichtige (in voorkomend geval, globaal) een hoger bedrag heeft uitgeleend, moet hij dat excedent vermelden in zijn aangifte, behalve wanneer de roerende voorheffing door de kredietnemer werd ingehouden op dat gedeelte.

De startende ondernemingen moeten vanaf het jaar dat volgt op het jaar waarin de beoogde lening werd afgesloten, jaarlijks vóór 31 maart een document opstellen dat:

- het bedrag vermeldt van de gedurende het vorige jaar betaalde interesten;
- bevestigt of de onderneming al dan niet gedurende het volledige voorafgaande jaar of, als de lening in de loop van het voorafgaande jaar werd afgesloten, gedurende het volledige gedeelte van dat jaar vanaf de datum waarop de lening werd afgesloten, voldeed aan bepaalde voorwaarden.

Dit document moet vóór 31 maart van elk jaar vanaf het jaar dat volgt op het jaar waarin de beoogde lening werd afgesloten worden bezorgd aan de kredietgever en een afschrift moet hiervan worden bezorgd aan de Administratie. Vanaf 1 januari 2020 kan dit afschrift nog enkel elektronisch worden bezorgd aan de taxatiedienst waarvan de kredietnemer afhangt.

De kredietgever moet zijn exemplaar van de bedoelde documenten ter beschikking houden van de Administratie en, in voorkomend geval, voorleggen.

Meer informatie hierover kan je terugvinden in de [Circulaire 2017/C/17 betreffende de vrijstelling van interesten van bepaalde leningen afgesloten via een crowdfundingplatform](#), alsook het 1e Addendum [Circulaire 2018/C/24](#) en het [2de Addendum Circulaire 2022/C/8](#) in de [Fisconetplus databank](#).

Erkende crowdfundingplatformen

Crowdfundingplatformen die financiële crowdfunding aanbieden moeten beschikken over een vergunning als 'crowdfundingdienstverlener'. Voor meer informatie zie [Mogelijke financieringsbronnen: Crowdfunding](#) > Reglementair kader voor Crowdfunding.

Momenteel zijn dit de platformen die een Nederlandstalige site aanbieden, zich richten op projecten in het Vlaams Gewest en waar deze maatregel kan worden toegepast: [Bolero Crowdfunding](#), [Ecco Nova](#), [Horeca Crowdfunding België](#), [Lookandfin](#), [LITA.co](#), [Spreds](#) en [WinWinner](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie over dit fiscaal voordeel, met als juridische basis [artikel 21, eerste lid, 13°, WIB 92°](#) kan je ook vinden in de 'Circulaire 2017/C/17 betreffende de vrijstelling van interesten van bepaalde leningen afgesloten via een crowdfundingplatform' en de [Commentaar van art. 21, WIB 92](#) in de databank [Fisconetplus](#). De bevrozing van de indexering kan je vinden in de [Circulaire 2026/C/6 over de bevrozing van de indexering van fiscale uitgaven](#).

FOD Financiën

Contactcenter

T 02 572 57 57

financien.belgium.be

Waarborgregeling boven 2,25 miljoen euro (Gigarant)

Laatst gewijzigd op 15 apr 2025

Wat houdt de maatregel in

De Vlaamse overheid kan via PMV marktconforme waarborgen van meer dan € 2,25 miljoen verstrekken voor de financiering (kredieten, leasing, factoring,...) aan ondernemingen. Daarmee is ze complementair met de [Waarborgregeling tot 2,25 miljoen euro](#).

Deze marktconforme waarborgen worden verstrekt via Gigarant nv, een Special Purpose Vehicle van de Vlaamse overheid.

Onder bepaalde omstandigheden kan, naast het verlenen van de waarborg, ook worden geïnvesteerd in de onderneming.

Wie komt in aanmerking

PMV kan deze waarborg toekennen aan kleine, middelgrote en grote ondernemingen die aan volgende voorwaarden voldoen:

- een goed onderbouwd businessplan kunnen voorleggen;
- bij voorkeur groei- of investeringsplannen hebben;
- de onderliggende financiering draagt bij tot het economisch weefsel in Vlaanderen;
- geen onderneming in moeilijkheden zijn volgens de richtlijnen van de Europese Commissie.

Wat kan wel en niet worden gewaarborgd

Alle courante kredietvormen in euro (investeringskredieten, werkkapitaalfinancieringen, langetermijnkredieten, bankgaranties, leasings, factorings, overnamekredieten...) komen in aanmerking.

Zowel bestaande als nieuwe kredieten kunnen gewaarborgd worden.

De middelen mogen niet worden aangewend om rechtstreeks of onrechtstreeks, een vergoeding te betalen aan de aandeelhouders of het management (tenzij op basis van bestaande marktconforme overeenkomsten) van de onderneming.

Omvang en voorwaarden van de waarborg

De waarborg moet voldoen aan volgende voorwaarden:

- bedraagt altijd meer dan € 2,25 miljoen;
- kan maximaal 80% van de onderliggende financiering bedragen;
- heeft een looptijd van maximaal 8 jaar (onder bepaalde voorwaarden tot 15 jaar);
- geniet enkel van de zakelijke en persoonlijke zekerheden die de bank vestigt voor het gewaarborgde krediet.

In ruil voor de waarborg:

- betaalt de onderneming periodiek, bij het begin van elke nieuwe periode, een marktconforme waarborgpremie;
- maakt PMV met de onderneming afspraken over werkgelegenheid in Vlaanderen.

Berekening premie

De waarborgpremie, die minstens jaarlijks dient te worden betaald door de ondernemer bij aanvang van elke nieuwe periode, is marktconform. De rating van het dossier (toegekend door de bank) en de zekerheidsstructuur bepalen mee de

hoogte van het premiepercentage.

PMV kan investeren

Gigarant kan ondernemingen ondersteunen door niet alleen borg te staan voor externe financiering, maar ook door (mee) te investeren in deze ondernemingen. Dit kan gebeuren middels kapitaalparticipaties of door het verstrekken van leningen, waaronder gewone, achtergestelde of mezzanine-leningen.

De focus ligt hierbij op ondernemingen die voor een turnaround of een strategische transitie staan (fase waarin zij hun activiteiten strategisch willen omvormen). PMV kan deze ondernemingen niet enkel bijstaan door middel van een waarborg voor hun externe financiering, maar kan ook co-investeren met private investeerders. Dergelijke investering wordt voor nieuwe dossiers qua grootteorde beperkt tot maximaal een vierde van de gevraagde waarborg.

Aanvraagprocedure

De aanvraag kan ingediend worden door de bank of de onderneming, of beide samen.

PMV zal de financiële instelling en de onderneming op de hoogte brengen zodra de waarborgaanvraag ontvankelijk is verklaard.

Het team staat ter beschikking voor vrijblijvend overleg of kan, indien een onderneming daarom vraagt of nood aan heeft, als neutrale partij de onderneming vrijblijvend adviseren bij de structurering van het dossier.

Overige waarborgen

Het is ook mogelijk om:

- waarborgen af te leveren aan banken op non disclosed-basis ter dekking van kredietportefeuilles van kwalitatieve kredietdossiers van kmo's en grote ondernemingen;
- een tweede verliesbufferwaarborg af te leveren aan financieringsfondsen voor lange termijnkredietverlening aan kmo's en grote ondernemingen en aan fondsen voor semi-publieke infrastructuurinvesteringen in zorg, huisvesting, onderwijs of PPS-projecten. Dit zou deze financieringsfondsen moeten toelaten om externe investeerders aan boord te halen.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

De financiële instellingen en ondernemingen wordt aangeraden om alvorens een aanvraagdossier in te dienen in overleg te treden met het PMV-team. Op die manier is de onderneming goed geïnformeerd over het waarborgmechanisme en kan de aanvraag zo optimaal mogelijk worden opgesteld.

Je kan de rechtstreeks contactgegevens van het Gigarant team terugvinden op de onderstaande webpagina van PMV.

PMV

T 02 229 52 30

gigarant@pmv.eu

pmv.eu/product/gigarant

Belastingkrediet

Laatst gewijzigd op 7 jan 2026

Wat houdt de maatregel in

Ondernemers met een eenmanszaak die hun eigen vermogen verhogen, kunnen hiervoor een 'belastingkrediet voor eigen middelen' krijgen. Dit belastingkrediet wordt verrekend met de verschuldigde personenbelasting en het eventuele saldo is terugbetaalbaar. Het wordt berekend op de aangroei van het eigen vermogen in vergelijking met het hoogste bedrag op het einde van één van de drie voorgaande belastbare tijdperken.

Het tarief van het belastingkrediet bedraagt 20%, met een maximum van € 7.500.

De [Wet houdende diverse bepalingen \(1\)](#) werd gepubliceerd op 30 december 2025. Hierdoor treden deze wijzigingen in werking vanaf aanslagjaar 2026:

1. Om zelfstandigen extra te ondersteunen voorziet de federale regering een verdubbeling van deze incentive voor eigen middelen naar 20%.

2. Ook het maximumbedrag van € 3.750 wordt verdubbeld naar € 7.500.

Er werd hierover ook de [Circulaire 2026/C/5 over het belastingkrediet voor de aangroei van eigen middelen](#) door de fiscus gepubliceerd.

Wie komt in aanmerking

Enkel de volgende natuurlijke personen komen in aanmerking voor dit belastingkrediet:

- de uitbaters van een commerciële, industriële of landbouwonderneming;
- beoefenaars van een vrij beroep of andere winstgevende activiteit;
- belastingplichtigen onder een forfaitair stelsel.

Zowel zelfstandigen in hoofd- als bijberoep komen in aanmerking.

Omvang steun

Het belastingkrediet wordt berekend op de aangroei van het eigen vermogen in vergelijking met het hoogste bedrag op het einde van één van de drie voorgaande belastbare tijdperken.

Deze aangroei is het verschil tussen de fiscale waarde van de beroepsinvesteringen (de aanschaffings- of beleggingswaarde verminderd met de voorheen aangenomen waardeverminderingen en afschrijvingen) en de schulden op meer dan 1 jaar.

Er is sprake van een aangroei wanneer de eigen middelen van het jaar hoger zijn dan het hoogste bedrag aan eigen middelen in de drie vorige jaren.

Hierop wordt het belastingkrediet berekend van 20% met een maximum van € 7.500.

Meer informatie kan je terugvinden in de toelichting bij het document opgave 276 J, dat je moet invullen (zie rubriek Aanvraagprocedure).

Sinds het inkomstenjaar 2014 is het belastingkrediet een terugbetaalbaar krediet geworden. Als het belastingkrediet meer bedraagt dan de personenbelasting waarmee het verrekenbaar is, dan stort de fiscus het niet-verrekenende deel op de rekening van de zelfstandige.

Aanvraagprocedure

Om van dit voordeel te genieten moet de belastingplichtige bij de belastingaangifte voor het aanslagjaar waarvoor de verrekening wordt gevraagd de volgende documenten toevoegen:

- een ingevulde, gedagtekende en ondertekende opgave 276 J (dit formulier kan je terugvinden op de website financien.belgium.be/nl/experten_partners/economische-beroepen/pb-formulieren).
- een attest waarin het sociaal verzekeringsfonds bevestigt dat hij in orde is met de betaling van de sociale zekerheidsbijdragen.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Voor meer informatie (circulaires, parlementaire vragen, enz.) kan je op Fisconetplus de Commentaar op het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 raadplegen: ([Commentaar van art. 289bis, WIB 92](#)).

FOD Financiën

Contactcenter

T 02 572 57 57

financien.belgium.be

Europese financieringsmogelijkheden voor ondernemingen

Laatst gewijzigd op 26 sep 2025

Wat houdt de maatregel in

Om de toegang tot financiering voor ondernemingen (incl. vzw's met economische activiteit) te vergemakkelijken heeft Europa een aantal financiële instrumenten ontwikkeld (leningen, waarborgen en risicokapitaal).

De Europese financiering wordt doorgaans verstrekt door de EIB-groep, bestaande uit de Europese Investeringsbank (EIB) en het Europees Investeringsfonds (EIF). Er wordt vooral indirecte ondersteuning verstrekt, via financiële tussenpersonen, maar ook soms rechtstreekse financiering aan o.m. ondernemingen.

InvestEU is het Europese investerings- en financieringsprogramma voor de periode 2021 tot 2027.

Onlangs lanceerde de EIB-Groep het [TechEU-platform](#), dat snelle toegang tot financiering biedt voor Europese start-ups, scale-ups en innovatieve ondernemingen. Het doel is om tussen 2025 en 2027 € 70 miljard beschikbaar te stellen via leningen, garanties, aandelenkapitaal en adviesdiensten. Het bredere doel is om € 250 miljard aan investeringen te mobiliseren en jaarlijks 1.000 innovatieve ondernemingen te ondersteunen. Cleantech is de eerste focus, met een geplande investering van € 18 miljard. Andere sectoren zijn onder meer AI, gezondheidstechnologie, defensie, ruimtevaart en kritieke grondstoffen. Het platform biedt ook begeleiding voor wie zich voorbereidt op een beursgang. Op het platform kan je ook een [Investment Readiness Checker](#) vinden, een digitale tool waarmee bedrijven in sectoren zoals cleantech, life sciences en digitale technologieën hun financieringspotentieel bij de EIB kunnen evalueren.

Europese Investeringsbank (EIB)

De EIB is de financiële instelling voor lange termijn financiering van de Europese Unie (EU).

De dienstverlening van EIB bestaat voornamelijk in het verstrekken van leningen aan ondernemingen en instellingen, maar zij verstrekt ook garanties, microfinanciering, risicokapitaal, enz. De andere diensten zijn 'blending' (samenvoeging van EU-subsidies met EIB en andere financiële instrumenten) en advisering.

De EIB is zowel binnen als buiten de Europese Unie actief. Bij de financiering ligt de focus op innovatie en vaardigheden, financiering voor kmo's, milieu en klimaat alsook infrastructuur.

Buiten de EU verleent de EIB ook financiële ondersteuning bij de uitvoering van het EU-beleid voor ontwikkelingssamenwerking.

Hierbij een overzicht van de belangrijkste producten voor ondernemingen.

Kredieten via erkende commerciële banken

De EIB verstrekt onrechtstreekse leningen en kredietrisicogaranties:

- aan o.m. micro-ondernemingen, kmo's en grote ondernemingen;
- voor materiële, immateriële investeringen, werkkapitaal, enz;
- via lokale financiële erkende tussenpersonen;
- voor een bedrag van maximum € 12,5 miljoen;
- de kredietvoorwaarden (looptijd, bedrag, enz) verschillen van bank tot bank;
- de bijkomende EIB financiering moet wel leiden tot een voordeel voor de onderneming (vb. rentekorting) en de bank moet de klant hierover informeren;
- het is aan de bemiddelende partnerbank om te beslissen of de onderneming al dan niet in aanmerking komt voor een krediet.

Voor meer informatie zie www.eib.org/en/products/loans/sme-mid-caps/index.

Leningen aan de private sector

De EIB kan rechtstreekse leningen verstrekken:

- aan o.m. grote ondernemingen en mid-cap ondernemingen;
- voor projecten in bepaalde domeinen (innovatie, infrastructuur, klimaat en duurzaamheid, cohesie, ontwikkeling, ...)
- meestal voor projecten van minimum € 25 miljoen (hiervan kan worden afgeweken).

Voor meer informatie zie www.eib.org/en/products/loans/private-sector/index.

Risicokapitaalfinanciering

De EIB kan rechtstreeks risicokapitaal verstrekken:

- in de vorm van venture debt (quasi-eigen vermogen);
- aan innovatieve kmo's en mid-cap ondernemingen met projecten (commerciële fase) in de EU;
- voor investeringen in bepaalde domeinen (life science en biotech, deep tech en IT, cleantech);
- voor een bedrag van € 5 tot 50 miljoen.

Meer informatie hierover op www.eib.org/en/products/equity/venture-debt/index.

Daarnaast verstrekt zij ook financiële middelen aan risicokapitaalfondsen actief in bepaalde segmenten. Meer informatie hierover kan je vinden op www.eib.org/en/products/equity/investment-funds/index.

Europees Investeringsfonds (EIF)

Het EIF tracht de toegang tot financiering te vergemakkelijken voor kmo's en werkt hiervoor o.m. samen met erkende financiële tussenpersonen. Het EIF ontwikkelt, promoot en beheert een aantal risicokapitaal- en schuldfinancieringsinstrumenten. Het EIF voorziet ook een aantal risicokapitaal- en schuldfinancieringsinstrumenten ter ondersteuning van de financiële instellingen die zich richten tot microkredieten.

Een overzicht van de instrumenten kan je raadplegen onderaan deze pagina www.eif.org/what_we_do/index.htm.

InvestEU programma

InvestEU is het nieuwe Europese investerings- en financieringsprogramma voor de periode 2021 tot 2027. Het InvestEU-programma brengt een hele reeks Europese financieringsinstrumenten die momenteel beschikbaar zijn onder één dak bijeen alsook het succesvolle model van het investeringsplan voor Europa (Europees Fonds voor Strategische Investerings - EFSI). Met InvestEU zal de Commissie investeringen, innovatie en de schepping van banen verder stimuleren. Het bestaat uit:

- Het [InvestEU-fonds](#) mobiliseert publieke en particuliere investeringen aan de hand van verschillende financieringsinstrumenten. De steun wordt verleend in de vorm van leningen, risicokapitaalinstrumenten en garanties. Er wordt meestal gewerkt via financiële intermediairs.
- De [InvestEU-advieshub](#) verleent o.m. advies aan investeringsprojecten die financiering zoeken. Hierbij wordt gewerkt met lokale partners uit de verschillende lidstaten.
- Het [InvestEU-portaal](#) is een platform waar initiatiefnemers van projecten in contact kunnen komen met investeerders over de hele wereld. Initiatiefnemers kunnen in dit portaal informatie over hun project uploaden zodat het kan worden bekeken door investeerders die op zoek zijn naar investeringsmogelijkheden.

Er is geen grensoverschrijdende samenwerking vereist om financiering te bekomen.

Meer informatie

Meer informatie kan je terugvinden op de VLAIO website eufundingoverview.be > [InvestEU-programme](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Een overzicht van wie in België voor welke instrumenten werd erkend door EIB, EIF of EFSI kan je terugvinden via de Europese website [Your Europe > Financiering voor ondernemers en bedrijven](#). Selecteer vervolgens België op de kaart en maak een selectie.

Ook VLAIO beschikt over een handig overzicht met filtermogelijkheden [EU Funding Overview](#) waarbij je kan filteren op sector en financieringstype.

Europese Investeringsbank (EIB)

T +352 43 79 1

www.eib.org

Europees Investeringsfonds (EIF)

T +352 24 85 1

www.eif.org

Europese Structuur- en investeringsfondsen (ESIF)

Laatst gewijzigd op 14 aug 2025

Wat houdt de maatregel in

Via de Europese Structuur- en Investeringsfondsen (ESI-fondsen) stelt de Europese overheid financiële middelen ter beschikking aan de lidstaten om hun economie te versterken.

In Vlaanderen zijn er 4 fondsen actief: Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO), Europees Sociaal Fonds (ESF), Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO) en het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij (EFMZV).

De begunstigden van deze Europese steun zijn vaak overheidsinstanties of andere organisaties. Soms zijn er echter ook subsidiemogelijkheden voor ondernemingen. Dit varieert sterk per fonds.

Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO)

Wat komt in aanmerking

Het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO) heeft als doel de economische en sociale cohesie in de Europese Unie te versterken door te zorgen voor evenwicht tussen de regio's. De investeringen van EFRO zijn steeds gericht op enkele belangrijke prioriteitsgebieden. Afhankelijk van de regio wordt bepaald welke EFRO-middelen aan deze prioriteiten moeten worden toegewezen.

Binnen EFRO wordt er ook steun toegekend in het kader van de programma's voor Europese Territoriale Samenwerking, beter gekend onder de benaming Interreg.

Hoe verloopt de financiering

Elke nationale of regionale overheid stelt een operationeel programma op voor de lopende financieringsperiode, waarin staat hoe het geld zal worden uitgegeven binnen de vooropgestelde doelstellingen. Als de Commissie dit plan goedkeurt, mag de nationale of regionale overheid bepalen welke projecten hoeveel geld krijgen.

Het Vlaamse EFRO-programma wordt beheerd door de Afdeling Europese programma's van VLAIO (Managementautoriteit).

Meer informatie over EFRO Vlaanderen 2021-2027 kan je vinden op de website van VLAIO [Ontdek EFRO Vlaanderen](#).

Wie komt in aanmerking

Het EFRO-programma financiert vooral publieke investeringsprojecten die indirect bijdragen aan de Vlaamse economie. Soms kunnen ook private rechtspersonen eigen investeringsprojecten indienen. Ook is het mogelijk dat de projecten die worden gefinancierd door EFRO een subsidie aanbieden aan bedrijven. Een voorbeeld hiervan in Vlaanderen bij EFRO-Interreg is [CrossRoads France-Wallonie-Vlaanderen](#).

Omvang steun

Projectvoorstellen worden ingediend op basis van projectoproepen, bekend gemaakt via de website van VLAIO [Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling](#). De steunpercentages en bedragen variëren per projectoproep.

Meer informatie

Meer informatie kan je terugvinden in de Subsidiedatabank bij [EFRO Vlaanderen-Interreg](#).

[Uitgebreide informatie over EFRO Vlaanderen-Interreg vind je hier.](#)

[Hier vind je EFRO-informatie in andere lidstaten.](#)

Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+)

Wat komt in aanmerking

Het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+) is voor de EU het belangrijkste instrument voor het investeren in mensen. In de periode 2021-2027 zal het ESF+ een zeer belangrijke bijdrage leveren aan het EU-beleid en structurele hervormingen op de gebieden werkgelegenheid, sociale zaken, onderwijs en vaardigheden.

Het ESF+ bundelt vier, in de programmeringsperiode 2014-2020 nog onafhankelijke financieringsinstrumenten: het Europees Sociaal Fonds (ESF), het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen (FEAD), het jongerenwerkgelegenheidsinitiatief en het Europees programma voor werkgelegenheid en sociale innovatie (EaSI).

Hoe verloopt de financiering

De ESF+-steun zal voornamelijk via de lidstaten lopen, waarbij de Commissie niet meer dan een toezichhoudende rol speelt. De steun kan op twee manieren worden verleend:

- via het [onderdeel gedeeld beheer](#), d.w.z. beheer door de lidstaten in partnerschap met de Commissie.
- via het [onderdeel werkgelegenheid en sociale innovatie \(EaSI\)](#), beheerd door de Commissie.

De lidstaten kunnen in grote mate beslissen hoe zij de uitvoering van ESF+ wensen te organiseren. In samenspraak met de Commissie kunnen de lidstaten ervoor kiezen slechts één nationaal ESF+-programma te hebben, ESF+ uit te voeren via een reeks regionale programma's of beide benaderingen te combineren. Vervolgens zullen de beheersautoriteiten van ESF+ projecten selecteren op basis van hun relevantie voor nationale en/of regionale programma's.

In het Vlaams Gewest is Europa WSE van het Departement Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale Economie (Vlaamse overheid) de beheersautoriteit van ESF+.

Het programma Europees Sociaal Fonds (ESF+) 2021-2027 voor Vlaanderen werd gelanceerd in september 2022. Meer details kan je vinden op de website [Europa WSE](#).

Wie komt in aanmerking

Afhankelijk van de projectoproepen kunnen soms publieke of soms privaatrechtelijke organisaties en ondernemingen projecten indienen.

Omvang steun

Op basis van projectoproepen kan je bij Europa WSE projectvoorstellen indienen. De steunpercentages en bedragen verschillen per oproep. Informatie over de lopende programma's kan je terugvinden op [europawse.be/praktische-info/openstaande-oproepen](#). Europa WSE organiseert per oproep doorgaans verscheidene infosessies, terug te vinden op dezelfde pagina.

Meer informatie

Meer informatie kan je terugvinden in de Subsidiedatabank bij [Europees Sociaal Fonds Plus \(ESF+\)](#).

[Meer uitgebreide informatie over Europa WSE.](#)

[Hier vind je meer informatie over ESF+ in de andere regio's en lidstaten.](#)

Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO)

Wat komt in aanmerking

Het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) startte op 1 januari 2023 (in 2021 en 2022 waren er overgangsmaatregelen). Het ondersteunt de vitaliteit en economische levensvatbaarheid van het platteland met financiering en maatregelen voor plattelandsontwikkeling. Het bestaat uit 2 pijlers:

- Pijler 1 (gefinancierd uit het Europees Landbouwgarantiefonds) omvat directe steun en gemeenschappelijke marktordening (met hierin de sectorale steun voor groenten en fruit en voor bijenteelt)
- Pijler 2 (gefinancierd door het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling) ondersteunt pijler 1 door de sociale, ecologische en economische duurzaamheid van het platteland te verbeteren.

Daarnaast bestaan er nog aanvullende programma's zoals [LEADER](#).

Hoe verloopt de financiering

Voor de periode (2023-2027) stelden de lidstaten en de regio's zelf een GLB Strategisch Plan op basis van de 9 specifieke doelstellingen waar het nieuwe GLB moet op inspelen (zie lv.vlaanderen.be > [Beleid](#) > [Wat is het Vlaams-GLB Strategisch plan?](#)). Daarnaast is er ook een horizontale doelstelling: landbouw en plattelandsgebieden moderniseren door kennisstimulering en -deling, innovatie en digitalisering en door betere toegang tot onderzoek, innovatie, kennisuitwisseling en scholing.

Voor de realisatie van pijler 2 krijgt Vlaanderen jaarlijks Europese middelen die worden aangevuld met Vlaamse cofinanciering.

In Vlaanderen treedt Agentschap Landbouw & Zeevisserij op als beheerautoriteit voor het programma.

Wie komt in aanmerking

Afhankelijk van de maatregelen kunnen zowel publieke als privaatrechtelijke organisatie en ondernemingen projecten indienen.

Omvang steun

De meeste maatregelen zijn gericht op de land- en tuinbouw sector. Daarnaast verstrekt ELFPD ook steun aan natuurprojecten en plattelandsprojecten.

Meer informatie

Meer informatie kan je terugvinden in de Subsidiedatabank bij [Landbouw en tuinbouw: investerings- en innovatiesteun](#), [Land- en tuinbouwsector: bedrijfssubsidies](#), [LEADER: steunmogelijkheden voor plattelandsontwikkeling](#), [Duurzame bedrijfshuisvesting en -omgeving: steun](#).

Het Agentschap Landbouw & Zeevisserij beschikt over een [GLB -subsidiewijzer](#) waar je al de GLB-subsidies kan terugvinden.

[Meer informatie over ELFPD in de andere regio's en lidstaten.](#)

Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij en aquacultuur (EFMZVA)

Wat komt in aanmerking

Het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij en aquacultuur (EFMZVA) is de opvolger van het EMFVZ voor de periode 2021-2027. Het EFMZVA zal inzetten op drie Europese prioriteiten, waarmee het een bijdrage zal leveren aan het bereiken van de doelstellingen van het Europees gemeenschappelijk visserij beleid (GVB) en de Europese Green Deal, rekening houdend met de specifieke regionale moeilijkheden en behoeften. Volgende Europese prioriteiten werden opgenomen in het Belgisch programma:

- Europese prioriteit 1 zal inzetten op het bevorderen van een duurzame visserij en het herstel en de instandhouding van aquatische biologische rijkdommen;
- Europese prioriteit 2 zal inzetten op het bevorderen van duurzame aquacultuuractiviteiten en van verwerking en afzet;
- Europese prioriteit 3 zal inzetten op het versterken van de lokale visserij- en aquacultuurgemeenschappen in de Vlaamse kustzone: deze vernieuwing ten opzichte van de vorige programmeringsperiode 2014 – 2020 voorziet in de mogelijkheid voor de kust-gebonden gemeenschappen om een lokale actiegroep op te richten die een eigen strategie kan ontwikkelen en beheren om de lokale uitdagingen en opportuniteiten bottom-up aan te pakken.

Hoe verloopt de financiering

Elk land krijgt een deel van de begroting van het fonds toegewezen, op basis van de omvang van de visserijsector in dat land. Elk land stelt dan een operationeel programma op, rekening houdend met bepaalde prioriteiten, waarin staat hoe het geld zal worden uitgegeven. Als de Commissie dit plan goedkeurt, mag de nationale overheid bepalen welke projecten geld krijgen. Ook hier voorzien de (regionale) overheden tot op bepaalde hoogte cofinanciering met Vlaamse overheidsmiddelen.

In Vlaanderen treedt Agentschap Landbouw & Zeevisserij op als beheerautoriteit voor het programma.

Het EFMZVA (2021-2027) werd op 19 december 2022 goedgekeurd door Europa.

Wie komt in aanmerking

Het EFMZVA richt zich tot bedrijven alsook organisaties en onderzoeksinstituten actief in de visserij- en aquacultuursector.

Omvang steun

De ondersteuning van het EFMZVA bedraagt meestal 50% van de aanvaardbare projectkosten.

Meer informatie

Meer informatie kan je terugvinden in de Subsidiedatabank bij [Visserij- en aquacultuursector steunmogelijkheden \(FIVA en EFMZVA\)](#).

[Hier vind je meer uitgebreide informatie over de maatregelen.](#)

[Meer informatie over EFMZ in de andere regio's en lidstaten vind je hier.](#)

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Op de website van VLAIO [EU Funding Overview](#) kan je ook korte informatie vinden over de verschillende fondsen: [European Regional Development Fund/ERDF](#) (EFRO), [European Social Fund /ESF-ESF+](#) (ESF), [European agricultural fund for rural development /EAFRD](#) (ELFPO) en [European Maritime and Fisheries Fund/EMFAF](#) (EFMZ).

Je vindt er ook informatie over het vijfde ESIF fonds: Cohesiefonds [Cohesion Fund \(CF\)](#). Dit fonds richt zich tot lidstaten met een bruto binnenlands product per inwoner dat lager is dan 90% van het EU-gemiddelde.

Voor meer informatie kan je ook terecht bij de volgende Vlaamse overheidsinstanties.

Agentschap Innoveren & Ondernemen

T 02 553 38 63

economie.europa@vlaanderen.be

vlaio.be/europees-fonds-voor-regionale-ontwikkeling

Departement Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale Economie (Vlaamse overheid)

Afdeling Europese programma's

T 02 552 83 51

europawse@vlaanderen.be

www.europawse.be

Agentschap Landbouw & Zeevisserij

T 02 214 48 48

info@lv.vlaanderen.be

lv.vlaanderen.be/landbouwbeleid/plattelandontwikkeling

Agentschap Landbouw & Zeevisserij

Visserij

T 02 214 48 48

info@lv.vlaanderen.be

lv.vlaanderen.be/visserij/financiele-steun-visserij